

9. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ (ΠΕ8)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

9. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ (ΠΕ8).....	i
9.1 Εισαγωγή.	9-1
9.2 Περιουσία του Ιδρύματος.	9-2
9.3 Κτιριακή υποδομή.	9-3
9.3.1 Χώροι διδασκαλίας.	9-4
9.3.2 Εργαστηριακοί χώροι.....	9-4
9.3.3 Γραφειακοί χώροι.....	9-5
9.3.4 Χώροι Διοικητικών Υπηρεσιών και Συλλογικών Οργάνων.	9-5
9.3.5 Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια.	9-6
9.3.6 Αίθουσες Εκδηλώσεων.	9-7
9.3.7 Εστιατόρια και κυλικεία.	9-8
9.3.8 Χώροι άθλησης και αναψυχής.	9-9
9.3.9 Χώροι για φοιτητικές δραστηριότητες.....	9-10
9.3.10 Γενικές παρατηρήσεις για την κτιριακή υποδομή.....	9-10
9.4 Εργαστηριακή υποδομή.....	9-12
9.4.1 Απογραφή των οργάνων στο Ίδρυμα.	9-13
9.4.2 Προτάσεις αναβάθμισης του συστήματος απογραφής των οργάνων.....	9-16
9.4.3 Εκτίμηση της περιουσίας του Ιδρύματος σε εργαστηριακό εξοπλισμό.....	9-17
9.5 Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια.	9-18
9.6 Εργαστήρια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.....	9-19
9.6.1 Τα Εργαστήρια Προσωπικών Υπολογιστών (ΕΠΥ) του ΕΜΠ.	9-20
9.6.2 Επάρκεια των υπολογιστικών μέσων.....	9-21
9.7 Υποδομή σε οπτικοακουστικά μέσα.....	9-22
9.8 Η ιδιαίτερη Περιουσία - Κληροδοτήματα.	9-23
9.8.1 Ιδιαίτερη Περιουσία του ΕΜΠ από Κληροδοτήματα.....	9-24
9.8.2 Απόδοση της Ιδιαίτερης Περιουσίας του Ιδρύματος.	9-25
9.8.3 Δυσλειτουργίες στη διαχείριση των Κληροδοτημάτων.....	9-26

9.9	Ειδικά περιουσιακά στοιχεία.....	9-28
9.9.1	Το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου.....	9-29
9.9.2	Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Ερευνας του ΕΜΠ.....	9-30
9.10	Πόροι του Ιδρύματος.....	9-31
9.10.1	Πόροι κατά το έτος 1997.....	9-33
9.11	Εκτίμηση της αξίας της περιουσίας του Ιδρύματος.....	9-34
9.12	Συντήρηση και ανάπτυξη της υποδομής.....	9-35
9.12.1	Συντήρηση της υποδομής.....	9-36
9.12.1.1	Κτιριακές Εγκαταστάσεις.....	9-37
9.12.1.2	Εργαστηριακός Εξοπλισμός.....	9-38
9.12.2	Ανάπτυξη της Υποδομής.....	9-38
9.12.2.1	Κτιριακές Εγκαταστάσεις.....	9-38
9.12.2.2	Εργαστηριακός Εξοπλισμός.....	9-39
9.12.2.3	Ιδιαίτερη Περιουσία.....	9-40
9.12.2.4	Προγράμματα ΚΠΣ.....	9-40
9.13	Οργανωτικό και Διοικητικό υπόβαθρο.....	9-41
9.13.1	Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.....	9-43
9.13.2	Γραμματεία του Ειδικού Λογαριασμού.....	9-44
9.13.3	Διεύθυνση Πληροφορικής.....	9-44
9.13.4	Διεύθυνση Μέριμνας.....	9-45
9.13.5	Επιτροπή Κληροδοτημάτων.....	9-45
9.13.6	Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.....	9-45
9.13.6.1	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.....	9-47
9.13.6.2	Διεύθυνση Συντήρησης και Εγκαταστάσεων.....	9-49
9.13.6.3	Απόψεις στελεχών της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών.....	9-49
9.13.7	Τεχνικό Συμβούλιο του ΕΜΠ.....	9-50
9.13.8	Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων.....	9-51
9.13.9	Τμήματα Επιστάσις και Προστασίας των Εγκαταστάσεων.....	9-51
9.13.9.1	Καθαριότητα των Εγκαταστάσεων.....	9-53
9.13.9.2	Φύλαξη και Προστασία των Εγκαταστάσεων.....	9-54
9.13.10	Πολυδύναμες Μονάδες.....	9-57
9.13.11	Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων.....	9-57
9.14	Επάρκεια της υποδομής και των πόρων.....	9-57

9.14.1	Εξυπηρέτηση της προπτυχιακής εκπαίδευσης.....	9-57
9.14.2	Εξυπηρέτηση της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.	9-59
9.14.3	Εξυπηρέτηση γενικής φύσεως αναγκών.	9-59
9.15	Στρατηγική για την αύξηση των οικονομικών και άλλων πόρων του Ιδρύματος.	9-61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ (ΠΕ8)

9.1 Εισαγωγή.

Ενα Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ιδρυμα για να εκπληρώσει την αποστολή του, όπως αυτή καθορίζεται από τη νομοθεσία στη χώρα μας¹, είναι απαραίτητο :

- α) να έχει σχεδιάσει τη **στρατηγική** του και να λειτουργεί μέσα στα πλαίσιά της,
- β) να διαθέτει το κατάλληλο **έμπυχο δυναμικό**, από πλευράς διδασκόντων, διδασκομένων και λοιπού λειτουργικού προσωπικού, και
- γ) να διαθέτει την κατάλληλη **υποδομή** και τους απαραίτητους **πόρους**.

Τα θέματα της στρατηγικής και του έμπυχου δυναμικού του ΕΜΠ εξετάζουμε σε άλλα Κεφάλαια της Εκθεσης αυτής· στο παρόν Κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με τα θέματα της υλικοτεχνικής υποδομής και τους πόρους του Ιδρύματος.

Ας διευκρινήσουμε εισαγωγικά ότι :

- Με τον όρο **υποδομή** αναφερόμεθα στην περιουσία του Ιδρύματος σε υλικό· η υπόψιν περιουσία συνίσταται κυρίως σε ακίνητα και εξοπλισμούς.
- Με τον όρο **πόροι** αναφερόμεθα στα πάσης φύσεως οικονομικά στοιχεία τα οποία εισρέουν στο Ιδρυμα, με τα οποία αφενός μεν εξασφαλίζεται η λειτουργία του, αφετέρου δε αυξάνει η περιουσία του, όταν βέβαια αυτό είναι εφικτό. Είναι αυτονόητο ότι αναφερόμεθα σε έσοδα από :
 - πιστώσεις του δημόσιου λογιστικού,
 - τη δραστηριότητα του Ειδικού Λογαριασμού, και
 - δωρεές και έσοδα κληροδοτημάτων.

Εισαγωγικά στοιχεία σχετικά με τα θέματα που θα μας απασχολήσουν έχουν δοθεί στο 2^ο Κεφάλαιο² της Εκθεσης αυτής. Εξάλλου, αρκετά αριθμητικά και στατιστικά

¹ Βλ. σχετικά §2.3.2.

² Βλ. σχετικά στις §§2.3.1, 2.3.10, 2.3.11, 2.3.13 & 2.3.14.

στοιχεία έχουν δοθεί στο 3^ο Κεφάλαιο³. Συνεπώς, στο παρόν Κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε ορισμένα απαραίτητα εξειδικευμένα στοιχεία και θα προχωρήσουμε σε κριτική ανάλυση σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή και τους πόρους του Ιδρύματος.

Για την ανετότερη ενημέρωση του αναγνώστη της Εκθέσεως αυτής στα θέματα της συντήρησης και της ανάπτυξης των Εγκαταστάσεων του Ιδρύματος, καλό θα ήταν να προταχθεί η μελέτη της §10.3, η οποία αναφέρεται στο νεοεισαγόμενο στο Ιδρυμα διοικητικό θεσμό των *Πολυδύναμων Μονάδων* για την τεχνική υποστήριξη της ανάπτυξης και λειτουργίας των χώρων και των εγκαταστάσεων του Ιδρύματος.

9.2 Περιουσία του Ιδρύματος.

Η περιουσία ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος θα πρέπει να διακριθεί σε δύο συνιστώσες:

- α) το έμψυχο δυναμικό του, και
- β) την υποδομή και τα κέρδη από τους πόρους του.

Είναι αυτονόητο ότι το **έμψυχο δυναμικό** ενός ΑΕΙ, δηλαδή διδάσκοντες, διδασκόμενοι και λοιπό λειτουργικό δυναμικό αποτελούν το σημαντικότερο κεφάλαιο για την αποδοτική λειτουργία του. Αυτή τη συνιστώσα της περιουσίας του ΕΜΠ έχουμε παρουσιάσει και αναλύσει σε καθ'ύλην σχετικά Κεφάλαια της Εκθέσεως αυτής. Ετσι, στο παρόν Κεφάλαιο ασχολούμεθα μόνον με τη δεύτερη συνιστώσα της περιουσίας του Ιδρύματος, δηλαδή την υποδομή και τους πόρους του. Από τις εισαγωγικές παρουσιάσεις στο 2^ο και το 3^ο Κεφάλαιο της Εκθεσης αυτής, μπορούμε να εξειδικεύσουμε τα στοιχεία τα οποία συνιστούν την **υποδομή και τα κέρδη από τους πόρους** του Ιδρύματος :

- Κτιριακή υποδομή,
- Εργαστηριακή υποδομή, δηλαδή εξοπλισμός Εργαστηρίων και Σπουδαστηρίων,
- Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια,
- Κεντρικά και περιφερειακά Υπολογιστικά Κέντρα και Δίκτυα Η/Υ,
- Υποδομή σε Αίθουσες Εκδηλώσεων, Γυμναστήρια, Χώρους Ψυχαγωγίας και σχετικός εξοπλισμός,

³ Βλ. σχετικά στις §§3.5 & 3.6.

- Ειδικά περιουσιακά στοιχεία, όπως το *Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου* και το *Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας*.
- Η Ιδιαίτερη Περιουσία του Ιδρύματος, η οποία έχει προέλθει από Κληροδοτήματα.
- Κέρδη από τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού του Ιδρύματος, δηλαδή από τις κρατήσεις στα ερευνητικά προγράμματα που εκπονούνται στο Ίδρυμα και παραμένουν ως διαθέσιμα.

Θα πρέπει, στο σημείο αυτό να επισημανθεί, όπως άλλωστε έχει γίνει και στις §§3.4 ως 3.6, ότι είναι αρκετά δύσκολο να εκτιμηθεί η δραχμική αξία του συνόλου της περιουσίας του Ιδρύματος. Θα επιχειρηθεί όμως να γίνει μια προσέγγιση, προς το τέλος του Κεφαλαίου, αφού πρώτα αναλυθούν οι συνιστώσες της περιουσίας του Ιδρύματος.

9.3 Κτιριακή υποδομή.

Τα αναλυτικά στοιχεία σχετικά με την κτιριακή υποδομή του Ιδρύματος έχουν παρουσιασθεί στον Πίνακα 3-8 της §3.4. Από εκεί προκύπτει ότι σήμερα⁴, οι λειτουργίες του Ιδρύματος εξυπηρετούνται :

- από κτίρια συνολικής επιφανείας 42410m² στο έκτασης 23255m² συγκρότημα Πατησίων και
- από Κτίρια συνολικής επιφανείας 178585m² στο έκτασης 1000 στρεμμάτων γήπεδο της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου.

Εξάλλου, ο Πίνακας 3-9 παρέχει στοιχεία για τις υπό ανέγερση κτιριακές εγκαταστάσεις του Ιδρύματος, στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου. Τέλος, στο Παράρτημα 26.1 παρουσιάζεται μια παλαιότερη εργασία [1] σχετικά με τον προγραμματισμό των εγκαταστάσεων του Ιδρύματος.

Από πλευράς χρήσης των χώρων του Ιδρύματος χρήσιμα στοιχεία παρέχουν ο Πίνακας 3-8 και το Διάγραμμα 3-17 της §3.4, καθώς και ο Πίνακας 9-1, από όπου προκύπτουν τα συμπεράσματα που παρουσιάζονται στις παραγράφους που ακολουθούν.

⁴ Ημερομηνία αναφοράς των στοιχείων είναι ο Ιανουάριος 1998.

9.3.1 Χώροι διδασκαλίας.

Οι διατιθέμενοι χώροι διδασκαλίας, συνολικής επιφάνειας 17177 m^2 , για τους περίπου 6000 ενεργούς φοιτητές που φοιτούν κανονικά στα εξάμηνα 1-10, θεωρούνται κατά μέσον όρο ικανοποιητικοί, με δεδομένο ότι αντιστοιχούν περίπου 2 m^2 /φοιτητή στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου. Όμως, αν ληφθούν υπόψιν οι πολλαπλές δυνατότητες μαθημάτων επιλογής παρατηρείται, ιδιαίτερα τις πρωινές ώρες, στενότητα χώρων με αποτέλεσμα δυσκολίες στην κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος ορισμένων Τμημάτων. Το ήδη δρομολογημένο κτιριολογικό πρόγραμμα του Ιδρύματος αναμένεται ότι θα αμβλύνει τις δυσκολίες αυτές.

Επισημαίνεται ότι στο Παράρτημα 26.1 περιλαμβάνεται μια εξαιρετική εργασία Μηχανικών της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών [2] στην οποία καταγράφονται λεπτομερώς οι χώροι διδασκαλίας στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου. Τέλος, στα πλαίσια του προγραμματισμού του Ιδρύματος για τα έργα του Γ'ΚΠΣ προγραμματίζεται η σύνταξη ενός 10-ετούς αναπτυξιακού κτιριολογικού προγράμματος του ΕΜΠ.

9.3.2 Εργαστηριακοί χώροι.

Οι εργαστηριακοί χώροι που διατίθενται ήδη στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, επιφανείας 38437 m^2 κρίνονται, κατά μέσον όρο και σύμφωνα με αντίστοιχους δείκτες από πολυτεχνεία του εξωτερικού, επαρκείς τόσο για την άσκηση των φοιτητών (περίπου 7 m^2 ανά φοιτητή) όσο και για τη διεξαγωγή έρευνας. Όμως, θα πρέπει να επισημανθούν και τα εξής:

- α) Υπάρχουν μεγάλες δυσαναλογίες στη χρήση των εργαστηριακών χώρων μεταξύ Τμημάτων, αλλά και μεταξύ Εργαστηρίων μέσα στα Τμήματα.
- β) Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν επιφάνειες χωρίς όμως να ικανοποιούν ιδιαίτερες προδιαγραφές – πχ. ικανό ύψος ή καλή ηχομόνωση – οι οποίες απαιτούνται για ορισμένα ειδικής φύσεως εργαστήρια.
- γ) Σε αρκετές περιπτώσεις γίνεται μικτή χρήση εργαστηριακών και γραφειακών χώρων, είτε από λόγους στενότητας χώρου είτε επειδή αυτό ευκολύνει τα μέλη

ΔΕΠ. Στις περιπτώσεις των μετατροπών αυτών δεν ενημερώνεται πάντοτε η Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών για τον αποχαρακτηρισμό των χώρων⁵.

9.3.3 Γραφειακοί χώροι.

Η διατιθέμενη επιφάνεια για γραφεία των περίπου 600 μελών ΔΕΠ κρίνεται, εκ πρώτης όψεως πολύ ικανοποιητική, δοθέντος ότι αντιστοιχούν περί τα 37 m²/ΔΕΠ. Βέβαια, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί και το ότι :

- α) Στους χώρους οι οποίοι στους Πίνακες 3-8 και 9-1 χαρακτηρίζονται ως *Γραφεία ΔΕΠ* εξυπηρετούνται επίσης τα μέλη ΕΔΠ και ΕΔΤΠ αλλά και Υποψήφιοι Διδάκτορες. Ετσι, εκτιμάται ότι τελικά αντιστοιχούν γραφεία των περίπου 20m² ανά μέλος ΔΕΠ, το οποίο πάλι θεωρείται αρκετό.
- β) Μολονότι οι πιο πάνω δείκτες θεωρούνται ικανοποιητικοί, διατυπώνονται αρκετά παράπονα από μέλη ΔΕΠ για τους γραφειακούς χώρους που τους έχουν διατεθεί. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα της ύπαρξης άνισων κατανομών και συνεπώς απαιτείται ορθολογικοποίηση του συστήματος της διάθεσης των γραφειακών χώρων.

9.3.4 Χώροι Διοικητικών Υπηρεσιών και Συλλογικών Οργάνων.

Τα Κτίρια Διοίκησης, κάτω από τη σημερινή συγκυρία ανάπτυξης του Ιδρύματος, ιδιαίτερα υπό το πρίσμα των αναγκών εξυπηρέτησης των ερευνητικών έργων και της επιβεβλημένης ολοένα διευρυνόμενης συμμετοχής των μελών της ΠΚ στην ανάληψη διοικητικής δραστηριότητας⁶, θεωρούνται ανεπαρκή. Χαρακτηριστική τέτοια περίπτωση αποτελούν οι χώροι που διατίθενται για τη Γραμματεία του Ειδικού Λογαριασμού συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών του Γραφείου ΚΠΣ/ΕΜΠ.

Εξάλλου, στο Ίδρυμα δεν έχουν προβλεφθεί κατάλληλοι – συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού – χώροι για τις Συνεδριάσεις των Συλλογικών Οργάνων· συγκεκριμένα :

⁵ Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία των πιο πάνω πινάκων να μην ανταποκρίνονται πλήρως προς την πραγματικότητα.

⁶ Για παράδειγμα ας αναφερθεί ότι οι Συγκλητικές Επιτροπές του Ιδρύματος έχουν την ανάγκη μιας Γραμματειακής υποστήριξης, η οποία θα πρέπει να λειτουργεί σε ένα ιδιαίτερο γραφειακό χώρο.

- Η Σύγκλητος συνεδριάζει σε ειδική αίθουσα στο Κτίριο Διοίκησης η οποία χαρακτηρίζεται από περιορισμένες διαστάσεις και ευκολίες, σε σχέση με τις σημερινές ανάγκες.
- Το Πρυτανικό Συμβούλιο συνεδριάζει σε ειδική αίθουσα η οποία μάλλον δεν εξασφαλίζει τις απαιτούμενες συνθήκες ανέσεως, ιδιαίτερα από πλευράς ηχομόνωσης.
- Οι Συγκλητικές Επιτροπές συνεδριάζουν – κατά περίπτωση – είτε σε μία από τις πιο πάνω δύο αίθουσες είτε στην Αίθουσα του Τεχνικού Συμβουλίου, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις πολυμελών Επιτροπών με προσκεκλημένους είναι ανεπαρκείς. Εξάλλου, παρατηρείται ότι οι Συγκλητικές Επιτροπές έχουν την ανάγκη μιας Γραμματειακής υποστήριξης, η οποία θα πρέπει να λειτουργεί σε ένα ιδιαίτερο γραφειακό χώρο.
- Τα Τμήματα δεν διαθέτουν πάντοτε τους ενδεδειγμένους χώρους για τις συνεδριάσεις των Γενικών Συνελεύσεων και του Διοικητικού Συμβουλίου. Ιδιαίτερα επισημαίνεται ότι οι Γενικές Συνελεύσεις κατά τις οποίες κρατούνται μαγνητοφωνημένα πρακτικά χρειάζονται επαρκή χώρο με μόνιμη μικροφωνική και ηλεκτροακουστική εγκατάσταση. Η πρακτική της χρησιμοποίησης ενός χώρου διδασκαλίας για τις Συνεδριάσεις είναι πολλαπλώς προβληματική· γι'αυτό θα πρέπει να τεθεί ως απαραίτητη προϋπόθεση η πρόβλεψη, με ειδικές προδιαγραφές, τέτοιων χώρων στα νεοαναγειρόμενα Κτίρια των Τμημάτων.

Από τα πιο πάνω προκύπτει επιτακτική η ανάγκη ώστε η Διοίκηση του Ιδρύματος να εξετάσει στο άμεσο μέλλον τον κτιριολογικό ανασχεδιασμό της διοικητικής λειτουργίας του Ιδρύματος.

9.3.5 Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια.

Οι σήμερα διατιθέμενοι χώροι για Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια, περίπου 0.3 m²/ενεργό φοιτητή είναι πραγματικά ανεπαρκέστατοι. Ομως, με την - πολύ σύντομα - ολοκλήρωση του Κτιρίου της Βιβλιοθήκης στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου⁷ ο δείκτης αυτός περίπου θα τριπλασιασθεί. Παρά ταύτα, εξακολουθούν και υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να κινηθούν πλέον τα

⁷ Βλ. σχετικά §2.3.10.4 και Πίνακα 3-9.

Τμήματα, ανταποκρινόμενα σε αιτήματα των φοιτητών για αποκεντρωμένα μικρά Αναγνωστήρια με ευρύτερο και ελαστικό ωράριο λειτουργίας.

9.3.6 Αίθουσες Εκδηλώσεων.

Οι αίθουσες του Ιδρύματος οι οποίες προσφέρονται για διαλέξεις και εκδηλώσεις ευρύτερα παρουσιάζονται στον Πίνακα 9-2. Όπως φαίνεται, οι εγκαταστάσεις του ΕΜΠ στο Συγκρότημα Πατησίων είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για εκδηλώσεις, δοθέντος ότι υπάρχουν μεγάλα αμφιθέατρα, μεγάλες ψηλοτάβανες αίθουσες, αίθουσες προβολής, το αίθριο της Αρχιτεκτονικής Σχολής καθώς επίσης και η παραδοσιακή και ιστορική πλέον, μετά το 1973, Αίθουσα Τελετών του Κτιρίου Αβέρωφ, η οποία σήμερα φέρει την επίσημη ονομασία **Αίθουσα Κωνσταντίνου Ζωγράφου**. Στην ουσία, όλος ο χώρος του Συγκροτήματος Πατησίων θα μπορούσε να καταγραφεί ως χώρος διαλέξεων και πολιτισμικών εκδηλώσεων ανάλογα με την περίπτωση. Η θέση του επίσης στο κέντρο της πόλης το προσδιορίζει ως αναφορά στην κοινωνική έκφραση του συνόλου της πόλης και όχι μόνο της Πολυτεχνειούπολης.

Σε αντίθεση με τον χώρο του Συγκροτήματος Πατησίων, ο χώρος της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου δεν διαθέτει τα χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν. Παρολαυτά, η μεγάλη έκταση του Γηπέδου προσφέρεται για ανοικτές κοινωνικές εκδηλώσεις.

Ουσιαστικά, δύο είναι οι αίθουσες οι οποίες χρησιμοποιούνται σήμερα για μεγάλες εκδηλώσεις στο Ίδρυμα:

- Η Αίθουσα Τελετών του Κτιρίου Αβέρωφ, στο Συγκρότημα Πατησίων, και
- η Αίθουσα Τελετών στο Κτίριο Διοίκησης της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου, επιφανείας 400 m² και χωρητικότητας 200 θέσεων.

Ως προς τη δεύτερη πιο πάνω αίθουσα θα είχαμε να παρατηρήσουμε τα εξής :

- α) Είναι επίπεδη αίθουσα, πρακτικά πολλαπλών χρήσεων, με κινητά καθίσματα.
- β) Η αίθουσα έχει κακή ακουστική, στερείται δε επαρκούς μικροφωνικής και ηλεκτροακουστικής εγκατάστασης, παρά τις πρόσφατες επεμβάσεις αναβάθμισης.
- γ) Η αίθουσα στερείται βοηθητικών χώρων προετοιμασίας εκδηλώσεων.

Όπως ήδη στην §7.9 έχουμε αναφέρει, το ΕΜΠ διαθέτει επίσης Μουσικό Τμήμα το οποίο ιδρύθηκε το 1960 και στεγάζεται στον 3^ο και 4^ο όροφο του Κτιρίου “Τεχνικής

Υπηρεσίας” της Πατησίων. Η κάλυψη είναι περίπου 180 m² ενώ απαιτείται -κατά την εκτίμηση του υπεύθυνου του Μουσικού Τμήματος- χώρος δεκαπλάσιος για την άνετη λειτουργία του Τμήματος, το οποίο διαθέτει 8 τομείς⁸ και αυτοτελές Ωδείο⁹. Ο εξοπλισμός του Μουσικού Τμήματος, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 9-3 θεωρείται αξιόλογος· εξάλλου, το Τμήμα διαθέτει πλούσιο εξοπλισμό σε ηλεκτρονικά μέσα οπτικοακουστικής υποστήριξης.

Γενικά, ως προς τους χώρους εκδηλώσεων στο Ίδρυμα θα είχαμε τις εξής παρατηρήσεις:

- i. Οι Αίθουσες Τελετών ή – όπως θα έπρεπε να λέγονται – οι *Αίθουσες Εκδηλώσεων* κρίνονται ανεπαρκείς, τόσο ως προς την επιφάνεια όσο και ως προς τον εξοπλισμό τους.
- ii. Το Ίδρυμα στερείται ενός μεγάλου ανοικτού και ενός κλειστού χώρου εκδηλώσεων, ικανής χωρητικότητας και με τους κατάλληλους βοηθητικούς χώρους και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.
- iii. Τα Τμήματα στερούνται μικρών – αλλά κατάλληλων – χώρων για τις εκδηλώσεις τους, διαλέξεις, προβολές κλπ., ισοδύναμης ποιότητας προς το "Μεγάλο Αμφιθέατρο Χημικών" στις εγκαταστάσεις Πατησίων. Δυστυχώς, τα αμφιθέατρα που κατασκευάζονται σήμερα απέχουν πολύ από το πιο πάνω πρότυπο *Αμφιθέατρο* που σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε πριν από περίπου 50 χρόνια. Η πρόσφατη διαμόρφωση μιας μικρής Αίθουσας Πολυμέσων σε κάθε Τμήμα, μολονότι κρίνεται θετικότατα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτει το πιο πάνω κενό.
- iv. Η εξυπηρέτηση των εκδηλώσεων που διοργανώνει η Πολυτεχνειακή Κοινότητα στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου προϋποθέτει αναβάθμιση της συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης των χώρων της Πολυτεχνειούπολης.

9.3.7 Εστιατόρια και κυλικεία.

Το Ίδρυμα διαθέτει σήμερα πρακτικά ένα μόνο Εστιατόριο, στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, επιφάνειας 1000 m², χωρητικότητας 500 θέσεων. Το Εστιατόριο αυτό χρησιμοποιείται από τους περίπου 1000 φοιτητές, η σίτιση¹⁰ των οποίων επιδοτείται

⁸ Αναφέρονται και αναλύονται στην §7.9.1

⁹ Βλ. §7.9.2.

¹⁰ Σχετικά με τη σίτιση των φοιτητών βλ. §7.6.

από τη Φοιτητική Λέσχη του Ιδρύματος, καθώς και από όσα μέλη της ΠΚ το επιθυμούν. Ο χώρος του Εστιατορίου διατηρείται, από κτιριολογικής πλευράς, σε πολύ καλή κατάσταση, κρίνεται όμως οριακά επαρκής για την εξυπηρέτηση των σιτιζομένων.

Δυστυχώς όμως, δεν υπάρχει – πλέον – Εστιατόριο στις εγκαταστάσεις Πατησίων, οι οποίοι προσωρινά εξυπηρετούνται σε ένα μισθωμένο κατάστημα επί της οδού Μιχαήλ Βόδα. Η εξυπηρέτηση των φοιτητών είναι – από πολλές πλευρές – προβληματική και είναι επιτακτική η ανάγκη δημιουργίας Εστιατορίου μέσα στις Εγκαταστάσεις του Ιδρύματος· το θέμα αυτό έχει απασχολήσει πολλές φορές την Εφορία της Φοιτητικής Λέσχης, η οποία έχει υποβάλλει το σχετικό αίτημα προς τη ΣΕ-Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων.

Τα κυλικεία τα οποία λειτουργούν σε όλα τα μεγάλα Κτίρια της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου θα πρέπει να αναβαθμισθούν από κτιριολογικής πλευράς, ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα σύντομης παραμονής των μελών της ΠΚ που αναγκάζονται να τα χρησιμοποιήσουν, ιδιαίτερα τις ώρες που το Εστιατόριο είναι κλειστό.

9.3.8 Χώροι άθλησης και αναψυχής.

Οι χώροι άθλησης τους οποίους διαθέτει το Ίδρυμα, έχουν ήδη αναφερθεί στον Πίνακα 3-8 και στην §7.8, όπου γίνεται και αναφορά στην αναγκαία αναβάθμιση των χώρων άθλησης στο Ίδρυμα.

Δυστυχώς, όμως, ανύπαρκτοι είναι οι χώροι αναψυχής στο Ίδρυμα. Δεν υπάρχουν, δηλαδή, χώροι στους οποίους να μπορεί να συγκεντρώνονται μικρές ομάδες μελών της ΠΚ προκειμένου να δουν τηλεόραση, να διαβάσουν εφημερίδες και περιοδικά και να συζητήσουν προβλήματα της πολυτεχνειακής ζωής ή της κοινωνίας γενικότερα. Η εμπειρία, από ανάλογους χώρους σε Πολυτεχνεία του εξωτερικού, έχει αποδείξει ότι οι χώροι αυτοί λειτουργούν καταλυτικά στο πλησίασμα των μελών της ΠΚ μεταξύ τους, ιδιαίτερα μεταξύ διδασκόντων και διδασκόμενων, με ευεργετικές συνέπειες τόσο στη μετάδοση της γνώσης όσο και στην ανάπτυξη ενός κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας.

9.3.9 Χώροι για φοιτητικές δραστηριότητες.

Οι χώροι που διατίθενται για φοιτητικές δραστηριότητες και πρωτοβουλίες είναι δυστυχώς από ελάχιστοι έως ανύπαρκτοι. Υπάρχει λοιπόν επιτακτική ανάγκη πρόβλεψης χώρων για τους Φοιτητικούς Συλλόγους και τις φοιτητικές ομάδες με ιδιαίτερα ενδιαφέροντα (μουσική, θέατρο, κατασκευές, ευρωπαϊκές οργανώσεις κλπ.) που να εξυπηρετούν τις ανάγκες έκφρασης, επικοινωνίας και δημιουργίας των φοιτητών. Οι χώροι αυτοί για να εξυπηρετήσουν το στόχο τους θα πρέπει να έχουν υποδομή που να προσελκύει τους φοιτητές (επίπλωση, δίκτυο, Η/Υ τύπου PC, εποπτικά μέσα, μουσική κλπ.). Εννοείται βέβαια ότι οι φοιτητές πρέπει να δείχνουν την ανάλογη υπευθυνότητα και σεβασμό στη διαχείριση των χώρων που τους διατίθενται, οι οποίοι με την ενεργητική χρήση τους από όλους τους φοιτητές μπορούν να αναχθούν σε εστίες ανταλλαγής ιδεών και δημιουργίας.

9.3.10 Γενικές παρατηρήσεις για την κτιριακή υποδομή.

Από όσα αναφέρθηκαν προκύπτει ότι το Ιδρυμα διαθέτει αξιόλογη κτιριακή υποδομή και ένα φιλόδοξο κτιριολογικό πρόγραμμα με το οποίο προβλέπεται ότι σε μια δεκαετία θα έχουν καλυφθεί όλες οι σημερινές ανάγκες του. Επί μέρους απόψεις για βελτίωση της κτιριακής υποδομής έχουν κατατεθεί στις αντίστοιχες προηγούμενες παραγράφους. Θα κλείσουμε το θέμα της κτιριακής υποδομής του Ιδρύματος με ορισμένες ακόμη γενικές παρατηρήσεις :

- α) Πριν από κάθε έργο θα πρέπει να εξετάζεται – σε στενή συνεργασία της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και του χρήστη – η ακριβής χρήση των διαφόρων χώρων, η οποία και θα πρέπει να τηρείται.
- β) Κατά τη μελέτη των νέων Κτιρίων θα πρέπει να συνεκτιμάται η σύγχρονη εκπαιδευτική τάση καθώς και οι ιδιαιτερότητες των Προγραμμάτων Σπουδών αλλά και της στελέχωσης των Τμημάτων. Ας αναφέρουμε δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα :
 - Μικρές αίθουσες διδασκαλίας μπορεί να κάνουν τη διδασκαλία σε μικρά ακροατήρια ελκυστικότερη, αλλά δεν εξυπηρετούν τη διαδικασία της εξέτασης, δοθέντος ότι ο αριθμός των επιτηρητών δεν είναι πάντοτε επαρκής.
 - Τα μεγάλα σχεδιαστήρια, όπως εκείνα στον Γ' όροφο των Νέων Κτιρίων εξακολουθούν να είναι απαραίτητα, παράλληλα βέβαια με τις αίθουσες των *PC-Labs* όπου οι φοιτητές ασκούνται σε σύγχρονα σχεδιαστικά πακέτα.

γ) Θα πρέπει να αποφεύγεται – κατά το δυνατόν – η αλλαγή χρήσης των χώρων του Ιδρύματος, διότι αυτό συνεπάγεται κόστος χωρίς πάντοτε το ανάλογο όφελος. Η τακτική του "άσε να μπούμε μέσα και μετά διορθώνουμε τα στραβά" θα πρέπει κάποτε να εκλείψει. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και χρήστη, με αμοιβαίο σεβασμό και εμπιστοσύνη, αναγκαία για την ορθολογική κατασκευή και χρησιμοποίηση των έργων. Μετατροπές όπως ενδεικτικά :

- Διδακτικών χώρων σε γραφεία,
- Εργαστηριακών χώρων σε γραφεία,
- Κοινόχρηστων χώρων, όπως πχ. στεγασμένοι χώροι στάθμευσης, σε αποθήκες, σε γραφεία και σε εργαστήρια

είναι φαινόμενα και πρακτικές οι οποίες θα πρέπει να εκλείψουν, ασχέτως των λύσεων τις οποίες ενδεχομένως προσωρινά προσφέρουν. Ενδεικτικές περιπτώσεις είναι αυτές του Κεντρικού Χώρου Στάθμευσης, των Πλατειών Κέντρου και του Κεντρικού Λεβητοστασίου και καθιστούν σαφές ότι κάποτε έγινε λάθος :

- είτε όταν τα έργα αυτά σχεδιάσθηκαν και κατασκευάσθηκαν,
- είτε όταν μετατράπηκαν.

Και τούτο διότι, δεν είναι σε καμία περίπτωση αποδεκτό ότι είναι λειτουργικά από πλευράς φωτισμού, αερισμού, κλιματισμού, προσπέλασης κλπ. τα εργαστήρια που κατασκευάζονται μέσα στο Χώρο Στάθμευσης, ούτε ανάξιος λόγου ο κίνδυνος μιας ενδεχόμενης πυρκαγιάς σε αυτά. Εξάλλου το κόστος επιλογών αυτού του είδους δεν είναι καθόλου βέβαιον ότι είναι μικρότερο, και σίγουρα δεν συνιστούν ορθολογικό σχεδιασμό, αν λάβει κανείς υπόψιν του ότι αφενός δεν λείπουν οι επιφάνειες για την εξυπαρχής δόμησή τους, αφετέρου ότι επιτέλους πρέπει να σταματήσει ο συνεχής περιορισμός του Κεντρικού Χώρου Στάθμευσης. Εύλογα ερωτήματα σχετικά με τα παραπάνω προβλήματα – συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής συνιστώσας τους – πρέπει να αναλύονται από τη Διοίκηση του Ιδρύματος κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που αφορούν σε τέτοιες μετατροπές.

δ) Στενή συνεργασία, μεταξύ Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και χρήστη, απαιτείται και κατά την εκτέλεση των έργων ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα αιτημάτων για μετατροπές αμέσως μετά την παραλαβή του Κτιρίου.

- ε) Θα πρέπει να καθιερωθεί η σύνταξη ενός Πρωτοκόλλου Παραλαβής των Κτιρίων που θα συντάσσεται προσεκτικά, μεθοδικά και αναλυτικά μεταξύ Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και χρήστη¹¹.
- στ) Τέλος, ας επισημανθεί και εδώ, όπως άλλωστε και έγινε στην §7.7, ότι το Ιδρυμα θα πρέπει να αποκτήσει μια σύγχρονη Φοιτητική Εστία για την υγιεινή, άνετη, οικονομική και αξιοπρεπή στέγαση των φοιτητών του, που θα εξασφαλίζει τις απαραίτητες συνθήκες για την ομαλή διεξαγωγή των σπουδών τους. Σε αυτή τη Φοιτητική Εστία, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για τις φιλοξενίες του Ιδρύματος στα πλαίσια των εκπαιδευτικών και μορφωτικών ανταλλαγών και υποχρεώσεών του (SOCRATES, IAESTE κλπ.).

9.4 Εργαστηριακή υποδομή.

Θα αναφερθούμε, στην παράγραφο αυτή, στην υποδομή σε εξοπλισμό των Εργαστηρίων και Σπουδαστηρίων του ΕΜΠ, δοθέντος ότι στα σχετικά με τους εργαστηριακούς χώρους έχουμε ήδη αναφερθεί πιο πάνω στην §9.3.2. Ας υπενθυμίσουμε¹² ότι στο ΕΜΠ λειτουργούν 113 Εργαστήρια με συνολική κάλυψη¹³ 38437 m². Από τα Εργαστήρια αυτά, 83 έχουν θεσμοθετηθεί με ΠΔ ενώ τα υπόλοιπα 30 λειτουργούν άτυπα¹⁴, παράγοντας όμως ουσιαστικό και αξιόλογο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο· για αρκετά από τα μη θεσμοθετημένα Εργαστήρια έχει προχωρήσει μέχρι το ΥΠΕΠΘ η διαδικασία θεσμοθέτησης.

Στα πλαίσια του παρόντος Έργου άρχισε μια επίμονη προσπάθεια για την άντληση στοιχείων σχετικών με τον εξοπλισμό των εργαστηριακών μονάδων του Ιδρύματος. Δυστυχώς, η προσπάθεια αυτή λίγα πράγματα απέδωσε εξαιτίας της πολυπλοκότητας του συστήματος απογραφής οργάνων στο Ιδρυμα. Θα προσπαθήσουμε να δώσουμε

¹¹ Για να πεισθεί κανείς για την ανάγκη αυτή, ας επισκεφθεί χώρους ενός νεότευκτου Κτιρίου – χειμώνα ή καλοκαίρι – και ας σχολιάσει σχετικά με τον κλιματισμό τους. Αναφέρθηκε και διαπιστώθηκε ότι ημέρα του Ιουνίου με εξωτερική θερμοκρασία 36°C η θερμοκρασία σε νευραλγικό χώρο Διοίκησης στο υπόψι Κτίριο ήταν 29°C με σχετική υγρασία 60%! Και από την άλλη μεριά απαγορεύεται η τοποθέτηση πρόσθετων τοπικών κλιματιστικών μονάδων, οι οποίες σε αρκετές περιπτώσεις φαίνεται ότι τοποθετούνται "λαθραία", ακόμη και σε νεότευκτα Κτίρια.

¹² Βλ. σχετικά §2.3.7 και Πίνακες 2-2 & 2-3.

¹³ Από τον Πίνακα 3-8 σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Τεχνικής Υπηρεσίας. Ενδέχεται η πραγματική επιφάνεια να είναι μεγαλύτερη λόγω άτυπων μετατροπών στους χώρους.

¹⁴ Ενδέχεται να είναι περισσότερα από τα 30 που κατέγραψε ή έρευνα στα πλαίσια του παρόντος έργου.

στη συνέχεια μερικές από της παραμέτρους που χαρακτηρίζουν την πολυπλοκότητα αυτή, προτάσεις για το τι θα πρέπει να γίνει καθώς και μία εκτίμηση της περιουσίας του Ιδρύματος, όσον αφορά στον εξοπλισμό των Εργαστηρίων του. Επισημαίνουμε ότι τα θέματα σε εξοπλισμό των κεντρικών μονάδων Η/Υ και δικτύων του Ιδρύματος θα μας απασχολήσουν αργότερα, στην §9.6.

9.4.1 Απογραφή των οργάνων στο Ιδρυμα.

Στις διάφορες μονάδες του Ιδρύματος εισέρχονται αμιγώς εργαστηριακά όργανα και μη αναλώσιμος εξοπλισμός. Ως *μη-αναλώσιμος εξοπλισμός* νοείται κάθε όργανο το οποίο δεν προορίζεται για αμιγή εργαστηριακή χρήση, όπως πχ.:

- εξοπλισμός γραφείου (φωτοτυπικά, Η/Υ για επεξεργασία κειμένου και περιφερειακά, παλαιότερα γραφομηχανές κλπ.),
- εποπτικά μέσα διδασκαλίας και πολυμέσα (τηλεοράσεις, video, projectors κλπ.),
- κλιματιστικά και ψυκτικά μέσα, και
- έπιπλα.

Στη συνέχεια θα αναφερόμεθα με τον όρο *όργανα* αδιάκριτα τόσο στα αμιγώς εργαστηριακά όργανα όσο και στο μη αναλώσιμο εξοπλισμό.

Οι *μονάδες* στις οποίες εισέρχεται ο πιο πάνω εξοπλισμός μπορεί να βρίσκονται σε πολλά επίπεδα, όπως ενδεικτικά σε επίπεδο :

- α) Κεντρικής Διοίκησης,
- β) Γραμματείας Τμήματος,
- γ) Τομέα,
- δ) Εργαστηρίου,
- ε) μέλους ΔΕΠ.

Τα όργανα εισέρχονται στις μονάδες με τους εξής – κυρίως – τρόπους :

- α) Αγορά από πιστώσεις του δημόσιου λογιστικού (Τακτικός Προϋπολογισμός ΚΑ4121α, ε, στ και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων),
- β) Αγορά στα πλαίσια εκτελούμενων Ερευνητικών Προγραμμάτων, από τις πιστώσεις τους,
- γ) Αγορά από διαθέσιμα ή άλλες πηγές του ΕΛ,
- δ) Αγορά από έργα ΕΠΕΑΕΚ,

ε) Δωρεές.

Η απογραφή ενός οργάνου γίνεται ανάλογα με τον τρόπο της εισαγωγής του στο Ιδρυμα ως εξής :

Α' Εισαγωγή από πιστώσεις του δημόσιου λογιστικού ή δωρεές.

Πρόκειται για ένα από τους πιο πάνω α' ή ε' τρόπους εισαγωγής οργάνου στο Ιδρυμα. Στις περιπτώσεις αυτές ορίζεται, σε ένα από τα πιο πάνω α' ως δ' επίπεδο της μονάδας στην οποία εισάγεται το όργανο ένας μόνιμος Δημόσιος Υπάλληλος ως *Υπόλογος Διαχειρίσεως των πιστώσεων της μονάδας για όργανα και αναλώσιμα*, με θητεία δύο – κατ'αρχήν – έτη. Ο Υπόλογος έχει – μεταξύ άλλων – την ευθύνη :

- της απογραφής του οργάνου στο χειρόγραφο Κτηματολόγιο Οργάνων της μονάδας στην οποία έχει ορισθεί Υπόλογος,
- της απόγραφής του οργάνου σε ειδικό τριπλότυπο τεύχος δελτίων που χορηγείται από την Κεντρική Διοίκηση,
- της αποστολής – μαζί με τα τιμολόγια – των δύο δελτίων του τριπλοτύπου στο Τμήμα Επιμελητείας προκειμένου να ακολουθήσει η χρέωση του οργάνου στο κεντρικά τηρούμενο Κτηματολόγιο της μονάδας.

Μερικά από τα στοιχεία της πιο πάνω διαδικασίας, τα οποία χαρακτηρίζουν την πολυπλοκότητα στην οποία αναφερθήκαμε στην αρχή της §9.4, αλλά και ορισμένες κατ'αρχήν προτάσεις για βελτίωση έχουν ως εξής:

- i. Κατά την απογραφή δεν καταγράφεται ο χαρακτηρισμός του οργάνου, δηλαδή αν πρόκειται για αμιγώς εργαστηριακό όργανο ή για μη-αναλώσιμο εξοπλισμό. Επιθυμητό θα ήταν επίσης να καταγράφεται ενδεικτική πληροφόρηση σχετικά με τον προορισμό των αμιγώς εργαστηριακών οργάνων, εάν δηλαδή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για έρευνα ή/και για εκπαίδευση.
- ii. Κατά την απογραφή δεν καταγράφεται ο τελικός χρήστης του οργάνου μέσα στη μονάδα, με αποτέλεσμα πολλές φορές – ιδιαίτερα στις μεγάλες μονάδες – να υπάρχει δυσκολία εντοπισμού του οργάνου.
- iii. Η απογραφή, με βάση τα τιμολόγια αγοράς, γίνεται αρκετά σχολαστικά και σε επίπεδο συνιστώσας ή εξαρτήματος πολυσύνθετων οργάνων, με αποτέλεσμα να

χάνεται η μακροσκοπική πληροφόρηση¹⁵. Συναφές είναι το φαινόμενο της ετεροχρονισμένης, από την αρχική αγορά και απογραφή, αναβάθμισης μιας μονάδας· οι μονάδες με τις οποίες γίνεται η αναβάθμιση κατά την απογραφή τους σπάνια – αν όχι ποτέ – συσχετίζονται με την παλαιότερη μονάδα της οποίας καθίστανται πλέον συνιστώσες.

- iv. Η προβλεπόμενη από το δημόσιο λογιστικό διαδικασία καταστροφής οργάνων και παράλληλης ενημέρωσης των Κτηματολογίων δεν φαίνεται να παρακολουθεί πιστά την πραγματικότητα. Παράλληλα, επιθυμητή θα ήταν η ενημέρωση του Κτηματολογίου σχετικά με όργανα τα οποία βρίσκονται μεν σε λειτουργία αλλά δεν χρησιμοποιούνται πλέον, για διάφορους λόγους. Τα όργανα αυτά θα ήταν ενδεχομένως χρήσιμα σε άλλα Εργαστήρια του Ιδρύματος ή σε άλλους φορείς του Δημόσιου Τομέα όπου θα μπορούσαν να μεταφερθούν¹⁶, τηρουμένης της σχετικά προβλεπόμενης διαδικασίας.
- v. Η διαδικασία παραλαβής και παράδοσης μεταξύ Υπολόγων δεν έχει τυποποιηθεί και διεξάγεται κατά περίπτωση.
- vi. Η απογραφή σε επίπεδο μονάδας γίνεται χειρόγραφα. Η απογραφή σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης γίνεται τα τελευταία λίγα χρόνια μηχανογραφημένα. Ομως, και στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχουν φιλικά προγράμματα εκμετάλλευσης για την ανάκτηση πληροφοριών. Δεν έχει, επίσης, θεσπισθεί διαδικασία σύγκρισης των δύο Κτηματολογίων, δηλαδή εκείνου που τηρείται στην Κεντρική Διοίκηση με εκείνο που τηρείται στη μονάδα.

Β' Εισαγωγή μέσω του Ειδικού Λογαριασμού.

Πρόκειται για ένα από τους πιο πάνω β' ως δ' τρόπους εισαγωγής οργάνου στο Ίδρυμα. Στις περιπτώσεις αυτές ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου διαβιβάζει στη Γραμματεία του ΕΛ τα παραστατικά αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του πρωτοκόλλου παραλαβής του οργάνου, το οποίο απογράφεται μόνον σε αρχείο που τηρείται στον ΕΛ. Τα τελευταία λίγα χρόνια το αρχείο αυτό έχει μηχανογραφηθεί

¹⁵ Αυτό έχει γίνει ιδιαίτερα εφιαλτικό τα τελευταία χρόνια με τη χρέωση των συνιστωσών οι οποίες συγκροτούν ένα προσωπικό Η/Υ· χρεώνονται 20-40 συνιστώσες ως μεμονωμένα όργανα και δύσκολα προκύπτει ότι πρόκειται για μια ενιαία μονάδα Η/Υ.

¹⁶ Χαρακτηριστική τέτοια περίπτωση αποτελούν οι Η/Υ λόγω του μικρού χρόνου απαξίωσής τους.

πρόχειρα, υπό τη μορφή λογιστικών φύλλων. Έχει αρχίσει πρόσφατα (εντός του 1999) να ζητείται από τον ΕΛ μαζί με τα παραστατικά αγοράς, και τυποποιημένο έντυπο χρέωσης του οργάνου στον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου υπογεγραμμένο από αυτόν.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι ισχύουν και εδώ οι πιο πάνω παρατηρήσεις A-i, A-ii & A-iii καθώς και οι εξής :

- i. Η μονάδα στην οποία ανήκει ο Επιστημονικός Υπεύθυνος ενδέχεται να μη γνωρίζει ή/και να μη πληροφορηθεί ποτέ για την ύπαρξη του οργάνου που εισάγεται με τον τρόπο αυτό.
- ii. Δεν είναι σαφές το τι συμβαίνει με την αποχώρηση από το Ίδρυμα του Επιστημονικού Υπευθύνου του Ερευνητικού Προγράμματος.

9.4.2 Προτάσεις αναβάθμισης του συστήματος απογραφής των οργάνων.

Από την ανάλυση στην προηγούμενη παράγραφο, προκύπτει ανάγκη δημιουργίας στο Ίδρυμα ενός πλήρως μηχανογραφημένου ενιαίου Κτηματολογίου Οργάνων το οποίο θα πρέπει να έχει τα εξής κατ'αρχήν χαρακτηριστικά :

- Πλήρη στοιχεία σχετικά με το είδος οργάνου, τον κατασκευαστή του και το κόστος κτήσεως.
- Τον τρόπο εισόδου του οργάνου στο Ίδρυμα.
- Τη συσχέτιση του οργάνου με τυχόν συνιστώσες του.
- Το είδος και τη φύση του προορισμού του οργάνου.
- Στοιχεία για την κατάσταση του οργάνου και τυχόν μεταβολές της.

Θα πρέπει να προστεθεί ότι προ τριετίας σχεδιάσθηκε, με φροντίδα της ΣΕ-ΠΣ¹⁷ μια μηχανογραφημένη εφαρμογή σύμφωνα με τις πιο πάνω προδιαγραφές, δομήθηκε με φροντίδα εξωτερικού συνεργάτη του τότε Τμήματος Επιμελητείας και απεστάλη στους Τομείς για τη συμπλήρωση των σχετικών στοιχείων από το έτος 1982. Δυστυχώς η ανταπόκριση ήταν πενιχρή, τόσο ως προς την ποσότητα των στοιχείων όσο και ως προς την ποιότητα. Αυτό δεν θα πρέπει να αποθαρρύνει μια νέα προσπάθεια, ενδεχομένως με αφετηρία την προηγούμενη, δοθέντος ότι το

¹⁷ Η ΣΕ-ΠΣ πήρε αυτή την πρωτοβουλία προκειμένου να επεξεργασθεί τα στοιχεία και να προτείνει εξορθολογίκευση των *αλγορίθμων* κατανομής των πιστώσεων για όργανα αμιγώς εργαστηριακής – εκπαιδευτικής χρήσης στους Τομείς και τα Τμήματα.

αποτέλεσμα απέδειξε ότι πράγματι υπάρχει η ανάγκη συγκρότησης ενός Κτηματολογίου το οποίο θα πρέπει να παρέχει άμεσα στοιχεία τόσο για λόγους ακαδημαϊκής δεοντολογίας όσο και για λόγους ευθύνης της ακαδημαϊκής κοινότητας προς το κοινωνικό σύνολο το οποίο εν τέλει παρέχει τις πιστώσεις για τη λειτουργία του δημόσιου πανεπιστημίου.

9.4.3 Εκτίμηση της περιουσίας του Ιδρύματος σε εργαστηριακό εξοπλισμό.

Στις προηγούμενες ενότητες της παρούσης §9.4 αναλύθηκαν οι λόγοι για τους οποίους ο αντικειμενικός υπολογισμός της περιουσίας του Ιδρύματος σε εργαστηριακό εξοπλισμό είναι αδύνατος. Θα επιχειρήσουμε στη συνέχεια μια ανάλυση εκτίμησης της τάξεως μεγέθους της περιουσίας αυτής.

Α' Εργαστηριακός εξοπλισμός από πιστώσεις του δημόσιου λογιστικού.

Ας υποθέσουμε ως χρόνο απαξίωσης του σχετικού εξοπλισμού – κατά μέσον όρο – τα 25 έτη. Στον Πίνακα 3-10 παρουσιάζεται η εξέλιξη των σχετικών πιστώσεων (Προμήθεια Οργάνων και Εξοπλισμός) του δημόσιου λογιστικού κατά την τετραετία 1994-1997· παρουσιάζουν μια σημαντική αύξηση σε δραχμική αξία από 348 εκ. το 1994 σε 1467 εκ. το 1997, με μέση τιμή περί τα 918 εκ. Ας υποθέσουμε ότι ο μέσος όρος των πιστώσεων κατά την προηγούμενη 20ετία ήταν – σε σημερινές τιμές – περί τα 300 εκ.δρχ. ετησίως. Ετσι, προκύπτει η εκτίμηση της συνολικής αξίας των οργάνων κατά την 25ετία σε περίπου 10 δισ.δρχ. Φρονείται ότι η αληθής τιμή θα πρέπει να μη ξεπερνά τα 20 δισ.δρχ.

Β' Εργαστηριακός εξοπλισμός από ερευνητικά προγράμματα.

Από τα στοιχεία που παρέχονται στο 8^ο Κεφάλαιο προκύπτει ότι κατά την τελευταία 5ετία εισέρχεται στο Ίδρυμα εργαστηριακός εξοπλισμός περί το 1 δισ.δρχ. ετήσια. Εύλογο είναι να εκτιμήσουμε ότι κατά την τελευταία 20ετία έχει εισέλθει εξοπλισμός της τάξεως των 10 δισ.δρχ. συμπεριλαμβανομένων και των οργάνων που αγοράζονται από τα διαθέσιμα¹⁸ του ΕΛ.

¹⁸ Πίνακας 3-15.

9.5 Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια.

Η υποδομή του ΕΜΠ σε βιβλιοθήκες έχει ήδη παρουσιασθεί εκτενώς στην §2.3.10. Εξάλλου, στην §9.3.5 έχουν σχολιασθεί τα σχετικά με το κτιριολογικό πρόγραμμα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος. Επί πλέον, η Κεντρική Βιβλιοθήκη έχει στελεχωθεί με έμπειρο προσωπικό που έχει ειδικευση στη βιβλιοθηκονομία και έχει εξοπλιστεί, στο πλαίσιο του νέου αναπτυξιακού της προγράμματος, με σύγχρονο ηλεκτρονικό εξοπλισμό καταχώρησης, αναζήτησης και προστασίας έναντι κλοπής. Παράλληλα σχεδιάζεται η σύνδεσή της με διεθνείς βάσεις βιβλιογραφικής αναζήτησης, καθώς και η διασύνδεσή της με το Διαδίκτυο για ευκολότερη πρόσβαση των χρηστών.

Από όσα έχουν αναφερθεί προκύπτει η αλματώδης πρόοδος που πραγματοποιείται τα τελευταία χρόνια στον Τομέα των Βιβλιοθηκών στο Ιδρυμα. Δεν θα ήταν υπερβολή να λεχθεί ότι με την μετεγκατάσταση της Κεντρικής Βιβλιοθήκης στο νέο της Κτίριο και την ολοκλήρωση των συνακόλουθων δράσεων του Β'ΚΠΣ για τον εξοπλισμό της¹⁹ το ΕΜΠ θα διαθέτει μια από τις μεγαλύτερες επιστημονικές βιβλιοθήκες της Ευρώπης. Υπενθυμίζεται²⁰ ότι από τα αναλυτικά στοιχεία που τηρούνται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη, προκύπτει ότι στο Ιδρυμα, από το 1937 έως το 1999 έχουν εισαχθεί, μετά από προμήθεια ή δωρεές, περίπου :

- 130000 τόμοι βιβλίων και
- 98000 τόμοι περιοδικών.

Εξάλλου, εκτιμάται ότι μαζί με τους προ του 1937 τόμους, συνολικά στο Ιδρυμα υπάρχουν 215000 τόμοι βιβλίων.

Θα πρέπει όμως να επισημανθεί – και πάλι – ότι μολονότι στον Πίνακα 3-8 αναφέρεται ότι διατίθενται συνολικά 2440 m² για βιβλιοθήκες και αναγνωστήρια, αισθητή είναι προς το παρόν η απουσία χώρων μελέτης και εκπόνησης εργασιών των φοιτητών. Το κενό αναμένεται να καλυφθεί με την ολοκλήρωση της κατασκευής του νέου κτιρίου της βιβλιοθήκης. Ενδεχομένως όμως, θα έπρεπε να προβλεφθεί η λειτουργία των Βιβλιοθηκών και των Αναγνωστηρίων με ελαστικότερο ωράριο, δεδομένου ότι πολλές φορές προκύπτει ανάγκη να ανατρέξει κανείς σε κάποιο

¹⁹ Βλ. σχετικά στην §2.3.10.4.

²⁰ Βλ. σχετικά στην §2.3.10.

εγχειρίδιο ακόμη και σε νυκτερινές ώρες αλλά και σε αργίες. Πρόβλημα παρουσιάζεται αρκετές φορές στην αναζήτηση βιβλιογραφίας, λόγω του διασκορπισμού, μέσω δανεισμού, αρκετών βιβλίων σε Βιβλιοθήκες των Τομέων.

Από πλευράς φοιτητών επισημαίνονται ορισμένες δυσλειτουργίες σχετικά με τη λειτουργία της Κεντρικής Βιβλιοθήκης, όπως πχ., ότι οι καρτέλες δεν είναι πάντοτε ενημερωμένες ως προς το πού βρίσκεται το αντίστοιχο βιβλίο. Φρονείται ότι οι δυσλειτουργίες αυτές θα αντιμετωπισθούν με την μετεγκατάσταση της Κεντρικής Βιβλιοθήκης.

9.6 Εργαστήρια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Στοιχεία σχετικά με την υποδομή του Ιδρύματος σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές και σε δίκτυα έχουν ήδη δοθεί στην §2.3.11. Εξάλλου, στην §3.5.2 παρουσιάζεται ο εξοπλισμός των Κεντρικών Η/Υ ενώ στην §3.5.3 η δικτυακή υποδομή του Ιδρύματος.

Ως προς τη δικτυακή υποδομή θα πρέπει να προσθέσουμε ότι η ριζική αναβάθμισή της οφείλεται κατά κύριο λόγο στη χρηματοδότηση ύψους 580 εκ.δρχ. από το Β' ΚΠΣ. Θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η εμπειρία του προσωπικού του ΚΕΔ οδήγησε στο να ανατεθεί στο Ιδρυμα ηγετικός ρόλος στο πρόγραμμα συγκρότησης του Διαπανεπιστημιακού Δικτύου ΑΤΜ²¹, προϋπολογιζόμενου κόστους 320 εκ.δρχ.. Το ΕΜΠ μέσω του ΚΕΔ προσφέρει τεχνογνωσία και συμμετέχει ενεργά και πρωτοποριακά σε όλες τις εξελίξεις στο θέμα των επικοινωνιακών Δικτύων σε Πανερωπαϊκό Επίπεδο²². Παράλληλα με τη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το ΕΜΠ διαθέτει από τους πόρους του επί πλέον κονδύλια για την αναβάθμιση του Δικτύου του. Έτσι, από το 1993 έως το 1998 διετέθησαν²³ συνολικά από όλες τις πηγές, 910 εκ.δρχ. για το Δίκτυο του Ιδρύματος, 38 εκ.δρχ για το Πιλοτικό Δίκτυο ΑΤΜ και 40 εκ.δρχ. για έργα στο πλαίσιο της συμμετοχής του ΕΜΠ στο Διαπανεπιστημιακό Δίκτυο.

²¹ Βλ. σχετικά ΑΕΕΠΥ-DOC-057 και στο Παράρτημα 26.2

²² Βλ. σχετικά ΑΕΕΠΥ-DOC-056, 060, 061 και στο Παράρτημα 26.2.

²³ Βλ. σχετικά ΑΕΕΠΥ-DOC-068 και στο Παράρτημα 26.2.

Σημαντική είναι η προσφορά του ΚΕΔ και στον τομέα της υποστήριξης των χρηστών του δικτύου, όπου έχει οργανωθεί ομάδα υποστήριξης για θέματα σύνδεσης στο δίκτυο του ΕΜΠ, με ειδικευμένα άτομα που έχουν διατεθεί σε κάθε ένα Τμήμα.

9.6.1 Τα Εργαστήρια Προσωπικών Υπολογιστών (ΕΠΥ) του ΕΜΠ.

Αναφερθήκαμε ήδη, στην §2.3.11.4, στη στρατηγική και επιχειρησιακή προσπάθεια του Ιδρύματος, με αφετηρία σχετική απόφαση της Συγκλήτου²⁴ να ιδρύσει και να εξοπλίζει τα **Κατανομημένα Εργαστήρια Προσωπικών Η/Υ (ΕΠΥ, PCLABs)** σε κάθε Τμήμα του Ιδρύματος. Υπενθυμίζουμε ότι τα ΕΠΥ δημιουργούνται για :

- να εξοικειώνονται οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές με τα εργαλεία και τις υπολογιστικές μεθόδους που αποτελούν πλέον αναπόσπαστο στοιχείο των σπουδών του μηχανικού (και όχι μόνο),
- να πραγματοποιείται η διδασκαλία των βασικών μαθημάτων, κατά προτεραιότητα των χαμηλών εξαμήνων, με την άμεση χρήση σύγχρονων εποπτικών μέσων, υπολογιστικών συστημάτων και δικτύων, και
- να προωθηθεί ο εκσυγχρονισμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η αναβάθμιση των προπτυχιακών σπουδών, αναγκαία προϋπόθεση, ώστε το πρώτο τεχνολογικό Ιδρυμα της χώρας να εναρμονισθεί με τις διεθνείς τάσεις και να διατηρήσει το “διακεκριμένο” ρόλο του.

Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι η συγκρότηση 10 Εργαστηρίων Προσωπικών Υπολογιστών (ΕΠΥ) η οποία ξεκίνησε το 1998 με τη σύνταξη του τεύχους Δημοπράτησης και προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του 1999, αποτελεί σημαντικό βήμα στη βελτίωση της προσφερόμενης εκπαίδευσης σε προπτυχιακό επίπεδο. Τα Εργαστήρια έχουν διατεθεί από ένα σε κάθε Τμήμα και ένα στο Κέντρο Υπολογιστών του Ιδρύματος και προβλέπεται να καλύψουν τις ανάγκες σε εκπαίδευση και εξάσκηση κυρίως των Προπτυχιακών σπουδαστών του ιδρύματος. Με βάση σχετική απόφαση της Συγκλήτου, τα Εργαστήρια διαθέτουν Κανονισμό Λειτουργίας, Διευθυντή και Αναπληρωτή Διευθυντή που ορίζονται από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος και στελεχώνονται – κατ'αρχήν – με το εξής προσωπικό:

²⁴ 18-7-97/Θέμα 7^ο (Παράρτημα 19)

- i. Ένα μέλος ΕΔΤΠ του Τμήματος για τη διοικητική υποστήριξη και προστασία του ΕΠΥ,
- ii. τον υπεύθυνο υποστήριξης του δικτύου του Τμήματος, ο οποίος διατίθεται από το ΚΕΔ για το σκοπό αυτό,
- iii. έναν υπεύθυνο διαχείρισης του ΕΠΥ ειδικών προσόντων, ο οποίος θα προσληφθεί μετά από σχετική προκήρυξη, και
- iv. μεταπτυχιακούς ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις προπτυχιακούς σπουδαστές για κάλυψη κενών στελέχωσης.

Τα ΕΠΥ εξοπλίζονται με 15 Εξυπηρετητές (Servers), 15 Σταθμούς παρακολούθησης της λειτουργίας των συστημάτων από τον Υπεύθυνο Διαχειριστή και 360 σταθμούς εργασίας για τους χρήστες· θα είναι επίσης εφοδιασμένα με εκπαιδευτικό λογισμικό πολλαπλής παράλληλης χρήσης και εξοπλισμένα με κάθε είδους περιφερειακές συσκευές (σταθμούς σχεδίασης, εκτυπωτές, σαρωτές, μέσα αποθήκευσης κ.τ.λ.). Το σύστημα των ΕΠΥ προβλέπεται να λειτουργεί σε δίκτυο, συνδεδεμένο με το Δίκτυο του ΕΜΠ, υπό το Λειτουργικό Σύστημα Windows NT 4.0, το Σεπτέμβριο 1999. Η πλήρης συγκρότηση του συστήματος παρατίθεται στο Παράρτημα 19.

Το κόστος δημιουργίας των ΕΠΥ θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του Β'ΚΠΣ/ΕΠΕΑΕΚ. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από το ΕΤΠΑ ανέρχεται στο ποσό των 480 εκ.δρχ· εκτιμάται ότι ο εξοπλισμός θα ανέλθει στο ποσό των 410 εκ.δρχ., ενώ τα υπόλοιπα θα δαπανηθούν για τη διαμόρφωση και την επίπλωση των χώρων όπου θα εγκατασταθούν τα ΕΠΥ.

9.6.2 Επάρκεια των υπολογιστικών μέσων.

Η υπολογιστική δύναμη του ΕΜΠ κρίνεται άκρως ικανοποιητική τόσον όσον αφορά στην εκπαίδευση – ιδιαίτερα μετά τη συγκρότηση των ΕΠΥ – όσο και στην έρευνα. Μεγάλη συνεισφορά σε αυτό έχει και η χρηματοδότηση που το Ιδρυμα κατάφερε να εξασφαλίσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, υποβάλλοντας συγκροτημένες και βιώσιμες προτάσεις οι οποίες έτυχαν γενικής επιδοκμασίας από τα αρμόδια όργανα. Παρολαυτά, απαιτείται εγρήγορση και διαρκής παρακολούθηση των εξελίξεων και της τεχνολογίας των σχετικών συστημάτων δεδομένης της ταχύτατης απαξίωσης του εξοπλισμού· παρατηρείται ότι ο μέσος χρόνος ζωής είναι περίπου δύο χρόνια.

Περιθώρια βελτίωσης της υπολογιστικής υποδομής στο Ίδρυμα υπάρχουν, προς την κατεύθυνση της περαιτέρω υποστήριξης προς τους χρήστες, σε θέματα λογισμικού. Μολονότι αναγνωρίζεται η συμβολή όλων των υπολογιστικών μονάδων προς την κατεύθυνση αυτή, πολλές ανθρωποώρες θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν εάν συγκροτηθούν περισσότερες ομάδες προσφοράς υποστήριξης.

9.7 Υποδομή σε οπτικοακουστικά μέσα.

Ενα ΑΕΙ είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να χρησιμοποιεί οπτικοακουστικά μέσα, και μάλιστα σύγχρονα, για την υποστήριξη της διδασκαλίας αλλά και των διαλέξεων, σεμιναρίων και λοιπών εκδηλώσεων όπου έχουν πλέον γίνει εντελώς απαραίτητα. Στο ΕΜΠ η υποδομή σε οπτικοακουστικά μέσα αναπτύχθηκε κυρίως από τη βάση, δηλαδή τα μέλη ΔΕΠ και τους Τομείς που με πρωτοβουλία τους και τις πιστώσεις τους – κυρίως από τα ερευνητικά προγράμματα – εξοπλίζονται με τα μέσα αυτά. Κεντρικά, οι διατιθέμενες πιστώσεις ήταν σχετικά περιορισμένες, της τάξεως των 50 εκ.δρχ. ετήσια, και διστακτικά ήταν τα βήματα της Διοίκησης προς την κατεύθυνση του εξοπλισμού των αιθουσών εκδηλώσεων²⁵ για τους εξής κυρίως λόγους :

- Τα Αμφιθέατρα και οι αίθουσες εκδηλώσεων υφίστανται – δυστυχώς συχνά – μεγάλες φθορές, είτε κατά την τακτική χρησιμοποίησή τους είτε κατά τη διάρκεια καταλήψεων²⁶.
- Δεν διατίθεται πλέον ικανό σε αριθμό προσωπικό φύλαξης και εποπτείας των χώρων του Ιδρύματος, απαραίτητο για τη φροντίδα και τη μέριμνα για τη συντήρηση του εξοπλισμού των χώρων των εκδηλώσεων.

Παρά ταύτα, τα τελευταία χρόνια άρχισε να καταβάλλεται πάλι μια κεντρική προσπάθεια για την οργανωμένη αναβάθμιση των σχετικών χώρων του Ιδρύματος σε οπτικοακουστικά μέσα, με τα εξής αποτελέσματα :

- i. Έχουν διατεθεί στους Τομείς προβολικά μηχανήματα, μετά από κεντρική προμήθεια.
- ii. Τα αμφιθέατρα έχουν εξοπλιστεί με μικροφωνική εγκατάσταση και ασύρματα φορητά μικρόφωνα.

²⁵ Βλ. σχετικά §9.3.6.

²⁶ Βλ. σχετικά §11.8.1.

- iii. Όλα τα αμφιθέατρα και οι αίθουσες διδασκαλίας έχουν συνδεθεί με το δίκτυο του Ιδρύματος.
- iv. Δημιουργήθηκαν 9 αίθουσες -μία σε κάθε Τμήμα- πλήρως εξοπλισμένες με Οπτικοακουστικά Μέσα με συγκρότηση η οποία παρουσιάζεται στην §3.5.2.
- v. Στη συγκρότηση των 10 Εργαστηρίων Προσωπικών Υπολογιστών (ΕΠΥ) που προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 1999 στο Ιδρυμα, περιλαμβάνεται πλήρες σύστημα οπτικοακουστικής υποστήριξης της διδασκαλίας και της εξάσκησης.
- vi. Τέλος, στο Κέντρο Ελέγχου Δικτύων λειτουργεί από διετίας πειραματικός σταθμός τηλεδιασκέψεων που αποτελεί ένα από τα πρώτα για την Ελλάδα Πιλοτικά Προγράμματα αυτού του τύπου.

9.8 Η ιδιαίτερη Περιουσία - Κληροδοτήματα.

Είναι ευρύτερα γνωστό, έχει δε ήδη μνημονευθεί στην §2.2 *"Σύντομο Ιστορικό του ΕΜΠ"* ότι το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο εδραιώθηκε και αναπτύχθηκε ως το πρώτο Τεχνολογικό Ιδρυμα της χώρας χάρις στις γενναίες χορηγίες των Ηπειρωτών Ευεργετών του από το Μέτσοβο. Από αυτές τις χορηγίες και τα κληροδοτήματα άρχισε να δημιουργείται η Ιδιαίτερη Περιουσία του ΕΜΠ, στην οποία θα αναφερθούμε στην ενότητα αυτή.

Όπως λοιπόν προηγουμένως αναφέραμε, ήδη από τον προηγούμενο αιώνα, συμπατριώτες μας άρχισαν να προβαίνουν σε δωρεές περιουσιακών τους στοιχείων στο ΕΜΠ, εμπνευσμένοι από τις προοπτικές που παρείχε η ανάπτυξή του για την ευημερία της χώρας. Ορισμένοι έθεσαν συγκεκριμένες επιθυμίες στις διαθήκες τους, όπως π.χ. *"χορήγηση βραβείων επίδοσης"*, *"χορήγηση υποτροφιών"*, *"αγορά ή έκδοση βιβλίων και πανεπιστημιακών συγγραμμάτων"*, *"στέγαση φοιτητών από τα επτάνησα"*, κλπ. Άλλοι, αντίθετα, έδειξαν εμπιστοσύνη στην ικανότητα των Διοικήσεων του Ιδρύματος να επιλέγουν οι ίδιες τον τρόπο διάθεσης των όποιων εισοδημάτων (μισθωμάτων, μερισμάτων, τοκομεριδίων, τόκων) απέρρεαν από την αξιοποίηση των δωρεών τους.

Σε μακροπρόθεσμη προοπτική, τα κληροδοτήματα μπορούν χωρίς αμφιβολία να αποτελέσουν σημαντική πηγή εσόδων για το Ιδρυμα, προσφέροντας δυνατότητες υποστήριξης δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν προβλέπεται χρηματοδότηση από

άλλους πόρους. Παράλληλα, μπορούν να αναδειχθούν σε ουσιαστικό συνδετικό κρίκο μεταξύ του Πολυτεχνείου και της ευρύτερης ελληνικής κοινωνίας. Για να στεφθεί όμως από επιτυχία η οποιαδήποτε προσπάθεια προσέλκυσης δωρητών, είναι ανάγκη να δημιουργηθεί μηχανισμός²⁷ που θα εγγυάται την αξιοποίηση των κληροδοτημάτων και θα εκπέμπει την ευγνωμοσύνη του Ιδρύματος προς τους δωρητές του.

Τα περιουσιακά στοιχεία του ΕΜΠ διαχειρίζεται σύμφωνα με το ΠΔ 150/10-06-96 [3] το με αυτό ιδρυόμενο ΝΠΔ με την επωνυμία *"Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΕΜΠ"*, τα οποία θα εκχωρούνται σ'αυτήν κατά χρήση με απόφαση της Συγκλήτου, κάτι το οποίο δεν έχει γίνει για την ιδιαίτερη περιουσία από κληροδοτήματα· έτσι, η εταιρεία αυτή πρακτικά διαχειρίζεται μόνο το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου²⁸. Σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου, τα Κληροδοτήματα του ΕΜΠ παρακολουθεί Ειδική Επιτροπή που έχει ορισθεί από αυτήν για το σκοπό αυτό, η *Επιτροπή Κληροδοτημάτων*, επικουρούμενη από τη *Μονάδα Διοικητικής, Νομικής και Τεχνικής Υποστήριξης των Κληροδοτημάτων*, την οποία επίσης έχει ορίσει η Σύγκλητος του Ιδρύματος για το σκοπό αυτό²⁹.

Στη συνέχεια, θα παρουσιάσουμε τη σημερινή κατάσταση των κληροδοτημάτων του Ιδρύματος και θα σχολιάσουμε σχετικά με την πορεία και τις προοπτικές του θεσμού αυτού.

9.8.1 Ιδιαίτερη Περιουσία του ΕΜΠ από Κληροδοτήματα.

Η Ιδιαίτερη Περιουσία του Ιδρύματος η οποία προέρχεται από δωρεές και κληροδοτήματα καταγράφεται στον Πίνακα 9-4. Συνοπτικά, η περιουσία αυτή έχει ως εξής :

1. Ακίνητα με αντικειμενική αξία που εκτιμάται³⁰ σε όχι λιγότερο από 2000 εκ.δρχ.
2. Μετοχές Τραπεζών Ελλάδος (1248) και Εθνικής (49752) με χρηματιστηριακή αξία, στις 12-2-1999, 1130 εκ.δρχ.

²⁷ Η εμπειρία των τελευταίων δέκα (τουλάχιστον) χρόνων δείχνει ότι τέτοιος μηχανισμός δεν υπάρχει.

²⁸ Στο θέμα αυτό θα επανέλουμε στην §9.9.

²⁹ *Συνεδρίαση Συγκλήτου ΕΜΠ 10^η/98, Θέμα 6^ο*, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.3.

³⁰ Η περιουσία είχε εκτιμηθεί τον Νοέμβριο του 1987 από την Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών σε 250 εκ.δρχ. και το Μάιο του 1992 από το Γραφείο του Αντιπρύτανη Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης σε 800 εκ.δρχ.

3. Τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικές Καταθέσεις συνολικής αξίας³¹ 789 εκ.δρχ.
4. Συλλογές έργων τέχνης, βιβλίων, αντικειμένων, κλπ., των οποίων η αναζήτηση και καταγραφή ανατέθηκε πρόσφατα σε διεπιστημονική ομάδα, στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος με χρηματοδότηση από τον Ειδικό Λογαριασμό του Ιδρύματος.

Συνεπώς, η πραγματική χρηματική αξία της ιδιαίτερης περιουσίας του Πολυτεχνείου από κληροδοτήματα, χωρίς να συνυπολογισθεί η αξία των συλλογών, είναι της τάξης των 4 δισ.δρχ.

9.8.2 Απόδοση της Ιδιαίτερης Περιουσίας του Ιδρύματος.

Τα ετήσια έσοδα από την αξιοποίηση των Κληροδοτημάτων, στο διάστημα της τελευταίας πενταετίας, 1994-1998, κυμάνθηκαν μεταξύ 90 και 115 εκ.δρχ., από τα οποία ποσοστό μόλις 25-30% προερχόταν από αξιοποίηση των ακινήτων. Ειδικά για το 1998, τα έσοδα ήταν³² 111.5 εκ.δρχ. έναντι 85 εκ.δρχ. του 1997. Διαπιστώνεται δηλαδή μια έντονα θετική παράγωγος από χρόνο σε χρόνο της απόδοσης της Ιδιαίτερης Περιουσίας του Ιδρύματος. Παρά την πτώση των επιτοκίων που οδηγεί σε σταδιακή μείωση των εσόδων από τόκους, ο προϋπολογισμός του 1999 προβλέπει έσοδα 142 εκ.δρχ., με έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων της τάξης των 60 εκ.δρχ., μετά τις εμπορικές μισθώσεις που υπογράφηκαν τους τελευταίους 18 μήνες και αρχίζουν σιγά-σιγά να αποδίδουν (Πίνακας 9-5). Η ποσοστιαία χρηματική απόδοση της ιδιαίτερης περιουσίας του Ιδρύματος (περίπου 3.55%) είναι χαμηλή: Σε αυτό συμβάλλουν η πολύ μικρή μερισματική απόδοση των χρεωγράφων (1.3%) και το γεγονός ότι ορισμένα ακίνητα δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί στο βαθμό που θα έπρεπε.

Είναι προφανές ότι η τεράστια προσπάθεια την οποία καταβάλλει τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή Κληροδοτημάτων για την αξιοποίηση της Ιδιαίτερης Περιουσίας έχει αρχίσει και αποδίδει καρπούς.

³¹ Δεν περιλαμβάνονται σε αυτήν δεδουλευμένοι τόκοι ούτε η πρόσφατη ανατίμηση των πολυετών ομολόγων.

³² Συνεδρίαση Συγκλήτου ΕΜΠ 5^η/99 Θέμα 12^ο, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.3.

9.8.3 Δυσλειτουργίες στη διαχείριση των Κληροδοτημάτων.

Στις περισσότερες περιπτώσεις οι δωρητές διατυπώνουν τη βούλησή τους σχετικά με τα έσοδα των κληροδοτημάτων τους, που συνήθως συνιστούν σε υποτροφίες σε φοιτητές με – συχνά – καθοριζόμενα χαρακτηριστικά, όπως σχετικά με την καταγωγή τους, το αντικείμενο των σπουδών τους, την επίδοσή τους κλπ. Έτσι, κάθε χρόνο πραγματοποιούνται δαπάνες σε εκπλήρωση της βούλησης των δωρητών. Οι δαπάνες αυτές, ως ποσοστό των εσόδων του αντίστοιχου έτους, τα τελευταία χρόνια κυμαίνονται γύρω στο 20% της απόδοσης των κληροδοτημάτων. Παρατηρείται δηλαδή, ότι δεν είναι πάντοτε εφικτό να εκπληρώνεται η βούληση των δωρητών, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται αποθεματικά που αυξάνουν την περιουσία των κληροδοτημάτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τις επίμονες προσπάθειες που καταβάλλονται παρατηρείται σαφής βελτίωση, από χρόνο σε χρόνο, της εκπλήρωσης της βούλησης των δωρητών, η οποία για το 1998 ανήλθε σε 40%³³.

Από την άλλη μεριά, η εικόνα που χαρακτηρίζει την εκπλήρωση επιθυμιών των δωρητών, που δεν σχετίζονται με εκταμίευση χρηματικών πόρων, είναι χειρότερη. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις αποτελούν το κληροδότημα Μ.Μεταξάτου, το κληροδότημα - ακίνητο της οποίας παραμένει αναξιοποίητο από το 1961, και από τη δωρεά Γ.Αβέρωφ· δεν είναι όμως τα μόνα.

Οι πιο κάτω χαρακτηριστικές περιπτώσεις δεν μπορούν να πείσουν ότι οι ακολουθούμενες διαδικασίες συμβάλλουν στην απόδοση του απαιτούμενου σεβασμού στη μνήμη των δωρητών :

- α) Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής φοιτητή για απονομή βραβείου, όχι σπάνια με καθυστέρηση ετών, το Τμήμα Επιμελητείας ειδοποιεί τον δικαιούχο ότι έχει εκδοθεί επιταγή στο όνομά του. Ο – πιθανότατα - τέως φοιτητής προσέρχεται, αν δεν βρίσκεται εκτός Αθηνών, παραλαμβάνει την επιταγή και αποχωρεί για να την εξαργυρώσει· δεν του χορηγείται πιστοποιητικό με το όνομα του δωρητή, το σχετικό απόσπασμα της διαθήκης, το ιστορικό της βράβευσης, κλπ. Με τον τρόπο αυτό δεν διασφαλίζεται ότι θα θυμάται ο ίδιος, αλλά και όσοι θα διάβαζαν το πιστοποιητικό, αυτό που πολύ επιγραμματικά αναφέρει η

³³ Συνεδρίαση Συγκλήτου ΕΜΠ 5^η/99 Θέμα 12^ο, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.3.

Μ.Μεταξάτου στη διαθήκη της “ελπίζω ότι οι ευεργετηθέντες άλλους θα ευεργετήσουν δωρεάν”;

- β) Τα βιβλία που αγοράζονται με πόρους των κληροδοτημάτων ταξινομούνται στη Βιβλιοθήκη με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως αυτά που αγοράζονται με πιστώσεις της πολιτείας. Δεν προβλέπεται δηλαδή ειδική σφραγίδα στο εσώφυλλο με το όνομα του δωρητή.

Για να αναζητηθούν οι αιτίες του προβλήματος χρειάζεται πρώτα να διερευνηθεί το πώς λειτουργούν και συνεργάζονται οι φορείς οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία διαχείρισης των κληροδοτημάτων, άλλοι από τους οποίους βρίσκονται μέσα στο Πολυτεχνείο (Διοίκηση, Τμήματα κλπ.) αλλά και άλλοι εκτός (Δημόσια Διοίκηση και ιδιώτες). Εμπειρία πολλών ετών δείχνει ότι οι πιο πάνω φορείς λειτουργούν ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο. Επιβάλλεται για το λόγο αυτό αλληλοενημέρωση και συντονισμός μεταξύ τους, και σφικτός κεντρικός έλεγχος. Οι αποφάσεις της Συγκλήτου σχετικά με τα θέματα που άπτονται των κληροδοτημάτων, ενώ θα έπρεπε:

- δεν υλοποιούνται πάντοτε - η μη τήρηση των προϋπολογισμών είναι ένα μόνο παράδειγμα,
- υλοποιούνται με μεγάλη καθυστέρηση, ή
- επικαλύπτονται από άλλες, για το ίδιο θέμα.

Είναι πρόδηλο ότι το Ίδρυμα θα πρέπει να δει με μεγάλη προσοχή το θέμα του σεβασμού στη μνήμη των δωρητών, κάτι που θα λειτουργήσει θετικά για την προσέλκυση και άλλων δωρητών ώστε να αφήσουν δωρεές και κληροδοτήματα στο Ίδρυμα, ακολουθώντας το παράδειγμα των Μετσοβιτών Ευεργετών. Αυτή την πρόθεσή του την εκδήλωσε έμπρακτα τον Ιούνιο του 1998, όταν αποφάσισε τη συγκρότηση "*Μονάδας Διοικητικής, Νομικής και Τεχνικής Υποστήριξης των Κληροδοτημάτων*"³⁴. Η Μονάδα τέμνει εγκάρσια το οργανόγραμμα του Ιδρύματος και προορίζεται να αποτελέσει το εκτελεστικό όργανο της Συγκλήτου σε θέματα Κληροδοτημάτων. Έχει ως αποκλειστικές της αρμοδιότητες την υλοποίηση των αποφάσεων της Συγκλήτου σύμφωνα με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και την σε τακτά χρονικά διαστήματα ενημέρωση Πρυτανικών Αρχών, Συγκλήτου και Επιτροπής Κληροδοτημάτων για την πορεία υλοποίησης των αποφάσεων, τυχόν δυσκολίες που ανακύπτουν, κλπ.

³⁴ Συνεδρίαση Συγκλήτου ΕΜΠ 10^η/98, Θέμα 6^ο, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.3.

Είναι ακόμη νωρίς να κριθεί αν το νέο οργανωτικό σχήμα θα ενεργοποιήσει και σε ποιο βαθμό τις διαδικασίες αύξησης της απόδοσης των Κληροδοτημάτων, εκπλήρωσης της βούλησης των δωρητών, δημόσιας αναγνώρισης της γενναιόδωρης προσφοράς των δωρητών στην υλοποίηση ευγενών οραμάτων και, πιο μακροπρόθεσμα, προσέλκυσης νέων δωρητών. Οι ενδείξεις που υπάρχουν σήμερα είναι πάντως ενθαρρυντικές.

9.9 Ειδικά περιουσιακά στοιχεία.

Το ΕΜΠ διαθέτει, πέραν των ήδη αναφερθέντων και ορισμένα ειδικά περιουσιακά στοιχεία, με τα οποία θα ασχοληθούμε στις επόμενες δύο παραγράφους.

Προηγουμένως όμως, σκόπιμο είναι να αναφερθούμε στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που ιδρύθηκε με το ΠΔ 150/10-06-96 [3]³⁵ μετά από πρόταση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, με την επωνυμία *"Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΕΜΠ – ΕΑΔΠ-ΕΜΠ"* και σκοπό την αξιοποίηση και διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Ιδρύματος η οποία θα εκχωρείται σ'αυτήν κατά χρήση με απόφαση της Συγκλήτου, λειτουργώντας με τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ορίζεται από το πιοπάνω ΠΔ στο ποσό των 20 εκ.δρχ. και αντιπροσωπεύεται από μία μετοχή η οποία ανήκει ολόκληρη στο ΕΜΠ. Μέχρι σήμερα, η εταιρεία αυτή πρακτικά διαχειρίζεται μόνο το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (ΤΠΠΑ).

Για την επίτευξη του σκοπού της η Εταιρεία μεριμνά για :

- Την οργάνωση, τη διαχείριση και τη λειτουργία του ΤΠΠΑ,
- την επιδίωξη δωρεών, κληρονομιών, κλπ.,
- την έναντι αμοιβής ή συμμετοχής είσπραξη δικαιωμάτων του ΕΜΠ για την παροχή υπηρεσιών του προς τρίτους, και
- οποιαδήποτε άλλη ενέργεια και πράξη που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της περιουσίας του ΕΜΠ.

³⁵ Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.4.

Θέση Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας, η οποία είναι το ανώτατο όργανο του νομικού προσώπου της, επέχει η Σύγκλητος του Ιδρύματος, προεδρεύεται δε από τον Πρύτανη. Η ΓΣ ορίζει το 9μελές ΔΣ της Εταιρείας, από πρόσωπα που έχουν το κύρος και την επαγγελματική γνώση να συνδράμουν την Εταιρεία. Η ΓΣ της Εταιρείας συνήλθε στις 30-6-98 και εξέλεξε το ΔΣ από 9 μέλη ΔΕΠ και τους αναπληρωματικούς τους, που προτάθηκαν από τους αιρετούς εκπροσώπους των Τμημάτων στη ΣΕ-ΤΠΠΑ. Το νέο ΔΣ, το οποίο εξέλεξε ως Πρόεδρο τον Αντιπρύτανη Ε.Παπαγιαννάκη και Αντιπρόεδρο τον Καθηγητή Κ.Παναγόπουλο, επιφορτίσθηκε από τη ΓΣ και της υπέβαλε το Νοέμβριο 1998 προτάσεις για τα εξής επείγοντα θέματα σχετικά με το ΤΠΠΑ :

1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με ιδιαίτερη έμφαση στο κεφάλαιο "βιωσιμότητα του έργου".
2. Στρατηγική σε δύο κατευθύνσεις (πλήρης αποδοχή – πλήρης απόρριψη).
3. Οριστικό νομικό και οργανωτικό σχήμα για την αξιοποίηση και διαχείριση του έργου Λαυρίου.
4. Κανόνες οικονομικής Διαχείρισης και υποβολή ετησίου Προγραμματισμού – Προϋπολογισμού.

Το ΔΣ της Εταιρείας κινήθηκε με ταχύτατους ρυθμούς και αποτελεσματικότητα, όπως προκύπτει από όσα θα παρουσιασθούν στην επόμενη παράγραφο.

9.9.1 Το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου.

Το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (ΤΠΠΑ) ιδρύθηκε σύμφωνα με την από 31.12.92 σύμβαση μεταξύ του ΕΜΠ και της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου, με την οποία έγινε παραχώρηση στο ΕΜΠ των ακινήτων των εγκαταστάσεων της πρώην Γαλλικής Εταιρείας Μεταλλείων Λαυρίου. Η δομή και οι στόχοι του ΤΠΠΑ παρουσιάζονται και αναλύονται εκτενώς στην §13.2.2. Η διαχείριση του ΤΠΠΑ είχε αρχικά ανατεθεί από τη Σύγκλητο του ΕΜΠ σε ομώνυμη Συγκλητική Επιτροπή³⁶, το έργο της οποίας συνέχισε, μετά την ίδρυσή της, το ΔΣ της ΕΑΔΠ-ΕΜΠ, σύμφωνα :

³⁶ Βλ. σχετικά §11.7.2.7.

- α) Με τα αναφερόμενα στο άρθρο 7, §1γ του ΠΔ 150/10-06-96, στο οποίο αναφέρεται ότι στην περιουσία που υπόκειται στη διαχείριση της Εταιρείας νοούνται, μεταξύ άλλων, και τα :

"...παντός είδους ακίνητα που περιλαμβάνονται στην από 31-12-92 σύμβαση παραχώρησης ακινήτου μεταξύ του ΕΜΠ και της Κτηματικής εταιρίας του Δημοσίου που αφορούν τις εγκαταστάσεις της πρώην Γαλλικής Εταιρίας Μεταλλείων Λαυρίου".

- β) Με την απόφαση της Συγκλήτου³⁷ 11^η/10.07.98/Θέμα 7^ο, στην οποία ορίζεται *"το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΑΔΠ-ΕΜΠ μαζί με τα αναπληρωματικά μέλη του ως νέα, μοναδική και προσωρινή Επιτροπή της Συγκλήτου που ασχολείται με το έργο του Λαυρίου".*

Το ΤΠΠΑ έχει εγκατασταθεί στο Λαύριο Αττικής, σε γήπεδο συνολικής εκτάσεως 243376 m² με κτίσματα υπό αναστήλωση, που αποτελούν το κυρίως εργοστάσιο της πρώην Γαλλικής Εταιρίας Μεταλλείων Λαυρίου. Το Μάρτιο του 1994, το ΤΠΠΑ εντάχθηκε στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής και εγκρίθηκε χρηματοδότηση ύψους 3600 εκ.δρχ. για το *"Πρόγραμμα Κατασκευής και Οργάνωσης Τεχνολογικού Πάρκου του ΕΜΠ στο Λαύριο"* [4]. Μέχρι το 1998 είχαν απορροφηθεί 1200 εκ.δρχ. Με βάση το σχεδιασμό του προγράμματος αναστήλωσης, ο χώρος του Πάρκου έχει χωρισθεί σε 9 διακριτές περιοχές από τις οποίες τρεις έχουν ήδη αναστηλωθεί. Επίσης έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα περιβαλλοντικής αποκατάστασης των μολυσμένων από απορριφθέν μέταλλευμα περιοχών του Πάρκου. Εντός του 1998 προβλέπεται να έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες των υπόλοιπων έξι περιοχών του ΤΠΠΑ. Στον Πίνακα 13.2 παρατίθεται κατάλογος των Επιχειρήσεων οι οποίες έχουν ήδη ξεκινήσει ή ολοκληρώσει διαδικασία εγκατάστασης στο ΤΠΠΑ. Για τα επόμενα χρόνια, προβλέπεται ολοκλήρωση του έργου και μεγάλη ζήτηση από Εταιρίες για εγκατάστασή τους.

9.9.2 Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Ερευνας του ΕΜΠ.

Το ΕΜΠ, εκπληρώνοντας ένα μέρος από το χρέος του στους Μετσοβίτες ευεργέτες του, προχώρησε στην ίδρυση του Μετσόβιου Κέντρου Διεπιστημονικής Ερευνας (ΜΕΚΔΕ-ΕΜΠ), στο Μέτσοβο της Ηπείρου. Το Κέντρο ιδρύθηκε το 1993 με απόφαση της Συγκλήτου και συγκροτήθηκε με την απόφαση της Συγκλήτου 22^η/98,

³⁷ Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.4.

Θέμα 15γ³⁸ "Συγκρότηση, λειτουργία και αρμοδιότητες του Μετσόβιου Κέντρου Διεπιστημονικής Έρευνας (ΜΕ.Κ.Δ.Ε.) για την προστασία και ανάπτυξη του ορεινού περιβάλλοντος και των τοπικών ευρωπαϊκών πολιτισμών".

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση της Συγκλήτου του ΕΜΠ, σκοπός του ΜΕΚΔΕ είναι η ουσιαστική συμβολή και υποβοήθηση του ΕΜΠ στη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του, η οποία βρίσκεται στο Μέτσοβο και συνίσταται σε ένα οικόπεδο 4500 m² στη θέση Αγ. Τριάδα, της κινητής περιουσίας του Ιδρύματος η οποία συνδέεται με αυτήν ή απορρέει από αυτήν, καθώς και των πάσης φύσεως δωρεών, κληροδοτημάτων και παροχών τρίτων με στόχο την πραγματοποίηση ουσιαστικής σύνδεσης του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου με την γενέτειρα των Ιδρυτών του και την αποτελεσματική συμβολή του ΕΜΠ στην ολοκληρωμένη ανάπτυξή της. Στην κατεύθυνση αυτή το ΜΕΚΔΕ αναπτύσσει στενή συνεργασία με τους τοπικούς φορείς παιδείας, έρευνας και πολιτιστικής ανάπτυξης της Ηπείρου και ειδικότερα με το Δήμο Μετσόβου, το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, τον Εξωραϊστικό Σύλλογο Μετσόβου, το Ιδρυμα Εγνατία Ηπείρου, κ.λ.π. Το ΜΕΚΔΕ έχει επιτύχει την έγκριση χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση ύψους 600 εκ.δρχ. για τη συγκρότησή του.

Περισσότερα στοιχεία σχετικά με τους στόχους και τη συγκρότηση του ΜΕΚΔΕ μπορεί να αναζητηθούν στην §13.2.3.2.

9.10 Πόροι του Ιδρύματος.

Στην Εισαγωγή του παρόντος Κεφαλαίου διευκρινήσαμε ότι:

- Με τον όρο **υποδομή** αναφερόμεθα στην περιουσία του Ιδρύματος σε υλικό, ενώ
- με τον όρο **πόροι** αναφερόμεθα στα πάσης φύσεως οικονομικά στοιχεία τα οποία εισρέουν στο Ιδρυμα.

Στις παραγράφους που προηγήθηκαν παρουσιάσαμε και αναλύσαμε τα στοιχεία που αφορούν στη υποδομή. Στην παρούσα ενότητα θα κάνουμε μια σύνθεση όσων έχουν αναφερθεί σε αρκετά σημεία της Εκθεσης αυτής και αφορούν στους πόρους με τους

³⁸ Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.5.

οποίους το Ιδρυμα επιτελεί το λειτούργημα που του έχει αναθέσει η πολιτεία και από το οποίο τόσα περιμένει η ελληνική κοινωνία και η διεθνής επιστημονική κοινότητα.

Εχει αναφερθεί σε αρκετά σημεία της Εκθεσης αυτής³⁹ ότι τρεις είναι οι πηγές εσόδων των ελληνικών ΑΕΙ και συνεπώς του ΕΜΠ:

- Ο Τακτικός Προϋπολογισμός και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Κράτους,
- τα έσοδα από τις κρατήσεις (15%) των ερευνητικών προγραμμάτων που γίνονται από τον ΕΛ
- έσοδα από την εκμετάλλευση της ιδιαίτερης περιουσίας.

Προσωρινή πηγή εσόδων για το Ιδρυμα -ιδιάζοντας όμως χαρακτήρα- αποτελεί το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο οποίο έχουμε επίσης αναφερθεί.

Αντίστοιχα, στο Ιδρυμα διαμορφώνονται – εν γένει⁴⁰ – τρεις προϋπολογισμοί :

- α) Ο Προϋπολογισμός του Δημόσιου Λογιστικού (Τακτικός Προϋπολογισμός και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων), ο οποίος κατά τη Νομοθεσία⁴¹ καταρτίζεται από τη Σύγκλητο· σχετικά έχουμε αναφερθεί στην §3.6.1, στους Πίνακες 3-12 και 3-14 και στο Παράρτημα 11.
- β) Ο Προϋπολογισμός του ΕΛ, που αφορά στη διαχείριση των πλεονασμάτων του ΕΛ τα οποία είναι δυνατόν να προκύπτουν είτε από τις κρατήσεις που επιβάλλονται σε εκτελούμενα έργα είτε από άλλα έσοδα από τη διαχείριση των πόρων του ΕΛ. Ο προϋπολογισμός αυτός καταρτίζεται από την ΕΔΕΙΑ και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος. Σχετικά έχουμε αναφερθεί στις §§3.6.1 και 8.4.1.1, στον Πίνακα 3-15 και στο Παράρτημα 11.
- γ) Ο Προϋπολογισμός της ιδιαίτερης περιουσίας για τον οποίο μεριμνούν παράλληλα η Επιτροπή Κληροδοτημάτων (§9.8) και η ΕΑΔΠ-ΕΜΠ (§9.9).

³⁹ Πχ. §2.3.14.

⁴⁰ Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως πχ. στην περίπτωση της Φοιτητικής Λέσχης, καταρτίζονται και ιδιαίτεροι προϋπολογισμοί.

⁴¹ Ν.1268/82, Άρθρο 11, §1γ(viii).

Θα σχολιάσουμε, στη συνέχεια, τα σχετικά με τους πιο πάνω προϋπολογισμούς αριθμητικά στοιχεία ενός πρόσφατου οικονομικού έτους⁴² για το οποίο υπάρχουν απολογιστικά στοιχεία, τα οποία έχουν ήδη παρουσιασθεί στις αντίστοιχες προαναφερθείσες παραγράφους.

9.10.1 Πόροι κατά το έτος 1997.

Το κόστος για τη λειτουργία του Ιδρύματος το έτος 1997 ανήλθε στα 11953 εκ.δρχ. Αυτό καλύφθηκε :

- Κατά 92.3 % (11033 εκ.δρχ.) από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, και
- κατά 7.7% (920 εκ.δρχ.) από τα κέρδη του Ειδικού Λογαριασμού.

Εξάλλου, το ίδιο έτος 1997 το Ίδρυμα είχε εισροές 4998.8 εκ.δρχ. από το **Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων** κατά τα αναφερόμενα στον Πίνακα 3-14. Μέρος του ποσού αυτού προέρχεται από χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ-ΠΕΠ και διατίθενται στο ΕΜΠ μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για ανάπτυξη της υποδομής του σε Κτίρια.

Το ίδιο έτος 1997, οι **εισροές στο ΕΜΠ μέσω του ΕΛ** έφθασαν τα 10.3 δισ.δρχ., από τα οποία τα πιο πάνω 920 εκ.δρχ. διετεθήσαν για τις ανάγκες του Ιδρύματος, ενώ τα υπόλοιπα απορροφήθηκαν για την εκτέλεση των Ερευνητικών Προγραμμάτων⁴³. Από τις εκροές του ΕΛ που απορροφούνται από τα Ερευνητικά Προγράμματα περίπου το 20% δαπανώνται για αγορά οργάνων τα οποία τελικά παραμένουν στο ΕΜΠ.

Οι εισροές από τα Προγράμματα του **Β'ΚΠΣ-ΕΠΕΑΕΚ** το έτος 1997 έφθασαν τα 891 εκ.δρχ. Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνονται τα κονδύλια που διατίθενται από το Β'ΚΠΣ-ΠΕΠ κυρίως για κτιριολογική υποδομή και τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στις διατιθέμενες πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

⁴² Υπενθυμίζεται ότι το παρόν Έργο ΑΕΕΠΥ άρχισε να εκπονείται τον Οκτώβριο 1997· κατά συνέπεια, το 1997 είναι το πλέον πρόσφατο Οικονομικό Έτος, τα απολογιστικά στοιχεία του οποίου ήταν διαθέσιμα προς επεξεργασία περί την άνοιξη του 1998.

⁴³ Βλ. σχετικά §8.4.3.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης του **Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου** διατέθηκαν το 1997 περίπου 240 εκ.δρχ. από Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής.

Για το **Κτιριολογικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης** του Ιδρύματος, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 3-14 διατέθηκαν το 1997 από το ΠΔΕ συνολικά 3575 εκ.δρχ. Σημαντικό μέρος αυτού του ποσού προέρχεται από Προγράμματα ΠΕΠ που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ. Οι διατιθέμενες πιστώσεις συμπληρώνονται κάθε χρόνο και από πιστώσεις για έξοδα συντήρησης· το ποσό που διατέθηκε το 1997 ήταν 448.6 εκ.δρχ.

Η **συνολική εισροή** πιστώσεων και οι αντίστοιχες δαπάνες για το 1997, ύψους 27.54 δισ.δρχ. συνοψίζεται ως εξής:

- α) Για τις ανάγκες του λειτουργίας και τις επενδύσεις στο Ιδρυμα 17.9 δισ.δρχ.
- β) Για τις ανάγκες των Ερευνητικών Προγραμμάτων 9.4 δισ.δρχ.
- γ) Για το ΤΠΠΑ 0.24 δισ.δρχ.

Τέλος, για την προμήθεια συγγραμμάτων για τους φοιτητές του ΕΜΠ, το ΥΠΕΠΘ διέθεσε, το ίδιο έτος 1997, πίστωση ύψους 160 εκ.δρχ.

9.11 Εκτίμηση της αξίας της περιουσίας του Ιδρύματος.

Στην από 13-10-97 εισήγησή του για οικονομικά θέματα⁴⁴ προς τη Σύγκλητο του Ιδρύματος ο αρμόδιος Αντιπρύτανης θέτει - μεταξύ άλλων - ως στόχο την *Απογραφή ακίνητης και κινητής περιουσίας του Ιδρύματος*. Από όσα γνωρίσαμε στην πορεία του Έργου αυτού η αναγκαία αυτή απογραφή δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα. Θα πρέπει βέβαια να επισημανθεί, όπως άλλωστε έχει γίνει και στις §§3.4 ως 3.6, ότι είναι αρκετά δύσκολο να εκτιμηθεί η δραχμική αξία του συνόλου της περιουσίας του Ιδρύματος. Θα επιχειρήσουμε όμως μια προσέγγιση τάξεως μεγέθους, με βάση τα στοιχεία που έχουν προηγηθεί στο παρόν Κεφάλαιο.

⁴⁴ Πρόκειται για την εισήγηση ΑΠ17052/13-10-97 στη 19^η/17-10-97/Θέμα 5^ο : *Ενιαία Οργάνωση Οικονομικού Προγραμματισμού και Διαχείρισης*· στην εισήγηση αυτή θα επανέλθουμε στο 17^ο Κεφάλαιο, στο τέλος του οποίου - σε Ειδικό Παράρτημα - έχει προσσαρτηθεί μαζί με τη σχετική Απόφαση της Συγκλήτου.

1. Γήπεδα και Κτίρια.

Η αξία της συνιστώσας αυτής προκύπτει, από τα στοιχεία της §9.3, σύμφωνα με τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων (έτος 1999) σε περίπου **140 δισ.δρχ.** ως εξής :

- 1.1. Κτίρια 42410 m² σε γήπεδο 23255 m² στο Συγκρότημα Πατησίων συνολικής αξίας 4914 εκ.δρχ.
- 1.2. Κτίρια 178585 m² σε γήπεδο 1000000 m² στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου συνολικής αξίας 127798 εκ.δρχ.
- 1.3. Κτίρια 1705 m² στη Ραπεντώσα μη προσδιοριστέας αξίας.
- 1.4. Οικόπεδο 243376 m² στο Λαύριο Αττικής συνολικής αξίας 6256 εκ.δρχ.

2. Όργανα και Εξοπλισμός.

Η αξία της συνιστώσας αυτής εκτιμάται ως τάξη μεγέθους, από τα στοιχεία της §9.4.3 σε περίπου **30 δισ.δρχ.**

3. Ιδιαίτερη περιουσία.

Η αξία των στοιχείων της ιδιαίτερης περιουσίας, εξαιρουμένων των συλλογών για τις οποίες δεν υπάρχει ακόμη εκτίμηση, ανέρχεται κατά τα αναφερόμενα στην §9.8.1 σε **4 δισ.δρχ.**

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει μια εκτίμηση της σημερινής δραχμικής αξίας της περιουσίας του ΕΜΠ η οποία ανέρχεται σε περίπου **174 δισ.δρχ.** Οφείλουμε, όμως, να επαναλάβουμε στο σημείο αυτό, εκείνο που τονίσαμε ήδη στην §9.2 :

Το σημαντικότερο κεφάλαιο του ΕΜΠ είναι το έμψυχο δυναμικό του, δηλαδή διδάσκοντες, διδασκόμενοι και λοιπό προσωπικό.

Αυτή την ανεκτίμητη συνιστώσα της περιουσίας του ΕΜΠ έχουμε παρουσιάσει και αναλύσει σε καθ' ύλην σχετικά Κεφάλαια της Εκθέσεως αυτής.

9.12 Συντήρηση και ανάπτυξη της υποδομής.

Αποτελεί γενική αρχή ότι βασική προϋπόθεση για την μεγιστοποίηση του οφέλους από οποιοδήποτε σχήμα υποδομής, αποτελεί η ορθολογική συντήρησή της. Από γενικότερη εμπειρία στο ελληνικό τεχνικο-οικονομικό γίγνεσθαι, υπάρχουν αρκετά παραδείγματα σύμφωνα με τα οποία τεράστιες επενδύσεις δεν απέδωσαν επειδή δεν υποστηρίχθηκαν από κατάλληλα σχήματα συντήρησης. Από την άλλη μεριά από την αξιολόγηση της πορείας ενός μεγάλου επενδυτικού σχήματος και την αποτίμηση του

αποτελέσματος πρέπει να προκύπτουν οι κατευθυντήριοι άξονες για την αναπτυξιακή πολιτική η οποία θα πρέπει να εφαρμοσθεί.

Ενα τεράστιο "*επενδυτικό σχήμα*", όπως το Πολυτεχνείο, στο οποίο :

- η ελληνική κοινωνία έχει, από πολλές δεκαετίες, επενδύσει οράματα και προσδοκίες που σχετίζονται με τη γενικότερη πνευματική και αναπτυξιακή πορεία του τόπου,
- η ελληνική πολιτεία – και κατ' επέκταση ο έλληνας φορολογούμενος – έχει συμβάλει με ικανούς πόρους και υποδομή,
- ευεργέτες και δωρητές του έχουν εμπιστευθεί τη διαχείριση τεράστιων περιουσιών προκειμένου να συμβάλλει στην αναβάθμιση του ακαδημαϊκού έργου, και
- εγχώριοι και διεθνείς φορείς που έχουν ως στόχο την ανάπτυξη δια της έρευνας του έχουν αναθέσει, με αντίστοιχη επιχορήγηση, την εκπόνηση έργων τεχνολογικής αιχμής,

είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να μεριμνά με αυξημένο συναίσθημα ευθύνης για την – με την ευρύτερη σημασία του όρου – συντήρηση της υποδομής του και τον προγραμματισμό της αναγκαίας αναβάθμισής της.

Τα θέματα αυτά θα μας απασχολήσουν στην ενότητα αυτή, όπου αφενός μεν θα επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας στα θέματα της συντήρησης της υποδομής, αφετέρου δε θα ανακεφαλαιώσουμε προσπάθειες και προοπτικές για την περαιτέρω ανάπτυξή της.

Επισημαίνουμε στο σημείο αυτό, ότι σύμφωνα με τα αναφερόμενα διεξοδικά στην §10.3 της Εκθεσης, κομβική στρατηγική επιλογή της από το Ακ.Ετος 1997-98 Πρυτανείας, για την τεχνική υποστήριξη της ανάπτυξης και της λειτουργίας των χώρων και των εγκαταστάσεων του Ιδρύματος αποτελούν οι *Πολυδύναμες Μονάδες*.

9.12.1 Συντήρηση της υποδομής.

Θα εξετάσουμε στην ενότητα αυτή τα θέματα συντήρησης της υποδομής, δηλαδή των Κτιριακών Εγκαταστάσεων και του Εργαστηριακού Εξοπλισμού.

9.12.1.1 Κτιριακές Εγκαταστάσεις.

Η συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων εν γένει γίνεται, από το 1998, με βάση τον Κανονισμό για τις Πολυδύναμες Μονάδες (§10.3)⁴⁵. Με βάση τον Κανονισμό αυτό, οι χώροι κάθε Τμήματος καθώς και ο χώρος της Κεντρικής Διοίκησης και τα γήπεδα του ΕΜΠ, αποτελούν ανεξάρτητες μονάδες⁴⁶, για την ανάπτυξη και τη συντήρηση των οποίων είναι υπεύθυνο ένα κλιμάκιο σε στενή συνεργασία με την Γενική Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών του Ιδρύματος. Στην περίπτωση μεγάλης έκτασης εργασιών, η συντήρηση ανατίθεται συνήθως μετά από διαγωνισμό σε εργολάβο-μειοδότη.

Η επίσημα διατυπωμένη εμπειρία από τη μέχρι σήμερα λειτουργία των Πολυδύναμων Μονάδων συνοψίζεται στην §10.3.4. Οι απόψεις μεμονωμένων μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας ως προς τη συντήρηση των Κτιρίων και των Εγκαταστάσεων⁴⁷, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών, δεν είναι θετικές, χωρίς βέβαια αυτό να αποδίδεται στο θεσμό ή στη λειτουργία των ΠΜ· ενδεχομένως η κατάσταση χωρίς αυτές να ήταν ακόμη χειρότερη. Τα αρνητικά αυτά σημεία συνοψίζονται ως εξής :

- Ελλιπής εποπτεία της κατάστασης των χώρων, ιδιαίτερα των αιθουσών διδασκαλίας και των κοινόχρηστων, με αποτέλεσμα το μεγάλο χρόνο μέχρι την έναρξη της επισκευής των βλαβών.
- Ελαττωματική λειτουργία των συστημάτων κλιματισμού.
- Προβλήματα εξαιτίας ασυνήθιστα συχνών διακοπών στην ηλεκτροδότηση, ιδιαίτερα τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες, με συνέπειες στη λειτουργία σε Εργαστήρια με ευαίσθητες διατάξεις οι οποίες πρέπει να λειτουργούν αδιάλειπτα. Το πρόβλημα κυρίως οφείλεται στην ελλιπή συντήρηση και την κακή λειτουργία των Ηλεκτροπαραγωγών Ζευγών των Κτιρίων.
- Ελαττωματική λειτουργία λόγω κακής συντήρησης ή/και κακής χρήσης των ανελκυστήρων.

⁴⁵ Βλ. σχετικά στην §10.3 και στο Παράρτημα 23.2

⁴⁶ Βλ. σχετικά στον Πίνακα 9-6.

⁴⁷ Από τις Εγκαταστάσεις στις οποίες αναφερόμεθα στην παρούσα παράγραφο εξαιρούνται οι εγκαταστάσεις των Δικτύων για τις οποίες οι απόψεις, οι οποίες έχουν διατυπωθεί σε άλλα σημεία της Εκθεσης αυτής, είναι απολύτως θετικές.

Τέλος, διατυπώνονται πολλά παράπονα για την κακή εμφάνιση των εξωτερικών επιφανειών των Κτιρίων, λόγω της ρύπανσης από συνθήματα. Είναι αυτονόητο ότι αυτό δεν μπορεί να αποδοθεί στη λειτουργία της συντήρησης· αποτελεί ένα ενδο-πανεπιστημιακό *κοινωνικό* δυσεπίλυτο πρόβλημα με εξάρσεις, ανάλογα με την επικαιρότητα, το οποίο προκαλεί προβληματισμό σε πολλά μέλη της ΠΚ, συμπεριλαμβανομένων των συντακτών της Εκθεσης αυτής.

9.12.1.2 Εργαστηριακός Εξοπλισμός.

Η συντήρηση του Εργαστηριακού Εξοπλισμού στο Ιδρυμα γίνεται με ατομική πρωτοβουλία των χρηστών του εξοπλισμού, ανάλογα :

- α) με τις πιστώσεις που διαθέτει η μονάδα στην οποία ανήκει, και
- β) με την αναγκαιότητα λειτουργίας καθενός οργάνου της μονάδας διακεκριμένα.

Με το (β) πιο πάνω σημείο αναφερόμεθα – κυρίως – σε όργανα τα οποία βρίσκονται εκτός λειτουργίας, αλλά η συντήρησή τους δεν αποτελεί προτεραιότητα για τις ανάγκες της μονάδας, εξαιτίας – κατά μείζονα λόγο – της απαξίωσής τους.

Καταγράφονται, στο παρελθόν, οργανωμένες προσπάθειες της Διοίκησης για σύναψη ομαδικών συμβολαίων συντήρησης κυρίως για τον εξοπλισμό των γραφείων αλλά και τον εξοπλισμό σε Η/Υ. Οι προσπάθειες αυτές δεν είχαν πάντοτε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα κυρίως εξαιτίας :

- αφενός μεν της πολυμορφίας των τύπων των συσκευών,
- αφετέρου δε της ελαττωμένης συνεργασιμότητας μεταξύ των μονάδων στις οποίες αντίθετο η ομαδική συντήρηση και των ενδιαφερομένων χρηστών.

9.12.2 Ανάπτυξη της Υποδομής.

Και τα θέματα των προσπαθειών που καταβάλλονται στο Ιδρυμα για την ανάπτυξη της υποδομής θα τα δούμε διακεκριμένα στις αντίστοιχες θεματικές ενότητες που ακολουθούν.

9.12.2.1 Κτιριακές Εγκαταστάσεις.

Εδώ και περίπου 30 χρόνια βρίσκεται σε εξέλιξη ένα ευρύτατο Κτιριολογικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ιδρύματος, κυρίως στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου

[1]. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών που παρουσιάζονται στους Πίνακες 9-7 και 9-8, το Πρόγραμμα αυτό απορρόφησε συνολικά 4494 εκ.δρχ. το 1998 ενώ προβλέπεται ότι θα απορροφηθούν 7091 εκ.δρχ. το 1999. Σημαντικό μέρος των πιοπάνω πιστώσεων προέρχεται από Προγράμματα που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ. Οι διατιθέμενες πιστώσεις συμπληρώνονται κάθε χρόνο και από πιστώσεις του ΠΔΕ και του Τακτικού Προϋπολογισμού για έξοδα συντήρησης.

Εξάλλου, στο πλαίσιο της ανάπτυξης του **Τεχνολογικού Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου** διατέθηκαν το 1997 περίπου 240 εκ.δρχ. από Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής. Εως το 1999 είχαν αντληθεί 1200 εκ.δρχ., από μια συνολική χρηματοδότηση 3600 εκ.δρχ. που αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το έτος 2000.

Τέλος, στο Ιδρυμα βρίσκεται σε εξέλιξη ο σχεδιασμός ενός 10-ετούς αναπτυξιακού κτιριολογικού προγράμματος, με το οποίο προβλέπεται να ολοκληρωθούν οι εγκαταστάσεις στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου.

9.12.2.2 Εργαστηριακός Εξοπλισμός.

Οι αναπτυξιακές προσπάθειες για τον εργαστηριακό εξοπλισμό στο Ιδρυμα έχουν μέχρι σήμερα προέλθει :

- α) Από πρωτοβουλίες ακαδημαϊκών μονάδων (Τομέων και Εργαστηρίων) και μεμονωμένων μελών ΔΕΠ, μέσα στα πλαίσια των πιστώσεων του δημόσιου λογιστικού (ΤΠ – ΚΑ4121ε και ΠΔΕ).
- β) Από το Πρόγραμμα Ενίσχυσης των Εργαστηριακών Μαθημάτων του Ιδρύματος, το οποίο χρηματοδοτείται από πιστώσεις του ΚΑ4121στ⁴⁸. Το Πρόγραμμα αυτό θεσπίσθηκε προ 5-ετίας, μετά από εισήγηση και με φροντίδες της ΣΕ-ΠΣ.
- γ) Από τα διαθέσιμα του ΕΛ, με το οποίο χρηματοδοτούνται αναπτυξιακά έργα σε επίπεδο Τμήματος.
- δ) Από τα εκτελούμενα ερευνητικά προγράμματα, δοθέντος ότι τα όργανα που αγοράζονται παραμένουν, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, στο ΕΜΠ.

⁴⁸ Στο Παράρτημα 16 περιλαμβάνονται σχετική απόφαση της Συγκλήτου και Εκθεση Απολογισμού των πιστώσεων του ΚΑ4121στ για την Ενίσχυση των Εργαστηριακών Μαθημάτων.

ε) Από τα Προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ, όπως χαρακτηριστικά συνέβη με τα *Κατανεμημένα Εργαστήρια Προσωπικών Η/Υ*⁴⁹.

Δυστυχώς, όμως, θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι:

- Δεν υπάρχει στο Ίδρυμα ένα οργανωμένο αναπτυξιακό πρόγραμμα για τον εργαστηριακό εξοπλισμό, ανάλογο του κτιριολογικού. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα σοβαρές επιπτώσεις σε εργαστήρια στα οποία, μπορεί μεν να μην εκπονείται έρευνα αιχμής, αλλά διαξάγεται πλατειά εκπαίδευση βάσης των προπτυχιακών φοιτητών.
- Το ύψος των πιστώσεων των πιο πάνω περιπτώσεων (α) & (β) στα οποία μπορούν να έχουν ευκολότερη πρόσβαση τα μεμονωμένα μέλη ΔΕΠ είναι δυσανάλογα χαμηλό με τις ανάγκες των εργαστηριακών αναπτυξιακών δραστηριοτήτων.

Είναι αυτονόητο ότι η Διοίκηση του Ιδρύματος θα πρέπει να μελετήσει σε βάθος τα πιο πάνω θέματα και να προχωρήσει σε ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα για τον εργαστηριακό εξοπλισμό του Ιδρύματος.

9.12.2.3 Ιδιαίτερη Περιουσία.

Η τεράστια αναπτυξιακή προσπάθεια την οποία καταβάλλει τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή Κληροδοτημάτων για την αξιοποίηση της Ιδιαίτερης Περιουσίας έχει παρουσιασθεί διεξοδικά στην §9.8.

9.12.2.4 Προγράμματα ΚΠΣ.

Μας έχει δοθεί αρκετές φορές η ευκαιρία στην Εκθεση αυτή να επισημάνουμε την πολυδιάστατη αναπτυξιακή προσπάθεια στο Ίδρυμα μέσω των Εργων του Β'ΚΠΣ⁵⁰. Αναβάθμιση των Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, Ανάπτυξη και Υποστήριξη των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, Υποστήριξη της Πρακτικής Ασκήσης, Αναβάθμιση των Η/Υ και των δικτυακών συστημάτων, Ριζική αναβάθμιση της Βιβλιοθήκης είναι ενδεικτικά παραδείγματα της αναπτυξιακής προσπάθειας στο Ίδρυμα που σχεδιάσθηκε και υποστηρίζεται από το Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ του ΥΠΕΠΘ. Ας μη ξεχνούμε ότι και το παρόν Έργο σχεδιάσθηκε και εκπονείται στα πλαίσια του ιδίου Προγράμματος.

⁴⁹ Βλ. σχετικά στην §9.6.1.

⁵⁰ Βλ. σχετικά στην §2.3.15.

Την αναπτυξιακή προσπάθεια στα πλαίσια του Β' ΚΠΣ μπορούμε να διακρίνουμε στις δύο συνιστώσες της, ανάλογα με τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα :

- *Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής*, από το οποίο χρηματοδοτείται το Κτιριολογικό Πρόγραμμα του Ιδρύματος, σύμφωνα με όσα έχουν ήδη αναφερθεί στην πιο πάνω §9.12.2.1.
- *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ) του ΥΠΕΠΘ*, από οποίο χρηματοδοτούνται όλα τα έργα που αναφέρονται στους Πίνακες 2-7 & 2-8.

Οι εισροές στο Ιδρυμα από τα Προγράμματα του ΕΠΕΑΕΚ κλιμακώθηκαν κατά τα έτη 1996-1997 σε 372, 891, 1535 και 3500⁵¹ εκ.δρχ. αντίστοιχα.

Για το έτος 1997, υπήρξαν εισροές 891 εκ.δρχ. από τα Προγράμματα Β'ΚΠΣ/ΕΚΤ. Τα αντίστοιχα ποσά για τα έτη 1996, 1998 και 1999 είναι 372, 1535 και 3500 εκ.δρχ. Εως το έτος 2000 αναμένεται ολοκλήρωση 52 έργων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και 12 έργων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συνολικού ύψους 17000 εκ.δρχ. [5]⁵².

Για την παρακολούθηση του τεράστιου αυτού αναπτυξιακού προγράμματος το Ιδρυμα, πέραν των αρμοδίων οργάνων για την διεκπεραίωση των έργων και των αντίστοιχων θεματικών Συγκλητικών Επιτροπών δημιούργησε και ειδική *Επιτροπή Παρακολούθησης*⁵³ του προγράμματος στο σύνολό του. Πέραν αυτού, η ίδια Επιτροπή, υπό τη σημερινή της ονομασία "*Γνωμοδοτική Επιτροπή ΚΠΣ/ΕΜΠ*" έχει αναλάβει την προετοιμασία όλων των απαραίτητων ενεργειών για τη σχεδίαση των δράσεων του Γ' ΚΠΣ στο Ιδρυμα, το οποίο θα ακολουθήσει το έτος 2000, αμέσως μετά την ολοκλήρωση των έργων του Β'ΚΠΣ.

9.13 Οργανωτικό και Διοικητικό υπόβαθρο.

Το κατάλληλο διοικητικό υπόβαθρο είναι αναγκαία συνθήκη για την εξασφάλιση της συντήρησης της υποδομής αλλά υποβοηθά σημαντικά και τις αναπτυξιακές

⁵¹ Αναμενόμενη απορρόφηση μέχρι το τέλος του 1999.

⁵² Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.6. Συνοπτικά στοιχεία παρέχονται στον Πίνακα 2-8.

⁵³ Βλ. σχετικά στην §11.7.3.4.

προσπάθειες της Διοίκησης και των Τμημάτων. Τα θέματα της Διοικητικής Στήριξης στο Ίδρυμα μελετώνται διεξοδικά στο 10^ο Κεφάλαιο· έτσι, στην ενότητα αυτή θα θίξουμε μόνον ορισμένα θέματα που βρίσκονται στη διεπιφάνεια των αντικειμένων του παρόντος 9^{ου} και του επομένου 10^{ου} Κεφαλαίου.

Με βάση τα όσα έχουμε προαναφέρει στο παρόν Κεφάλαιο και το Διάγραμμα 10-2 το οποίο παρουσιάζει το υφιστάμενο Διοικητικό Οργανόγραμμα του Ιδρύματος, μπορούμε να εντοπίσουμε τις υπηρεσίες εκείνες οι οποίες – αυτονόητα πέραν των Οργάνων της Κεντρικής Διοίκησης – εμπλέκονται τα θέματα της υποδομής και των πόρων:

- i. Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών.
- ii. Δ/ση Πληροφορικής.
- iii. Δ/ση Μέριμνας.
- iv. Δ/ση Διοικητικού – Τμήμα Επιστασίας.
- v. Δ/ση Διοικητικού – Τμήμα Προστασίας των Εγκαταστάσεων.
- vi. Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Εξάλλου, άμεση εμπλοκή στο εξεταζόμενο θέμα της υποδομής και των πόρων έχουν δύο ακόμη υπηρεσίες του Ιδρύματος οι οποίες, σύμφωνα με όσα αναφέρονται προς το τέλος της §10.2.4, δεν είναι ενταγμένες στο Διοικητικό Οργανόγραμμα :

- vii. Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων.
- viii. Γραμματεία Ειδικού Λογαριασμού.

Επίσης, άμεση εμπλοκή με το θέμα έχουν και οι :

- ix. Πολυδύναμες Μονάδες.

Τέλος, δεν θα πρέπει να παραλείψουμε την αναφορά στην Επιτροπή Κληροδοτημάτων καθώς και :

- σε ένα θεσμοθετημένο όργανο, το Τεχνικό Συμβούλιο ΕΜΠ, και
- μία Συγκλητική Επιτροπή, τη ΣΕ-Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων,

σώματα που εμπλέκονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την εποπτεία της συντήρησης και της ανάπτυξης των εγκαταστάσεων στο Ίδρυμα.

Στις παραγράφους που ακολουθούν θα εξετάσουμε τα σχετικά με τις πιο πάνω Υπηρεσίες και Επιτροπές ως προς τα θέματα της υποδομής και των πόρων του

Ιδρύματος· εξυπακούεται ότι για όσες από αυτές ασχολούμεθα ιδιαίτερα σε άλλες ενότητες της Εκθέσεως αυτής, θα περιορισθούμε μόνον στις σχετικές παραπομπές.

9.13.1 Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΟΥ) διεκπεραιώνει όλα τα δημόσιου λογιστικού οικονομικά θέματα του Ιδρύματος. Ειδικότερα, η ΔΟΥ :

- μελετά και εισηγείται προγράμματα οικονομικής υποστήριξης των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος και των αναπτυξιακών προγραμμάτων του,
- διερευνά τις δυνατότητες χρηματοδότησης μέσω του ΤΠ και του ΠΔΕ, καθώς και από άλλες πηγές, όπως πχ. από κληροδοτήματα,
- παρακολουθεί και αναλύει τις δαπάνες του Ιδρύματος και εισηγείται στο ΠΣ σχετικά με την κατανομή των πιστώσεων,
- παρακολουθεί τα θέματα των προμηθειών,
- φροντίζει για τη διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας, και
- έχει την ευθύνη για την έκδοση της μισθοδοσίας του Προσωπικού.

Για τη διεκπεραίωση του έργου της η ΔΟΥ διαρθρώνεται στα εξής Τμήματα τα οποία αναλαμβάνουν τις αυτονόητα συναφείς προς την ονομασία τους εργασίες :

- α) Προϋπολογισμού,
- β) Ελέγχου Δαπανών,
- γ) Λογιστηρίου,
- δ) Προμηθειών,
- ε) Διαχείρισης Περιουσίας,
- στ) Χρηματικού και Ταμείου, και
- ζ) Μισθοδοσίας.

Μολονότι το έργο της ΔΟΥ είναι ευρύτατο και πολυδιάστατο, η δε στελέχωσή της περιορισμένη, φρονείται ότι ανταπεξέρχεται χάρις στις μεγάλες προσπάθειες που καταβάλλει το προσωπικό της. Ορισμένες παρατηρήσεις που υπάρχουν αφορούν στο Τμήμα Προμηθειών και επικεντρώνονται στα σημεία :

- της υπερβολικής φόρτισης των μελών ΔΕΠ με το χειρισμό των διαδικασιών και των παραστατικών εγγράφων σχετικά με τις προμήθειες, και

- της μεγάλης καθυστέρησης η οποία παρατηρείται στην πληρωμή των δικαιούχων σε ορισμένες περιπτώσεις, με αρνητικά αποτελέσματα σε μελλοντικά αιτήματα για πιστοδότηση, με δεδομένο ότι όλες οι προμήθειες γίνονται *επί πιστώσει*.

Επισημαίνεται ότι οικονομικό και λειτουργικό όφελος μπορεί να προκύψει για το Ίδρυμα από τη δημιουργία ειδικού Γραφείου στη ΔΟΥ, το οποίο θα είναι σε θέση να αναλάβει και να διεκπεραιώσει πλήρως την προμήθεια οργάνων και εξοπλισμού απευθείας από οίκους του εξωτερικού, χωρίς δηλαδή τη μεσολάβηση αντιπροσώπων. Η λειτουργία του Γραφείου αυτού θα έχει ως αποτελέσματα το δραστικό περιορισμό της σχετικής γραφειοκρατίας και τη συμπίεση του κόστους κάθε προμήθειας, σε αξιόλογο ποσοστό.

Τέλος, η ΔΟΥ θα πρέπει να μελετήσει σε βάθος και σε συνεργασία με τη Δ/ση Πληροφορικής το θέμα του Κτηματολογίου Οργάνων, το οποίο αναλύθηκε στις §§9.4.1 & 9.4.2 καθώς και το συναφές θέμα της απογραφής της περιουσίας του Ιδρύματος, το οποίο ετέθη στην §9.11.

9.13.2 Γραμματεία του Ειδικού Λογαριασμού.

Στο ρόλο της Γραμματείας του Ειδικού Λογαριασμού αναφερόμεθα εκτενώς στο 8^ο Κεφάλαιο και ιδιαίτερα στην §8.4.1.2. Υπογραμμίζεται το σχόλιο της §10.2.4 σχετικά με το συντονισμό λειτουργιών μεταξύ της Γραμματείας του ΕΛ και της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.

9.13.3 Διεύθυνση Πληροφορικής.

Η νεοσύστατη, με το νέο Διοικητικό Οργανόγραμμα, *Διεύθυνση Πληροφορικής (ΔΠ)* έχει ως αρμοδιότητα :

- τη μελέτη και ανάλυση των οργανωτικών διαδικασιών,
- την εισαγωγή νέων τεχνολογιών οργάνωσης γραφείου, και
- τη μέριμνα για την αποτελεσματική λειτουργία των μηχανογραφικών συστημάτων στις διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Για τη διεκπεραίωση του έργου της η ΔΠ διαρθρώνεται στα εξής Τμήματα, τα οποία αναλαμβάνουν τις αυτονόητα συναφείς προς την ονομασία τους εργασίες :

α) Οργάνωσης και Μεθόδων,

- β) Ανάλυσης και Σχεδιασμού Συστημάτων, και
- γ) Ανάπτυξης και Συντήρησης Πληροφοριακών Συστημάτων Διοίκησης.

Τα προβλήματα της υπόψιν Διεύθυνσης, η οποία θα πρέπει να αναλάβει σημαντικό ρόλο τόσο στην ανάπτυξη της υποδομής και των πόρων του Ιδρύματος όσο και στην παρακολούθηση των τρεχουσών λειτουργιών, παρέχοντας στη Διοίκηση χρήσιμα και επίκαιρα στοιχεία, αναλύονται στις §10.10 & 12.2.2.

Θα πρέπει, επίσης, να εξετασθεί η υπαγωγή στη Διεύθυνση αυτή του *Γραφείου Τεκμηρίωσης και Δεδομένων*, την ανάγκη ίδρυσης του οποίου επισημαίνει η Εκθεση αυτή στην §3.1.

9.13.4 Διεύθυνση Μέριμνας.

Η συμβολή στα θέματα που εξετάζονται στο παρόν Κεφάλαιο, της Διεύθυνσης Μέριμνας, στην οποία αναφερθήκαμε εκτενώς στην §7.3, έγκειται :

- στο ότι διαχειρίζεται τους πόρους της Φοιτητικής Λέσχης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην §7.4, και
- στο ότι εμπλέκεται στα θέματα της διαχείρισης των Κληροδοτημάτων, ιδιαίτερα δε σε αυτά που έχουν σχέση με βραβεία και υποτροφίες στους φοιτητές.

Τα σχετικά με την υπόψιν Διεύθυνση σχόλια έχουν εξαντληθεί στις πιοπάνω παραγράφους.

9.13.5 Επιτροπή Κληροδοτημάτων.

Στον καθοριστικό ρόλο της Επιτροπής Κληροδοτημάτων ως προς τη διαχείριση και την ανάπτυξη των πόρων των Κληροδοτημάτων έχει γίνει αναφορά πιοπάνω στην §9.8 και ιδιαίτερα στην §9.8.2.

9.13.6 Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Κλειδί στη λειτουργία του Ιδρύματος αποτελεί η ύπαρξη και αξιόπιστη λειτουργία των υπηρεσιών των επιφορτισμένων αφενός μεν με την προστασία και συντήρηση του υπάρχοντος κτιριοδομικού και λοιπού εξοπλισμού, αφετέρου δε με τη σχεδίαση, μελέτη και υλοποίηση νέων έργων που έχει ανάγκη το Ίδρυμα. Το ΕΜΠ για την επίτευξη των πιοπάνω στόχων, διαθέτει αφενός μεν πλήρως αναπτυγμένη Τεχνική

Υπηρεσία – με την ευρύτερη έννοια του όρου, αφετέρου δε τα Γραφεία Εποπτείας Τάξεως των γηπέδων Ζωγράφου και Πατησίων, στα οποία θα αναφερθούμε στην §9.13.9 πιο κάτω.

Με βάση το νέο, από το 1998, Οργανόγραμμα του Ιδρύματος⁵⁴, η μία από τις δύο Γενικές Διευθύνσεις του Ιδρύματος είναι η *Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών (ΓΔΤΥ)*, αντικείμενο της οποίας είναι ο προγραμματισμός των δραστηριοτήτων, ο εκσυγχρονισμός και ο συντονισμός λειτουργίας των δύο Διευθύνσεών της, δηλαδή :

- i. της Διεύθυνσης *Τεχνικών Υπηρεσιών*, και
- ii. της Διεύθυνσης *Συντήρησης των Εγκαταστάσεων*.

Η Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Ιδρύματος, συνεργάζεται στενά με τις Επιτροπές του Ιδρύματος, των οποίων το αντικείμενο άπτεται της συντήρησης και ανάπτυξης της υποδομής του ΕΜΠ, συγκεκριμένα :

- Με το Τεχνικό Συμβούλιο του ΕΜΠ, όργανο γνωμοδοτικό προς το Πρυτανικό Συμβούλιο για θέματα μελετών και έργων.
- Με την Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων, αντικείμενο της οποίας είναι η εισήγηση προς τη Σύγκλητο για τον προγραμματισμό νέων έργων στο ΕΜΠ και την καλύτερη διάθεση των υπαρχόντων χώρων.
- Με την Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΕΜΠ – ΕΑΔΠ-ΕΜΠ, για τον προγραμματισμό της ανάπτυξης του Τεχνολογικού και Πολιτιστικού Πάρκου Λαυρίου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Γενική Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του ΕΜΠ είναι αρμόδια για τα έργα που εκτελούνται όχι μόνο στα γήπεδα του ΕΜΠ (Ζωγράφου, Πατησίων, Ραπεντώσα) αλλά και για τα έργα που εκτελούνται σε τρία ακόμη Πανεπιστήμια που δεν διαθέτουν αντίστοιχη Υπηρεσία⁵⁵ :

- Το Πάντειο Πανεπιστήμιο⁵⁶,
- Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και

⁵⁴ Βλ. σχετικά στην §10.2.3.

⁵⁵ Βλ. σχετικά ΝΔ 463/1970, ΦΕΚ 57/13-3-1970.

⁵⁶ Με βάση τον νέο *Οργανισμό Διοικητικών Υπηρεσιών του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών* (ΦΕΚ 256/16-11-98) το Πάντειο προχώρησε πρόσφατα σε ίδρυση δικής του Τεχνικής Υπηρεσίας· προσωρινά, μέχρι τη στελέχυσή της, επικουρείται από την Τεχνική Υπηρεσία του ΕΜΠ.

- Την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.

Για τη διεκπεραίωση του έργου τους οι υπηρεσίες της ΓΔΤΥ εφαρμόζουν τις Ισχύουσες Νομοθετικές Διατάξεις περί Δημοσίων Έργων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- i. Ο Ν.1418/84 "Δημόσια Έργα" και το ΠΔ 609/85 "Κατασκευή Δημοσίων Έργων".
- ii. Το ΠΔ 286/94 "Τροποποίηση και συμπλήρωση του ΠΔ 609/85".
- iii. Ο Ν.2229/94 "Τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν.1418/84 και άλλες διατάξεις".
- iv. Το ΠΔ 185/98 "Όργανα, που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από τα ΑΕΙ" (ΦΕΚ 81/Α/4-5-88), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ 154/1993 (ΦΕΚ 63/Α/27-4-93).
- v. Το ΠΔ 23 της 15-1/5-2-93 (ΦΕΚ 8Α) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις Διατάξεις των οδηγιών 71/304, 71/305, 78/669, 89/440 της ΕΟΚ", όπως ισχύει σήμερα.
- vi. Ο Ν.2052/92 "Μέτρα για την αντιμετώπιση του νέφους και πολεοδομικές ρυθμίσεις".
- vii. Οι εγκεκριμένες πρότυπες προδιαγραφές του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- viii. Οι διατάξεις περί μέτρων ασφαλείας και ειδικότερα:
 - Το ΠΔ 798/80 "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών".
 - Το ΠΔ 11703/81 "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομικών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού" όπως αυτά έχουν συμπληρωθεί.
- ix. Οι Ελληνικοί Κανονισμοί οπλισμένου σκυροδέματος, ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, υδραυλικών εγκαταστάσεων, μηχανολογικών εγκαταστάσεων, διάθεσης λυμάτων, ακαθάρτων, οι διατάξεις της ΔΕΗ, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, ο Κανονισμός κατασκευής, ελέγχου και συντήρησης τηλεπικοινωνιακών δικτύων οικοδομών κ.τ.λ.
- x. Η απόφαση υπ'αριθ. Δ17α/04/46/ΦΝ275/20-6-95 "Εγκριση τροποποίησης και συμπλήρωσης διατάξεων του ΝΕΑΚ" (ΦΕΚ Β' 534) και τέλος,
- xi. Ο Ν.2576/9-2-98 για τη βελτίωση των διαδικασιών για την ανάθεση της κατασκευής των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις.

Αρκετές πληροφορίες για το έργο της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών κατά την τετραετία 1994-97 παρέχονται σε σχετική έκδοση του Ιδρύματος [6]⁵⁷.

9.13.6.1 Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών(ΔΤΥ) είναι επιφορτισμένη με το έργο της κατάρτισης του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων που αφορά στις νέες εγκαταστάσεις που προγραμματίζει να ανεγείρει το Ίδρυμα, εκπονεί οικονομοτεχνικές μελέτες ή τις αναθέτει σε τρίτους, δημοπρατεί τα έργα, τα παρακολουθεί και μεριμνά

⁵⁷ Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.1.

για τις επιμετρήσεις και τον ποιοτικό έλεγχο. Στο πλαίσιο των εργασιών της η Διεύθυνση:

- i. Εισηγείται προς το Τεχνικό Συμβούλιο τα θέματα αρμοδιότητός της,
- ii. συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά των δαπανών και τα υποβάλλει στη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών για έλεγχο και έκδοση ενταλμάτων πληρωμής,
- iii. παρακολουθεί την εκπόνηση και διεκπεραίωση των μελετών, την τήρηση των προθεσμιών για την εκτέλεση των έργων και την παραλαβή και εκκαθάριση των εργολαβιών,
- iv. συγκεντρώνει και ταξινομεί τα στατιστικά στοιχεία των έργων και μελετών με τα οικονομικά δεδομένα,
- v. συντάσσει πρωτόκολλα εγκατάστασης εργολάβων, πρακτικά περαίωσης και εντολές επίβλεψης,
- vi. παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο Τεχνικό Συμβούλιο,
- vii. φροντίζει για την τήρηση και διαφύλαξη των φακέλλων των συμβάσεων των έργων, το κλείσιμο των φακέλλων των έργων και τήρηση του αρχείου παλαιών εργολαβιών καθώς επίσης και για την έκδοση μηνιαίων καταστάσεων και πιστοποιήσεων,
- viii. διακινεί και διαχειρίζεται κάθε είδους υλικό, και
- ix. τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο της Διεύθυνσης.

Η ΔΤΥ συγκροτείται από τα Τμήματα:

- α) Μελετών και
- β) Εκτέλεσης Εργων.

Από όσα έχουν προηγηθεί στο Κεφάλαιο αυτό και ιδιαίτερα στην §9.12.2.1 σχετικά με το εν εξελίξει αλλά και το σχεδιαζόμενο Κτιριολογικό Πρόγραμμα του Ιδρύματος, προκύπτει το βαρύ έργο με το οποίο έχει επιφορτισθεί η ΔΤΥ. Το ολιγάριθμο, αλλά άριστα καταρτισμένο προσωπικό της, καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την διεκπεραίωση της αποστολής του. Μερικές από τις παρατηρήσεις που γίνονται στην §9.3.9 θα συνέβαλαν στη περαιτέρω βελτίωση του έργου της Διεύθυνσης.

9.13.6.2 Διεύθυνση Συντήρησης και Εγκαταστάσεων.

Η Διεύθυνση Συντήρησης και Εγκαταστάσεων (ΔΣΕ) επιλαμβάνεται του έργου της συντήρησης των εγκαταστάσεων, αναλαμβάνοντας, με τα δύο Τμήματα που διαθέτει, δηλαδή :

- α) το Τμήμα Συντήρησης, και
- β) το Τμήμα Περιβάλλοντος Χώρου.

τις αυτονότητά συναφείς προς την ονομασία τους εργασίες.

Με τη δημιουργία του δεύτερου πιοπάνω Τμήματος το Ιδρύμα αποδεικνύει την ευαισθησία του προς το περιβάλλον της πολυτεχνειακής ζωής, προγραμματίζοντας τη δημιουργία και ανάπτυξη χώρων πρασίνου μέσα στις εδαφικές εκτάσεις του Ιδρύματος και μεριμνώντας για τον καθαρισμό και ευπρεπισμό των χώρων αυτών.

Είναι αυτονόητο ότι ο ρόλος της ΔΣΕ επαναπροσδιορίστηκε με τη δημιουργία των Πολυδύναμων Μονάδων, οι οποίες σύμφωνα με τα αναφερόμενα ειδικότερα προς το τέλος της §10.3.3. Ως προς την αποτίμηση του έργου του νέου σχήματος συντήρησης των εγκαταστάσεων παραπέμπουμε στην πιοπάνω §9.12.1.1.

9.13.6.3 Απόψεις στελεχών της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών.

Στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών διετύπωσαν τις ακόλουθες απόψεις, σχετικά με τη λειτουργία της Υπηρεσίας τους, τις οποίες παραθέτουμε⁵⁸ προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στη Διοίκηση του Ιδρύματος να τις αναλύσει και να προχωρήσει – όπου χρειάζεται – σε σχετικές παρεμβάσεις :

- α) Παρατηρούνται προβλήματα και ελλείψεις στη στελέχωση της ΓΔΤΥ.
Η Εκθεση συμφωνεί με τις ελλείψεις, όπως άλλωστε αναφέρεται στην §9.13.6.1 αλλά και στο 12^ο Κεφάλαιο.
- β) Προκαλούνται δυσλειτουργίες από επεμβάσεις μελών ΔΕΠ στο έργο και στον προγραμματισμό της ΓΔΤΥ.
Πιθανότατα εδώ γίνεται αναφορά στην επικοινωνία των χρηστών-μελών ΔΕΠ με τις υπηρεσίες της ΓΔΤΥ και στα ανακύπτοντα προβλήματα τα οποία τίγονται στην

⁵⁸ Στα σημεία των απόψεων αυτών στα οποία η Εκθεση αυτή έχει τοποθετηθεί ακολουθεί αναφορά και παραπομπή με κυρτά στοιχεία.

§9.3.9. Εάν είναι έτσι, τότε ασφαλώς θα πρέπει να επανεξετασθεί και να οριοθετηθεί η δεοντολογία της επικοινωνίας αυτής.

- γ) Γίνονται συχνά παρεκκλίσεις από τον προγραμματισμό των έργων.
- δ) Είναι ασυνήθιστα μεγάλη η συχνότητα με την οποία η ΓΔΤΥ καλείται να λογοδοτεί και να απολογείται για τα πεπραγμένα της.
- ε) Το κτιριοδομικό πρόγραμμα του Ιδρύματος παρουσιάζει τα ακόλουθα ασθενή σημεία:
 - Δεν έχουν σχεδιασθεί οι απαιτούμενες φάσεις ανάπτυξης του Ιδρύματος και δεν είναι δυνατό να γίνει ο απαραίτητος σχεδιασμός για την υλοποίησή τους. Ετσι, δεδομένου ότι κάθε σχεδιασμός έχει όριο λήξεως, δεν είναι δυνατή η έγκαιρη αντιμετώπιση των αναγκών από την ΓΔΤΥ.
 - Λόγω και των προαναφερθέντων που οδηγούν σε αδυναμία της ΓΔΤΥ να προλάβει και να αντιμετωπίσει έγκαιρα τις μελλοντικές ανάγκες, παρατηρείται αλλοτρίωση της χρήσης των χώρων του Ιδρύματος (π.χ. αίθρια και διάδρομοι που κλείνονται για να γίνουν εργαστήρια και γραφεία κ.τ.λ.).

Ισως αυτός είναι ο λόγος που το Ιδρυμα αποφάσισε τη συγκρότηση ειδικής Επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν και στελέχη της ΓΔΤΥ, για τη σύνταξη ενός δεκαετούς αναπτυξιακού κτιριολογικού προγράμματος του ΕΜΠ, όπως αναφέρθηκε στην §9.12.2.1.

9.13.7 Τεχνικό Συμβούλιο του ΕΜΠ.

Το Τεχνικό Συμβούλιο του ΕΜΠ είναι γνωμοδοτικό - συμβουλευτικό όργανο του Πρυτανικού Συμβουλίου του ΕΜΠ για θέματα έργων. Τόσο η σύστασή του όσο και η λειτουργία του αλλά και οι αρμοδιότητές του, καθορίζονται πλήρως από το ΝΔ.463/70 "*Περί Οργάνωσης των Τεχνικών Υπηρεσιών των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων*", το νόμο Ν.1418/84 "*Δημόσια Έργα*" και το ΠΔ 609/85 "*Κατασκευή Δημοσίων Έργων*". Στις περισσότερες περιπτώσεις έχει συμβουλευτικό ρόλο, σε ορισμένες όμως περιπτώσεις που σαφώς ορίζονται από το Νόμο, η γνωμοδότησή του είναι δεσμευτική για το Πρυτανικό Συμβούλιο.

9.13.8 Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων.

Η ΣΕ Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων είναι επιφορτισμένη από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος να παρακολουθεί το κτιριοδομικό πρόγραμμά του. Η Επιτροπή⁵⁹ έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα, ορίζεται από τη Σύγκλητο και έχει ως έργο να εισηγείται προς τη Σύγκλητο :

- τον προγραμματισμό νέων έργων,
- τη διάθεση και την καλύτερη αξιοποίηση των χώρων του Πολυτεχνείου,
- την ανακατανομή των χώρων που εκκενώνονται από τη μεταστέγαση Τμημάτων, και
- την ανάπλαση των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Ιδρύματος.

Το πλούσιο έργο της ΣΕ Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων κατά την τετραετία 1994-1997 παρουσιάζεται σε καλαίσθητη έκδοση του ιδρύματος [6]⁶⁰.

9.13.9 Τμήματα Επιστασίας και Προστασίας των Εγκαταστάσεων.

Σύμφωνα με το νέο Οργανόγραμμα του ΕΜΠ, το οποίο παρουσιάστηκε στην §10.2.3, στη Διεύθυνση Διοικητικού ανήκουν και τα Τμήματα :

ε) *Επιστασίας, και*

στ) *Προστασίας των Εγκαταστάσεων.*

Το Τμήμα **Επιστασίας** μεριμνά για την καθαριότητα του Ιδρύματος και εποπτεύει την τήρηση των υποχρεώσεων από τα ιδιωτικά συνεργεία καθαρισμού των χώρων του Ιδρύματος· μεριμνά, επίσης, για την απρόσκοπτη λειτουργία των κοινόχρηστων εγκαταστάσεων, σε συνεργασία με το Τμήμα Συντηρήσης και για την εκτέλεση όλων εκείνων των απαραίτητων εργασιών, όπως μεταφορά και τοποθέτηση επίπλων, που διασφαλίζουν μια διαρκή ετοιμότητα χρήσης όλων των εγκαταστάσεων.

Το Τμήμα **Προστασίας των Εγκαταστάσεων** λαμβάνει κάθε μέτρο προκειμένου να περιορισθούν φθορές της περιουσίας του Ιδρύματος, ενεργεί για την απομάκρυνση από τους χώρους του Ιδρύματος κάθε τρίτου που προκαλεί ζημιές στις εγκαταστάσεις, μεριμνά για τη φύλαξη των εγκαταστάσεων του Ιδρύματος από κακή χρήση, φθορά,

⁵⁹ Βλ. σχετικά με τις Συγκλητικές Επιτροπές στην §11.7.2.

⁶⁰ Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 26.1.

κλοπές κλπ., ελέγχει τους εισερχόμενους τρίτους στις εγκαταστάσεις και φροντίζει για την τήρηση των κανονισμών στο χώρο του Ιδρύματος.

Μετά τη θέσπιση των Πολυδύναμων Μονάδων τα δύο πιο πάνω Τμήματα εκπροσωπούνται με δύο τουλάχιστον υπαλλήλους τους⁶¹ σε κάθε μια από αυτές, στις οποίες πλέον περιέχονται αρκετές από τις αρμοδιότητές τους και ειδικότερα [7] :

- Προτάσεις και τεχνική περιγραφή για την ενεργητική και παθητική προστασία και ασφάλεια του χώρου ευθύνης τους και
- η ολοκληρωτική αρμοδιότητα Επιστασίας – Φύλαξης για το χώρο ευθύνης στο σύνολο των καθηκόντων του προσωπικού Επιστασίας, όπως αυτά περιγράφονται στο σχετικό Κανονισμό της Κεντρικής Υπηρεσίας, πλην της φύλαξης των χώρων κατά τη βραδινή βάρδια (22:00-06:00), τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες, που διενεργείται με την ευθύνη της Κεντρικής Υπηρεσίας.

Με βάση το παλαιότερο, μέχρι 1998 Διοικητικό Οργανόγραμμα⁶², τις λειτουργίες των δύο πιο πάνω Τμημάτων ανέλαμβανε το *Γραφείο Εποπτείας Τάξεως* του τότε Τμήματος Προσωπικού και Διεκπεραίωσης.

Σε κάθε κτιριακό συγκρότημα, σε ειδικά διαμορφωμένο γραφείο βρίσκεται κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες Επιστάτης ο οποίος φροντίζει για την εν γένει καλή λειτουργία του κτιρίου. Στα καθήκοντά του περιλαμβάνονται:

- η φύλαξη των χώρων του κτιρίου,
- η προετοιμασία των αιθουσών διδασκαλίας για το μάθημα (φροντίδα για την διάθεση γραφικού υλικού),
- η μεταφορά της αλληλογραφίας,
- η παροχή πληροφοριών στους επισκέπτες,
- ο έλεγχος της γενικής κατάστασης του κτιρίου,
- η διαπίστωση μικροβλαβών και η ειδοποίηση στο Γραφείο Συντήρησης, και
- η ασφάλιση του κτιρίου μετά τη λήξη της καθημερινής λειτουργίας του.

⁶¹ Βλ. σχετικά στην §10.3.3.

⁶² Βλ. σχετικά στην §10.2.2.

Προσωπικό για την εκτέλεση καθηκόντων καθαριότητας πρακτικά δεν διατίθεται πλέον στο Ιδρυμα, όπως αναφέρουμε και σε άλλα σημεία της Εκθεσης αυτής⁶³. έτσι σήμερα η καθαριότητα των εγκαταστάσεων ανατίθεται εργολαβικά, μετά από τους σχετικούς διαγωνισμούς, σε ιδιωτικά συνεργεία.

Ως προς τη λειτουργία των υπηρεσιών Επιστάσις και Προστασίας των Εγκαταστάσεων σε συνδυασμό με το θεσμό των Πολυδύναμων Μονάδων, θα επαναλάβουμε αυτό που διατυπώσαμε ήδη στην §9.12.1.1, ότι δηλαδή η επίσημα διατυπωμένη εμπειρία από τη μέχρι σήμερα λειτουργία των Πολυδύναμων Μονάδων συνοψίζεται στην §10.3.4. Οι απόψεις μεμονωμένων μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας ως προς τα θέματα που εξετάζονται στην ενότητα αυτή, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών, δεν είναι θετικές χωρίς βέβαια αυτό να αποδίδεται στο θεσμό ή στη λειτουργία των ΠΜ· ενδεχομένως η κατάσταση χωρίς αυτές να ήταν ακόμη χειρότερη. Τα αρνητικά αυτά σημεία συνοψίζονται στις δύο παραγράφους που ακολουθούν και θα μπορούσαν, προκαταβολικά να αποδοθούν :

- τόσο στα μεγάλα κενά που παρατηρούνται στις ειδικότητες των Φυλάκων, των Επιμελητών και του Προσωπικού Καθαριότητας, όπως επισημαίνονται στις §§10.6.2 και 12.2.2 της Εκθεσης αυτής,
- όσο και σε ένα γενικότερο κλίμα απροθυμίας συμβολής **όλων** των μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας στην από κάθε πλευρά περιφρούρηση των χώρων τους οποίους μας έχει εμπιστευθεί η πολιτεία - και η κοινωνία ευρύτερα - για την άσκηση του ακαδημαϊκού λειτουργήματος της μετάδοσης της γνώσης, της καλλιέργειας του πνεύματος και της ανάπτυξης της έρευνας.

9.13.9.1 Καθαριότητα των Εγκαταστάσεων.

Όπως διεξοδικά αναφέρεται στην §10.2.2, το προσωπικό καθαριότητας που υπηρετεί στο Ιδρυμα είναι ανεπαρκέστατο για το στοιχειώδη έστω καθαρισμό των εγκαταστάσεων. Προκειμένου να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της καθαριότητας, το Ιδρυμα δαπανά, από τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού, ετησίως ποσά της τάξεως των 150 εκατομμυρίων δραχμών σε εξωτερικά συνεργεία καθαριότητας τα οποία αναλαμβάνουν, με ειδικές εργολαβίες μετά από δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό τις σχετικές εργασίες.

⁶³ Βλ. σχετικά στις §§ 10.6.2 & 12.2.2.

Παρόλ'αυτά το επίπεδο της καθαριότητας στο Ίδρυμα δεν είναι το επιθυμητό, ιδιαίτερα στους κοινόχρηστους χώρους, συμπεριλαμβανομένων των αιθουσών διδασκαλίας και των παρακείμενων χώρων υγιεινής. Από διερεύνηση στα πλαίσια του παρόντος Έργου διαπιστώθηκε ότι η κατάσταση αυτή μπορεί – κατ'αρχήν – να αποδοθεί :

- α) Σε πλημμελή εποπτεία της τήρησης, από πλευράς του Ιδρύματος, των όρων της Σύμβασης των Εργολαβιών. Αυτό μπορεί να οφείλεται :
- στην έλλειψη ικανού προσωπικού για την εποπτεία αυτή, ιδιαίτερα όσον αφορά στους κοινόχρηστους χώρους, και
 - στην άγνοια των όρων της Σύμβασης από πλευράς των χρηστών⁶⁴, όσον αφορά στους γραφειακούς και εργαστηριακούς χώρους.
- β) Στο μεγάλο ανταγωνισμό μεταξύ υποψηφίων Εργολάβων που οδηγεί σε μεγάλες εκπτώσεις επί των τιμών των προσφορών τους, με αποτέλεσμα δυσβάστακτες υποχρεώσεις κατά την εκτέλεση της εργολαβίας, κάτι που φυσικά οδηγεί σε υποβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών⁶⁵.

Τα πιοπάνω θέματα θα πρέπει να μελετήσει προσεκτικά η Διοίκηση και να προχωρήσει στις ενδεδειγμένες λύσεις. Σε κάθε όμως περίπτωση **απαιτείται στενή συνεργασία όλων των μελών της ΠΚ** για την περιφρούρηση της καθαριότητας και της επιμέλειας στο χώρο της δουλειάς τους.

9.13.9.2 Φύλαξη και Προστασία των Εγκαταστάσεων.

Είναι αδιαμφισβήτητο – το διαπιστώνει συχνά και ο κάθε πολίτης της χώρας από τα ΜΜΕ – ότι το πρόβλημα της φύλαξης των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων έχει καταστεί, κάτω από την υφιστάμενη κοινωνική συγκυρία και την διεπαφή του με τα θέματα του Πανεπιστημιακού Ασύλου⁶⁶, ένα πολύπλοκο, ευαίσθητο και μάλλον δυσεπίλυτο πρόβλημα με το οποίο επιφορτίζεται στους καιρούς μας η Διοίκηση των

⁶⁴ Οι χρήστες, Τομείς, Εργαστήρια ή μέλη ΔΕΠ, σπάνια ενημερώνονται σχετικά με τη διάρκεια και τους όρους των Συμβάσεων Καθαριότητας και συνήθως μετά από δική τους πρωτοβουλία, ιδιαίτερα όταν παρουσιάζονται προβλήματα.

⁶⁵ Επισημαίνεται ότι έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα διακοπής των εργολαβιών, εξαιτίας της αποχώρησης Εργολάβων που δεν κατορθώνουν να είναι συνεπείς προς τους όρους των Συμβάσεών τους.

⁶⁶ Βλ. σχετικά Ν.1268/82, Άρθρο 2, §§ 5 ως 8.

ΑΕΙ στη χώρα μας. Ενα πρόβλημα το οποίο συνεπάγεται και σημαντική **οικονομική αιμορραγία** του Ιδρύματός μας :

- είτε εξαιτίας των σημαντικών φθορών που δημιουργούνται στις εγκαταστάσεις, ακόμη και των εργαστηριακών και των γραφειακών χώρων, κατά την διάρκεια των συχνών φαινομένων των καταλήψεων⁶⁷, τα οποία δίκαια συσπειρώνουν την κοινή γνώμη εναντίον του Ιδρύματος, ιδιαίτερα όταν προκαλούνται καταστροφές κλίμακας, όπως αυτές της ιστορικής κληρονομιάς της Πρυτανείας στο Συγκρότημα Πατησίων το 1991,
- είτε εξαιτίας των σημαντικών κλοπών, οι οποίες έχουν πάρει διαστάσεις επιδημίας τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερα στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου.

Το πρόβλημα της φύλαξης οριοθετείται από τις εξής θεσμικές και κοινωνικές σταθερές :

- α) Τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου για τα ΑΕΙ περί Πανεπιστημιακού Ασύλου, που περιλαμβάνονται στο Ν.1268/82, Άρθρο 2, §§ 5 ως 8.
- β) Την *ιστορική κληρονομιά* περί Πανεπιστημιακού Ασύλου του ελληνικού πανεπιστημιακού χώρου και ιδιαίτερα του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, στους χώρους του οποίου εκφράσθηκε το Νοέμβρη του 1973 η αντίδραση σύσσωμου του Ελληνικού Λαού ενάντια στο τότε αυταρχικό δικτατορικό καθεστώς, που οδήγησε στην κατάρρευσή του.
- γ) Την έκτοτε εκμετάλλευση της ευαισθησίας του Ιδρύματος, δίκαια συναισθηματικά φορτισμένου κάτω από το βάρος της πιο πάνω (β) ιστορικής κληρονομιάς, από διάφορες μικρές και ενίοτε περιθωριακές κοινωνικές ομάδες, οι οποίες χρησιμοποιούν συστηματικά τα τελευταία χρόνια το Συγκρότημα Πατησίων ως εφελτήριο και καταφύγιο της κοινωνικής αναταραχής που δημιουργούν, η οποία όμως καμία σχέση δεν έχει με το φοιτητικό κίνημα και τα προβλήματα του Πολυτεχνείου.
- δ) Την αυτονόητη επιθυμία των Διοικήσεων του Ιδρύματος να είναι συνεχής, απρόσκοπτη και ακαδημαϊκά ελεύθερη και με την ελάχιστη δυνατή ενόχληση από την πλευρά των Οργάνων Φύλαξης, η χρήση των εγκαταστάσεων, ιδιαίτερα

⁶⁷ Βλ. σχετικά στην §11.8.1.

εκείνων στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, όλο το 24ωρο από όλα τα μέλη της ΠΚ, για τη διεκπεραίωση του ακαδημαϊκού έργου τους.

- ε) Την, παράλληλα προς το πιοπάνω εδάφιο (δ), αυτονόητη απαίτηση των μελών της ΠΚ για την περιφρούρηση τόσο των εγκαταστάσεων στις οποίες εργάζονται, όσο και των προϊόντων του πνευματικού τους έργου μέσα σ'αυτές, τα οποία συχνά εμπιστεύονται σε αναλώσιμες μορφές αποθήκευσης, όπως πχ. τα μαγνητικά μέσα.
- στ) Στην τεράστια έκταση της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου καθώς και στην αρχιτεκτονική των Κτιρίων, η οποία εξασφαλίζει μεν τις απαιτούμενες συνθήκες ανέσεως των χρηστών και τις σύγχρονες αντιλήψεις περί αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, παρέχει όμως παράλληλα την ησυχία και τη γαλήνη, κατά τις νυκτερινές ιδιαίτερα ώρες, σε περιθωριακά άτομα να κάνουν χρήση των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων και κατάχρηση της εννοίας του ασύλου, με αντικειμενικούς σκοπούς που δεν συνάδουν προς το σκοπό και τον προορισμό τους. Ανάλογα φαινόμενα που τείνουν να πάρουν διαστάσεις *μόνιμης κατάληψης* παρατηρούνται και σε ορισμένους χαρακτηριστικούς χώρους του Συγκροτήματος Πατησίων.
- ζ) Στην αριθμητική αποδυνάμωση του προσωπικού φύλαξης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στις §§10.6.2 & 12.2.2, αλλά και στην εν πολλοίς ακαταλληλότητα από φυσικής πλευράς και διατιθέμενου εξοπλισμού, του προσωπικού αυτού να εκτελέσει τα καθήκοντά του, κυρίως κατά τις νυκτερινές ώρες.
- η) Στην αναποτελεσματικότητα η οποία έχει μέχρι σήμερα παρατηρηθεί, των μελών της ΠΚ στο σύνολό της, να συμφωνήσουν σε ένα ελάχιστο αποδεκτό σχήμα φύλαξης των πολυτεχνειακών εγκαταστάσεων και περιφρούρησης του παραγόμενου και αποθηκευόμενου σ'αυτές πνευματικού έργου.

Είναι προφανές ότι κάτω από τις πιοπάνω σταθερές η Διοίκηση του Ιδρύματος ελάχιστες δυνατότητες αποτελεσματικής παρέμβασης διαθέτει. Η Κύρια Ομάδα Εργου φρονεί ότι **όλα** τα μέλη της ΠΚ, με υψηλό αίσθημα ευθύνης και αμοιβαίας εμπιστοσύνης θα πρέπει να αναλύσουν το πρόβλημα της φύλαξης προκειμένου να βρεθούν το ταχύτερο τελεσφόρες λύσεις.

Δεν περισσεύουν άλλοι πόροι για καμένες Πρυτανείες, ούτε ιδρώτας από νέους – ιδιαίτερα – επιστήμονες και ερευνητές οι οποίοι συχνά

καλούνται να επαναλάβουν την βανδαλισμένη, καταστραμένη ή κλαπείσα δουλειά τους.

Πέραν του πιο πάνω βασικού και θεσμικού προβλήματος φύλαξης καταγράφονται και ορισμένα δευτερεύοντα θέματα σχετικά με την προστασία των εγκαταστάσεων στα οποία πρέπει να δοθούν οι δέουσες λύσεις :

- Πρέπει να καταρτισθούν εξειδικευμένα σχέδια πυρασφάλειας και να εκπαιδευθεί το προσωπικό σ'αυτά.
- Πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα το θέμα της ασφάλισης των Πινάκων Διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και να συνταχθούν τα σχετικά εγχειρίδια χειρισμού τους.

9.13.10 Πολυδύναμες Μονάδες.

Στις Πολυδύναμες Μονάδες και τη συμβολή τους στη συντήρηση και την ανάπτυξη των εγκαταστάσεων έχουμε ήδη αναφερθεί πιο πάνω στην §9.12. Εξάλλου, εκτενής αναφορά στις Πολυδύναμες Μονάδες γίνεται στην §10.3.

9.13.11 Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων.

Στη σημαντική για το Ιδρυμα και την υποδομή του συμβολή του Κέντρου Διαχείρισης Δικτύων έχουμε διεξοδικά αναφερθεί πιο πάνω στην §9.6. Πέραν αυτού στην Υπηρεσία αυτή έχουμε ήδη αναφερθεί στην §2.3.11.1 και επανερχόμεθα στην §10.2.4.

9.14 Επάρκεια της υποδομής και των πόρων.

Στην παρούσα ενότητα θα εξετάσουμε το θέμα της επάρκειας της υποδομής και των διατιθέμενων πόρων ως προς την ικανοποίηση των ζωτικών αναγκών στο Τεχνολογικό Ιδρυμά μας. Είναι αυτονόητο ότι θα παραπέμψουμε σε συναφείς παρατηρήσεις και σχόλια που γίνονται σε άλλα σημεία της Εκθεσης αυτής.

9.14.1 Εξυπηρέτηση της προπτυχιακής εκπαίδευσης.

Από τις ενότητες 9.3 & 9.4 όπου εξετάζονται τα κύρια θέματα υποδομής προκύπτει ότι, σε σχέση με την εξυπηρέτηση του έργου των προπτυχιακών σπουδών, η επάρκεια:

- α) Είναι ικανοποιητική και βαίνει συνεχώς βελτιούμενη σε αίθουσες διδασκαλίας.
- β) Είναι επίσης ικανοποιητική σε εργαστηριακούς χώρους.
- γ) Προβλέπεται να καταστεί ικανοποιητική σε Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια, μετά την ολοκλήρωση του Κτιρίου της Κεντρικής Βιβλιοθήκης.
- δ) Είναι ικανοποιητική σε εργαστηριακό εξοπλισμό, με σχετική υστέρηση σε εργαστήρια βάσεως των οποίων όμως το γνωστικό αντικείμενο δεν αφορά σε τεχνολογίες αιχμής, ώστε να προσελκύει εξωτερική χρηματοδότηση.
- ε) Είναι ικανοποιητική σε εξοπλισμό Η/Υ ιδιαίτερα μετά τη λειτουργία των Εργαστηρίων Προσωπικών Υπολογιστών.

Στα πλαίσια του παρόντος Έργου έγινε μια διεξοδική έρευνα στα Εργαστήρια του Ιδρύματος, προκειμένου να καταγραφούν παρατηρήσεις από μέλη ΔΕΠ σχετικά με τυχόν προβλήματα που παρουσιάζονται στη λειτουργία τους. Προκύπτει ότι σε γενικές γραμμές, τα Εργαστήρια λειτουργούν κανονικά. Προβλήματα αναφέρονται λόγω ελλείψεως εξειδικευμένου μόνιμου τεχνικού προσωπικού για την υποστήριξη των Εργαστηρίων και πιστώσεων που προέρχονται από το Δημόσιο Λογιστικό για την διαρκή ανανέωση και συμπλήρωση του εξοπλισμού τους. Το κενό σε μόνιμο προσωπικό καλύπτεται στο μεγαλύτερο μέρος του χάρις στις φιλότιμες προσπάθειες τόσο του ΔΕΠ όσο και κυρίως των Μεταπτυχιακών Φοιτητών, των οποίων η προσφορά στα Εργαστήρια του Ιδρύματος είναι πολύτιμη. Για τον εξοπλισμό των Εργαστηρίων του ΕΜΠ, παρατηρείται ότι διατέθηκαν κατά το 1997 από πιστώσεις του Δημόσιου Λογιστικού ύψους 840.5 εκ.δρχ., ποσό το οποίο παρόλον ότι βαίνει αυξανόμενο τα τελευταία χρόνια, εντούτοις κρίνεται ανεπαρκές. Λόγω της γενικότερης έλλειψης σε προσωπικό που ήδη επισημάνθηκε, ελλειπής είναι επίσης και η γραμματειακή υποστήριξη των Εργαστηρίων, με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος του χρόνου του ΔΕΠ να αναλίσκεται στη γραμματειακή υποστήριξη των Εργαστηρίων.

Γενικά, για την υποστήριξη των προπτυχιακών Σπουδών στο Ίδρυμα, διατίθεται το μεγαλύτερο ποσοστό από το σύνολο των πιστώσεων που του χορηγούνται. Παρολαυτά υπάρχει πάντοτε ανάγκη για συνεχή αναβάθμιση. Ο ρυθμός αλλαγής των γνώσεων και προόδου της Επιστήμης και της Τεχνολογίας είναι πλέον εκθετικός και αντίστοιχα γρήγορη και μεγάλη σε όγκο θα πρέπει να είναι η ανταπόκριση ενός σύγχρονου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος όπως είναι το ΕΜΠ. Οι διατιθέμενες πιστώσεις από τον Κρατικό προϋπολογισμό συνεχώς μειώνονται, με αποτέλεσμα το ΕΜΠ να

αγωνίζεται διαρκώς για την εξεύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης -κυρίως μέσα από Ερευνητικά Προγράμματα και τα Προγράμματα του ΚΠΣ.

9.14.2 Εξυπηρέτηση της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

Τα σχόλια (α) ως (ε) στην πιο πάνω §9.14.1 ισχύουν και στην περίπτωση της εξυπηρέτησης της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης. Θα πρέπει όμως να υπογραμμισθεί ότι οι Μεταπτυχιακές Σπουδές εμφανίζουν θεαματική ανάπτυξη οφειλόμενη κυρίως στους πόρους του ΕΠΕΑΕΚ. Η διεκδίκηση επαρκούς χρηματοδότησης και από το Γ' ΚΠΣ επιτρέπει τη μεσοπρόθεσμη στήριξη των Προγραμμάτων αυτών, δεν επιλύει όμως το μακροπρόθεσμο πρόβλημα της βιωσιμότητάς τους, για το οποίο πρέπει να ληφθούν συγκεκριμένες αποφάσεις στηριγμένες και στα συμπεράσματα από την πρώτη διετή πιλοτική εφαρμογή των Προγραμμάτων .

9.14.3 Εξυπηρέτηση γενικής φύσεως αναγκών.

Στην ενότητα αυτή θα μας απασχολήσει το γενικότερο θέμα της επάρκειας των πόρων για την εξυπηρέτηση αναγκών γενικής φύσεως καθώς και το θέμα της γενικότερης εμφάνισης του Ιδρύματος συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, πεζοδρομίων και χώρων στάθμευσης.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό για τις *Πολυδύναμες Μονάδες*⁶⁸ η συντήρηση των γηπέδων του ΕΜΠ έχει ανατεθεί από το 1998, για μεν την Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου στην Πολυδύναμη Μονάδα Κεντρικής Διοίκησης, για δε το Συγκρότημα Πατησίων στην Πολυδύναμη Μονάδα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι δύο προαναφερθείσες μονάδες είναι διαφορετικής μορφής και κλίμακας.

Τα θέματα τα οποία απασχολούν την **Πολυδύναμη Μονάδα Κεντρικής Διοίκησης** συνοψίζονται ως εξής :

α) Οι χώροι στάθμευσης.

Σύμφωνα με κυκλοφοριακή μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 1998 σε συνεργασία με τον Τομέα Μεταφορών και Συγκοινωνιακής Υποδομής του Τμήματος Πολιτικών

⁶⁸ Βλ. σχετικά στην §10.3.

Μηχανικών, οι χώροι στάθμευσης που ανέρχονται σε 25200 m² (Πίνακας 3-8) κρίθηκαν ανεπαρκείς και έγινε αναδιάταξη της όλης κυκλοφοριακής δομής της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου. Κρίσεις περί του αποτελέσματος είναι πρώιμο να διατυπωθούν. Πολύ θετική είναι η υιοθέτηση συστήματος εσωτερικής συγκοινωνίας με οχήματα μηδενικών ή σχεδόν μηδενικών εκπομπών (ZEV και Near ZEV) που έχει προμηθευτεί για το σκοπό αυτό το ΕΜΠ.

β) Η διαμόρφωση ευχάριστου περιβάλλοντος στην Πολυτεχνειούπολη.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχει γίνει μεγάλη προσπάθεια με εμφανή αποτελέσματα, μεταξύ των οποίων η διαρκής καθαριότητα των χώρων, η προσθήκη νέων αρχιτεκτονικών στοιχείων, οι εκτεταμένες δενδροφυτεύσεις και η διαμόρφωση κοινόχρηστων συνθέσεων (στάσεις, βρύσες, περίπτερα, κύλινδροι ανακοινώσεων, κάλαθοι αχρήστων κ.τ.λ.).

γ) Η λειτουργικότητα των κοινόχρηστων κτιρίων της Πολυτεχνειούπολης.

Στα υπόψιν κτίρια συγκαταλέγονται το Κτίριο Διοίκησης, το Κτίριο Βιβλιοθήκης, το Κτίριο Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, το Κτίριο του Κεντρικού Λεβητοστασίου, το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων, το Τυπογραφείο, το Βιβλιοπωλείο, το Εστιατόριο του Ιδρύματος, το Κτίριο Ειδικού Λογαριασμού και τα Κυλικεία.

δ) Η προστασία της Πολυτεχνειούπολης.

Για το σκοπό αυτό έχει εγκατασταθεί από το 1998 εργολαβία για την περίφραξη της Πολυτεχνειούπολης.

Σημαντική πρόοδος στον τομέα βελτίωσης της ζωής και ποιοτικής αναβάθμισης της λειτουργικότητας και της υποδομής που προσφέρει η Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, αποτελεί η ύπαρξη χώρων άθλησης και Ιατρείου. Τέλος, δίνεται σημασία στην επικοινωνία με το κοινό που ζει και εργάζεται στην Πολυτεχνειούπολη με στόχο τη διαρκή ενημέρωση, μέσω καλαίσθητων φυλλαδίων και λοιπού εποπτικού υλικού.

Όσον αφορά στο **Συγκρότημα Πατησίων** υπάρχει επιβάρυνση λόγω της ζωής στο κέντρο της πόλης και ηχορύπανση και ρύπανση λόγω συνθημάτων που γράφονται στους τοίχους των κτιρίων. Οι εγκαταστάσεις στα περισσότερα κτίρια είναι παλαιές και γίνεται προσπάθεια αντικατάστασης όλου του δικτύου παροχών (αποχέτευσης, τηλεφωνικού, ηλεκτρολογικού κ.τ.λ.). Εντονο είναι το πρόβλημα της στάθμευσης το οποίο επιβαρύνει καθημερινά τα μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας με σημαντικό κόστος. Βέβαια, η προσπέλαση στο Συγκρότημα Πατησίων με τα μέσα μαζικής

μεταφοράς είναι γρηγορότερη και ευκολότερη από ό,τι στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου.

Συνοψίζοντας, μπορεί κανείς να πει ότι η γενική εμφάνιση των χώρων του Ιδρύματος μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική με προσπάθειες περαιτέρω βελτίωσης. Η διαβίωση στους χώρους του ΕΜΠ συνεχώς αναβαθμίζεται. Τόσο οι Υπηρεσίες του ΕΜΠ όσο και τα μέλη της ΠΚ, με κάποιες εξαιρέσεις, φροντίζουν το περιβάλλον του Ιδρύματος. Εντονο πρόβλημα υπάρχει, ειδικά για την Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου και γίνεται προσπάθεια να αντιμετωπισθεί, όσον αφορά στο θέμα της στάθμευσης των οχημάτων του προσωπικού, των φοιτητών και των επισκεπτών στο ΕΜΠ. Οι νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις δεν γίνονται αποδεκτές από μερίδα φοιτητών, οι οποίοι έχουν προβεί και σε αποξήλωση μέρους της σήμανσης (πινακίδες). Στόχος είναι η διαρκής αναβάθμιση του περιβάλλοντος του ΕΜΠ ώστε να το χαίρονται τόσο όσοι διαβιούν εντός του χώρου όσο και οι περίοικοι.

Η μεγάλη σημασία που αποδίδει το Ιδρυμα στην ποιότητα ζωής φαίνεται μεταξύ άλλων και από το γεγονός ότι έχει συσταθεί *"Συγκλητική Επιτροπή Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων και Ποιότητας Ζωής"*, η οποία παρακολουθεί όλα τα σχετικά θέματα και γνωμοδοτεί στη Σύγκλητο⁶⁹.

9.15 Στρατηγική για την αύξηση των οικονομικών και άλλων πόρων του Ιδρύματος.

Η Πρυτανεία του Ιδρύματος έχει χαράξει και εφαρμόζει στρατηγική για την αύξηση των πόρων του Ιδρύματος πάνω στους εξής άξονες:

1. Εγκαιρη και ολοκληρωμένη προετοιμασία ενός **δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης** του ΕΜΠ στο πλαίσιο του οποίου εντάσσονται και οι χρηματοδοτήσεις από Εθνικούς και Κοινοτικούς πόρους.
2. Η επιτυχής διεκδίκηση και έγκαιρη απορρόφηση των πιοπάνω χρηματοδοτήσεων στηρίζεται στη σύνταξη **ολοκληρωμένων μελετών σκοπιμότητας** και στη συνέχεια **μελετών εφαρμογής** των έργων που θα προταθούν. Το ΕΜΠ έχει ήδη κινητοποιηθεί και τα αρμόδια όργανά του προετοιμάζουν το γενικό αναπτυξιακό

⁶⁹ Βλ. σχετικά στην §11.7.3.3.

πρόγραμμα και τις επιμέρους προτάσεις για την έως το τέλος του 1999 προώθησή τους προς τους φορείς χρηματοδότησης.

3. Παράλληλα, **βελτιώνεται η υποδομή των υπηρεσιών στήριξης των Ερευνητικών Προγραμμάτων**, με στόχο την ενίσχυση των Επιστημονικών Υπευθύνων και την ενθάρρυνσή τους προς μια επιθετικότερη διεκδίκηση των Προγραμμάτων.
4. Η **αξιοποίηση της ιδιαίτερης περιουσίας του Ιδρύματος**, αντιμετωπίζεται ήδη σε ορθολογική βάση. Παρουσιάζεται μια σημαντική αύξηση εσόδων κατά το 1999 και αναμένεται μεγάλη περαιτέρω βελτίωση της απόδοσης κατά τα επόμενα χρόνια.

Πίνακες του Κεφαλαίου

Πίνακας 9-1: Χρήση, αναφορικά με την επιφάνεια, των στεγασμένων χώρων του Ιδρύματος.

[Πηγή : Πίνακας 3-8]

	ΠΑΤΗΣΙΩΝ		ΖΩΓΡΑΦΟΥ		ΣΥΝΟΛΟ	
	m ²	%	m ²	%	m ²	%
Αίθουσες Διδασκαλίας	5694	30.7	11483	14.8	17177	17.9
Εργαστηριακοί Χώροι	3953	21.3	34484	44.4	38437	40.0
Γραφεία ΔΕΠ	4589	24.7	17660	22.8	22249	23.1
Κτίρια Διοίκησης	2600	14.0	8500	11.0	11100	11.5
Βιβλιοθήκες και Αναγνωστήρια	945	5.1	1495	1.9	2440	2.5
Αίθουσες Τελετών	357	1.9	1180	1.5	1537	1.6
Εστιατόρια & Χώροι Αναψυχής	410	2.2	2815	3.6	3225	3.4
Σύνολο	18548	100.0	77617	100.0	96165	100.0

Πίνακας 9-2: Χώροι Διαλέξεων και Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων του ΕΜΠ.

[Πηγή : Γενική Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, Ιανουάριος 1999]

A/A	Συγκρό- τημα	Κτίριο	Αίθουσα	Θέ- σεις
1	Πατησίων	Γκίνη	Αμφιθέατρο Γκίνη 18	240
2	Πατησίων	Γκίνη	Αμφιθέατρο Γκίνη 20	240
3	Πατησίων	Χημικών Μηχ.	Μεγάλο Αμφιθέατρο Χημικών (με δυνατότητα προβολής ταινιών)	360
4	Πατησίων	Αρχιτεκτονικής	Νέο Αμφιθέατρο Αρχιτεκτονικής (με Video Wall)	110
5	Πατησίων	Αρχιτεκτονικής	Παλαιό Αμφιθέατρο Αρχιτεκτονικής	96
6	Πατησίων	Γκίνη	Αίθουσα Γκίνη 12	109
7	Πατησίων	Γκίνη	Αίθουσα Γκίνη 13	139
8	Πατησίων	Γκίνη	Αίθουσα Γκίνη 104	246
9	Πατησίων	Γκίνη	Αίθουσα Γκίνη 105	212
10	Πατησίων	Αρχιτεκτονικής	Αίθουσα 17	215
11	Πατησίων	Αρχιτεκτονικής	Αίθουσα 18	215
12	Πατησίων	Αρχιτεκτονικής	Αίθουσα Τελετών	200
13	Πατησίων	Αρχιτεκτονικής	Αίθριο	300
14	Πατησίων	Μουσικού Τμήματος	7 αίθουσες των 175 m ² καθεμία	100
15	Ζωγράφου	Γενικών Εδρών	Αμφιθέατρο 1	270
16	Ζωγράφου	Γενικών Εδρών	Αμφιθέατρο 2	240
17	Ζωγράφου	Γενικών Εδρών	Αμφιθέατρο 4	400
18	Ζωγράφου	Διοίκησης	Αίθουσα Τελετών	200
19	Ζωγράφου	Γενικών Εδρών	Χώρος Κυλικείου Γενικών Εδρών	300
20	Ζωγράφου	Διοίκησης	Προθάλαμος Αίθουσας Τελετών	350
21	Ζωγράφου	Χημικών Μηχ.	Χώρος Κυλικείου Χημικών Μηχανικών	500
22	Ζωγράφου	Γήπεδο	Χώρος γηπέδου	2000

Πίνακας 9-3: Εξοπλισμός του Μουσικού Τμήματος του ΕΜΠ.

[Πηγή : Μουσικό Τμήμα ΕΜΠ, Μάιος 1998].

A/ A	Όργανο	Πλή- θος
1	Πιάνο όρθιο	3
2	Πιάνο με ουρά	3
3	Αρμόνιο	1
4	Κιθάρα	9
5	Μπουζούκι	2
6	Μπαγλαμάς	1
7	Τζουράς	1
8	Μαντολίνο	5
9	Βιολί	1
10	Βιόλα	1
11	Βιολοντσέλο	1
12	Κοντρα Μπάσο	1
13	Αρπα	1
14	Τσέμπαλο	15
15	Σαξόφωνο	2

A/ A	Όργανο	Πλή- θος
16	Τρομπόνι	1
17	Γαλλικό κόρνο	1
18	Τρομπέτα	1
19	Τουμπερλέκι	7
20	Νταϊρές	2
21	Μεγάλος νταϊρές	2
22	Τυμπάνι	3
23	Ταμπούρλο με βάση	1
24	Μεταλλόφωνο	1
25	Ξυλόφωνο - Μαρίμπα	1

Πίνακας 9-4: Ιδιαίτερη Περιουσία του ΕΜΠ από κληροδοτήματα.

[Πηγή : Επιτροπή Κληροδοτημάτων, Φεβρουάριος 1999]

	Κληροδότημα	Περιουσιακό Στοιχείο	Αξία Κινητής Περιουσίας (εκ.δρχ.)	Βούληση Διαθέτη/ Αποφάσεις Συγκλήτου/ Δικαστικές Αποφάσεις
1	Χρ.Παπακυριακόπουλου	- Οριζόντιες ιδιοκτησίες μικτής επιφανείας 1250 m² (81.16%) σε κτίριο γραφείων και καταστημάτων, Υπατίας 6 και Απόλλωνος. - Ημιυπόγειο γκαράζ 256 m², Φερρών 31-33. - Ισόγειο διαμέρισμα 59 m², Σόλωνος 76. - Μονοκατοικία, Ηρ.Αττικού 2, Χαλάνδρι.		- Υποτροφίες σε Υ.Δ. του Τομέα Μαθηματικών (40%). - Διεξαγωγή, ανά τριετία, Συνεδρίου στη μνήμη Χρ.Παπακυριακόπουλου (25%). - Βραβεία σε φοιτητές (2 ανά Τμήμα) που αριστεύουν στα μαθηματικά (15%). - Πρόσκληση, ανά εξάμηνο, επιστήμονα διεθνούς κύρους για διαλέξεις (6%). - Βράβευση, ανά διετία, διπλωματικής εργασίας στα μαθηματικά (1%). - Εξοδα διαχείρισης (13%).
		Συσσωρευθέντα αποθεματικά.	0	Υποχρεώσεις Τομέα Μαθηματικών.
2	Αλ.Σαράφη	Διαμέρισμα 130 m ² , 4ου ορόφου με θέση στάθμευσης, Κυδωνιών 2, Ν.Σμύρνη.		Καμμία συγκεκριμένη
		Συσσωρευθέντα αποθεματικά	0	

3	Δ. Θωμαΐδου	Νεοκλαστικό κτίριο, Αιόλου 32 και Ερμού 62		• Να μην εκπονηθεί. • “Οικία Δημητρίου Θωμαΐδου” σε όλα τα ενοικιαστήρια. • Βραβεία σε αριστούχους φοιτητές (8.55%). • Μετάφραση και έκδοση διδακτικών βιβλίων (25.64%). • Βράβευση των καλύτερων διπλωματικών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών εργασιών σε διεπιστημονικά θέματα (10%). • Βράβευση κάθε φοιτητή που δημοσιεύσει εργασία σε έγκριτο περιοδικό ή σε πρακτικά συνεδρίου με κριτές (16.5%). • Μετάφραση και έκδοση εγχειριδίων για μηχανικούς (16.5%).
		Ομόλογα ελληνικού δημοσίου (ΟΕΔ) με ημ/ νία λήξης 31-12-2003	143.8	• Έκδοση, ανά διετία, επιστημονικής επετηρίδας (6.5%). • Ειδικές εκδόσεις (3.5%).
		Καταθέσεις (όψεως και προθεσμιακές)	62.8	• Εξοδα διαχείρισης (12.81%).
4	Μ.Πλουμιστού	Διαμέρισμα 82 m ² , Λ.Αλεξάνδρας 217.		• Βραβείο σε αποφοιτήσαντα του Τμήματος Αρχιτεκτόνων (πρωτεύσαντα, οικονομικά αδύνατο, με ήθος).
		ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 30-09-2000	2.0	
		Καταθέσεις (όψεως και προθεσμιακές)	4.3	
5	Δ.Καρυδογιάννη	Ισόγειο διαμέρισμα 62 m ² , Αγορακρίτου 11.		• 2 βραβεία (βραβεία “ΚΑΡΥ”) σε οικονομικά αδύνατους φοιτητές που πρώτευσαν (Τμήματα ΜΜ και ΗΜΜΥ)
		ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 30-09-2000	0.5	
		Καταθέσεις όψεως	1.2	

6	Σ. Χλωρού	• Νεοκλασσική οικία, Πατησίων 146 & Χανίων • Κτίριο καταστημάτων και αποθηκών, Αβραμιώτου 10.		• Να μην εκποιηθεί η οικία. • Υποτροφίες μεταπτυχιακών σπουδών (στην Εσπερία) σε επιστημονικά αντικείμενα σχετικά με την προστασία, διαχείριση και ανάπτυξη του Δάσους, ύστερα από διαγωνισμό που θα φέρει το όνομα “Νικολάου Χλωρού».
		178 μετοχές TE 18152 μετοχές ΕΤΕ ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 31-12-2003. Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	8.8 390.1 110.3 40.4	• Επισκευές των κτισμάτων.
7	Ε.Βουγιούκαλου	Διαμέρισμα 64 m ² , Οικονόμου 12-14.		• Βραβείο στη φοιτήτρια του Ιδρύματος που έλαβε τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο μάθημα της Παραστατικής & Προβολικής Γεωμετρίας.
		ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 15-11-2000 Καταθέσεις όψεως	5.0 2.0	
8	Π.Αλτηγού	5ος όροφος κτιρίου 356 m ² , Πατησίων 147.		• 12 ετήσιες υποτροφίες σε άπορους, αριστεύσαντες φοιτητές του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών.
		ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 30-09-2000. Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	7.0 15.5	

9	Μ.Μεταξάτου	Κτίριο με κήπο (1/3), Ιω.Δροσοπούλου και Λήμνου 37		Χρησιμοποίηση ως ξενώνα στέγασης φοιτητών από τα Επτάννησα και ομογενών από την Κωνσταντινούπολη (3 όροφοι) και μίσθωση του 4ου ορόφου.
		ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 15-11-2000.	0.7	
		Καταθέσεις όψεως	0.7	
10	Στούρνα	Διαμέρισμα 3ου ορόφου, 115 m ² , Φαίδρου 13.		- Βράβευση άπορων φοιτητών του Τμήμ. Αρχιτεκτόνων (50%). - Στο Σύλλογο των φοιτητών για να επισκέπτονται τον ξενώνα Αλλης Μεριάς Πηλίου (50%).
		Καταθέσεις όψεως	2.0	
11	Γ. Αβέρωφ (16ο)	734 μετοχές ΤΕ	36.2	Αποπεράτωση των οικοδομικών και διακοσμητικών έργων του Ε.Μ.Π.
		20564 μετοχές ΕΤΕ	441.9	
		ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 30-09-2000.	17.5	
		Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	32.8	
12	Γ. Αβέρωφ (17ο)	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 30-09-2000.	1,5	Βραβεία σε αριστεύσαντες φοιτητές στην καλλιτεχνία..., ύστερα από “Αβερώνφειο Διαγωνισμό” + υποτροφίες στο εξωτερικό + αγορά έργων τέχνης.
		Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	3.7	
		Περίπου 80 ελαιογραφίες		
13	Δωρεά Δ. Θωμαΐδου	166 μετοχές ΤΕ	8.2	- Να μην εκποιηθούν. - Αγορά διδακτικών βιβλίων.
		4428 μετοχές ΕΤΕ	95.2	
		ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 16-11-2000	1.0	
		Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	3.5	

14	Λ.Καυταντζόγλου	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 30-09-2000 ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 31-12-2003 Καταθέσεις όψεως	5.0 35.0	• “Βραβείον εις μνήμην Λυσάνδρου Καυταντζόγλου αρχιτέκτονος” για επιβράβευση είτε φοιτητή είτε αρχιτέκτονα (50%). • Άλλοι, αρχιτεκτονοκεντρικοί, σκοποί (50%).
15	Λ.Οικονομίδου	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 30-09-2000 ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 31-12-2003 Καταθέσεις όψεως	20.0 14.3 60.2	• Υποτροφίες μεταπτυχιακών σπουδών σε δύο τελειόφοιτους (διπλωματούχους) του Τμήματος Χημικών Μηχανικών... +
16	Χρ.Αργυρόπουλου	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 16-11-2002 Καταθέσεις όψεως	38.0 20.3	• Υποτροφίες σε άπορους φοιτητές που κατάγονται από την περιφέρεια Γοργογυρίου Τρικάλων.
17	Ν. Κρητικού	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 29-10-2000 Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	20.0 16.2	• Υποτροφίες σπουδών στο ΕΜΠ σε φοιτητές που στο 1ο έτος διακρίθηκαν για την επίδοσή-τους στα Ανώτερα Μαθηματικά.
18	Χρ. Γκανιώτη- Παπαγεώργη	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 31-12-2000 Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	20.0 21.4	• Υποτροφίες για άπορα παιδιά που κατάγονται από τα ελληνικά νησιά.
19	Δ. Σαμαρά	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 16-11-2000 Καταθέσεις όψεως Αναπαλλοτρίωτη κατάθεση \$20.000 Καναδά.	1.0 1.5 3.8	• Βραβεία σε διπλωματούχους των Τμημάτων ΜΜ και ΑΜ που συγκέντρωσαν τον μεγαλύτερο βαθμό στο δίπλωμά τους.
20	Β.,Κ. και Δ. Κοντοδήμου	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 16-11-2000 Καταθέσεις όψεως	1.7 0.8	• Επαθλα στους φοιτητές των Τμημάτων ΠΜ και ΑΤΜ που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέσο όρο στο 9ο εξάμηνο.
21	Αλ.Αποστολίδου	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 16-11-2000 Καταθέσεις όψεως	0.7 0.3	• Βραβεία σε φοιτητές του Τμήματος ΜΜΜ από νομούς Μαγνησίας, Κοζάνης, Γρεβενών, Λέσβου.
22	Αιμ.Καψαλάκη	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 16-11-2000 Καταθέσεις όψεως	6.0 1.7	• Υποτροφίες για άπορους φοιτητές του Ιδρύματος.

23	Ελ.Τσαντίλη	ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 29-10-2000 Καταθέσεις όψεως	2.5 2.2	• Υποτροφία σε φοιτητή ή φοιτήτρια από Τερψιθέα Ναυπακτίας, ...
24	Α.Παπασταύρου	Λογαριασμός σε δολάρια ΗΠΑ Καταθέσεις όψεως	6.9 0.4	• Υποτροφία σε φοιτητή από Τερψιθέα Ναυπακτίας (Παπασταυρίδειος υποτροφία).
25	Στ.Βασιλειάδη	Αναπαλλοτρίωτη κατάθεση Καταθέσεις όψεως	7.0 9.0	• Υποτροφία για μεταπτυχιακές σπουδές στην Πολεοδομία σε διπλωματούχο του Τμήματος Αρχιτεκτόνων...
26	Γ.Στρίγγου	Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	5.6	• Υποτροφία σε άπορο, αριστούχο φοιτητή για σπουδές στη Γερμανία (στην ειδικότητα των ατμολεβήτων).
27	Διαφόρων	178 μετοχές ΤΕ 6608 μετοχές ΕΤΕ ΟΕΔ με ημ/νία λήξης 16-11-2000 Καταθέσεις (όψεως και προθεσμίας)	8.8 142.0 3.0 6.4	• Βιβλία.
	Σύνολο		1131.2 789.1	

Πίνακας 9-5: Προϋπολογισμός εσόδων του ΕΜΠ σε εκ. δρχ. από κληροδοτήματα για το 1999.

[Πηγή : Επιτροπή Κληροδοτημάτων, Φεβρουάριος 1999]

Α/Α	Κληροδότημα	Από ακίνητη περιουσία			Από Κινητή Περιουσία	Σύνολο
		Ακίνητο	Μίσθωμα 1999	Παρατηρήσεις		
1	Παπακυριακόπουλου	Υπατίας 6	7.20	Το μίσθωμα δεν έχει αναπροσαρμοσθεί από 1-1-1994.	0.00	12.02
		Φερρών 31-33	1.24	Το μίσθωμα δεν έχει αναπροσαρμοσθεί από 1-1-1992.		
		Σόλωνος 76	1.18	Το μίσθωμα αναπροσαρμόστηκε την 1-2-1997. Επίκειται αναπροσαρμογή του.		
		Ηρ. Αττικού 2	2.40	Προβλέπεται ετήσια αναπροσαρμογή 7% την 1-1 κάθε έτους για όλη τη διάρκεια της εμπορικής μισθωτικής σύμβασης.		
		Ολα	12.02			
2	Σαράφη	Κυδωνιών 2	2.49	Το μίσθωμα αναπροσαρμόστηκε την 1-7-1997.	0.00	2.49
3	Θωμαΐδου	Ερμού και Αιόλου	16.86	Από 1-11-1999 το μηνιαίο μίσθωμα διαμορφώνεται σε 1.98 εκ. Δρχ. με πρόβλεψη ετήσιας αναπροσαρμογής 10% για όλη τη διάρκεια της εμπορικής μισθωτικής σύμβασης.	14.34	31.20
4	Πλουμιστού	Αλεξάνδρας 217	0.99	Το μίσθωμα αναπροσαρμόστηκε την 1-1-1998. Ο μισθωτής δεν είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του.	0.49	1.18
5	Καρυδογιάννη	Αγορακρίτου 11	0.62	Το μίσθωμα αναπροσαρμόστηκε την 1-1-1998. Ο μισθωτής δεν είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του. Έχει αποφασισθεί η καταγγελία της μισθωτικής σύμβασης.	0.13	0.75

6	Χλωρού	Πατησίων & Χανίων	19.00	Η τήρηση των όρων της μισθωτικής σύμβασης είναι αβέβαιη λόγω ασυνέπειας της μισθώτριας εταιρίας.	18.10	37.10
		Αβραμιώτου 10	-	Οι όροι της μισθωτικής σύμβασης που υπογράφηκε την 17-6-1997 δεν τηρούνται λόγω εμπλοκής στο θέμα εξασφάλισης άδειας ανακαίνισης - αποκατάστασης του ακινήτου.		
		Ολα	19.00			
7	Βουγιούκαλου	Οικονόμου 12-14	0.75	Το μίσθωμα αναπροσαρμόστηκε την 1-1-1998.	0.20	0.95
8	Αλτηγού	Πατησίων 147	6.50	Το μίσθωμα αναπροσαρμόστηκε το 1998 για τρία χρόνια.	1.47	7.97
9	Μεταξάτου	Δροσοπούλου	0.00	Το ακίνητο παραμένει αναξιοποίητο από το 1961.	0.14	0.14
10	Στούρνα	Φαίδρου 13	1.04	Το μίσθωμα αναπροσαρμόστηκε την 1-9-1998.	0.13	1.17
11	Γ.Αβέρωφ (16ο)				12.52	12.52
12	Γ.Αβέρωφ (17ο)				0.32	0.32
13	Δωρεά Δ.Θωμαΐδου				1.82	1.82
14	Λ.Καυταντζόγλου				9.01	9.01
15	Λ.Οικονομίδου				4.97	4.97
16	Χρ.Αργυρόπουλου				6.40	6.40
17	Ν. Κρητικού				3.25	3.25
18	Χρ.Γκανιώτη Παπά-Γεώργη				4.00	4.00
19	Δ.Σαμαρά				0.60	0.60
20	Β.Κ.&Δ. Κοντοδήμου				0.25	0.25
21	Αλ.Αποστολίδου				0.12	0.12

22	Αιμ.Καψαλάκη				0.84	0.84
23	Ελ.Τσαντίλη				0.48	0.48
24	Α.Παπασταύρου				0.30	0.30
25	Στ. Βασιλειάδη				0.70	0.70
26	Γ.Στρίγγου				0.37	0.37
27	Διαφόρων				1.13	1.13
Σύνολο			60.27		82.08	142.35

Πίνακας 9-6: Χώρος ευθύνης Πολυδύναμων Μονάδων ΕΜΠ.

[Πηγή :7]

A/A	Πολυδύναμη Μονάδα	Χώρος Ευθύνης
1	ΠΜ	Εργ/ριο Λιμενικών Εργων, Εργ/ριο Υδραυλικής, Εργ/ριο Αντισεισμικής Τεχνολογίας, Συγκρ/μα Αντοχής Υλικών, Εργ/ριο Ηχοτεχνίας, Κτίρια Γκίνη
2, 3	ΜΜ, ΝΜΜ	Συγκρ/μα Μηχανολόγων, Εργ/ριο Αεροναυπηγικής, Κτίριο Λ
4, 5	ΗΜΜΥ, ΜΜΜ	Κτίριο Ηλεκτρολόγων, Κτίριο Μεταλλειολόγων
6	ΑΜ	Κτίρια Αβέρωφ, Μπουμπουλίνας, Τοσίτσα, Παραρτ. Αβέρωφ, Πρυτανείας, Προαύλιο
7	ΧΜ	Κτίριο Χημικών Μηχανικών
8	ΑΤΜ	Κτίριο Λαμπαδαρίου (συμπεριλαμβανομένων των νέων πτερύγων Α+Β), Σταθμός Παρακολούθησης Τεχνητών Δορυφόρων
9	ΓΤ 9	Συγκρ/μα Γενικών Μαθημάτων, Κτίριο Φυσικής, Κτίριο Ηλεκτρονικού Υπολογιστή
10	Κεντρικής Διοίκησης	Κτίρια Κεντρικής Διοίκησης, Βιβλιοθήκης, Κεντρικό Λεβητοστάσιο, Συγκρ/μα Πλατειών Κέντρου (ΚΕΔ, Τυπογραφείο, Βιβλιοπωλείο, Εστιατόριο, Πολιτιστικές Δραστηρ/τες, Γραφεία Συλλόγων, Γραφεία ΕΛ και ΚΠΣ-ΕΜΠ), Περιβάλλον Χώρος (πράσινο, οδικό δίκτυο, πεζόδρομοι).

Πίνακας 9-7: Πιστώσεις που εγκρίθηκαν στο ΕΜΠ για το έργο της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών για το 1998.

[Πηγή : Γενική Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, Ιούλιος 1999].

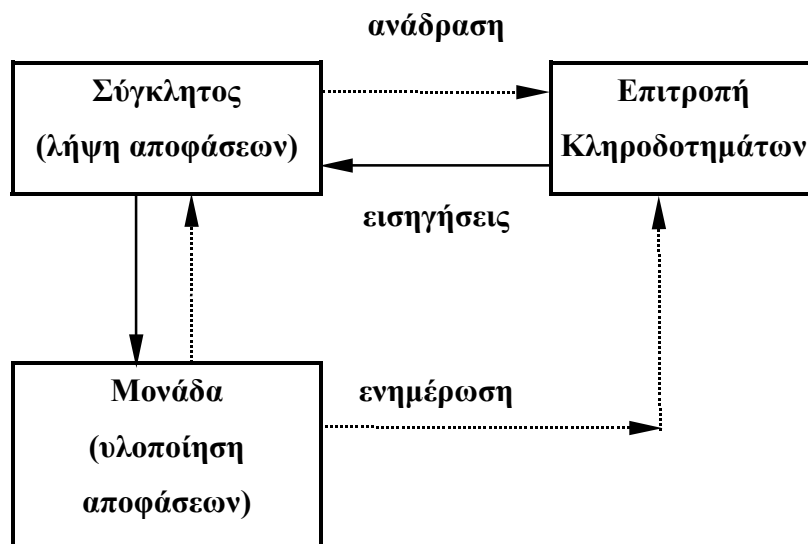
A/ A	Κωδικός (ΣΑΕ)	Ονομασία Εργου	Πίστωση (εκ. δρχ.)
1	046001	Εργα υποδομής Πολ/λης Γουδί	120
2	246013	Πλατείες κέντρου και υπόγειος αυτ/μος ΕΜΠ	30
3	246012	Συγκ. Κτιρ. Τμ. ΕΜΠ	10
4	7746008	Συγκ. Κτιρ. Τμ. Χημικών Μηχανικών	80
5	7846015	Αθλητικό Κέντρο Πολυτ/λης	10
6	7846016	Συγκ/μα Τμημ. Μηχαν. Μεταλλείων - Μεταλλουργών και Ηλεκτρ/γων Μηχ. ΕΜΠ	50
7	8546005	Εργασίες Συντήρησης Επισκευών και Διαρρυθμίσεων Κτιρίων ΕΜΠ	320
8	9446688	Αποκατάσταση Ιστορ. Κτιρίου Πρυταν. (Για στέγαση Ειδ. μαθ. Τμ. Αρχιτεκτ.)	273
9	9746003	Επανάχρηση Κτιρίων οδού Πατησίων	100
10	7846020	Κτ. Τμήμ. Μηχανολόγων Μηχανικών	120
11	9746002	Κτίρια Τμ. Πολιτικών Μηχανικών	220
12	8946003	Προσθήκες σε υφιστάμενα κτίρια	90
13	8646002	Κατασκευή συστήματος πυρόσβεσης Κτιρίων Ραπεντώσας ΕΜΠ	50
14	9446051	Προσθήκη νέας πτέρυγας Τοπογράφων	300
15	9645546	Συγκ/μα Τμημ. Μηχαν. Μεταλλείων-Μεταλλουργ. και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ΕΜΠ	324
16	9645547	Κτίρια Τμημ. Μηχανολόγων Μηχανικών	1495
17	9645560	Ανέγερση Κτιρίου Βιβλιοθήκης	902
Σύνολο			4494

Πίνακας 9-8: Πιστώσεις που εγκρίθηκαν στο ΕΜΠ για το έργο της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών για το 1999.

[Πηγή : Γενική Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, Ιούλιος 1999].

A/ A	Κωδικός (ΣΑΕ)	Ονομασία Εργου	Πίστωση (εκ.δρχ.)
1	46001	Εργα υποδομής Πολυτ/λης Ζωγράφου	290
2	246013	Πλατείες Κέντρου και Υπογ. Αυτ/μος ΕΜΠ	230
3	7746008	Συγκ. Κτιρ. Τμ. Χημικών Μηχανικών	10
4	7846015	Αθλητικό Κέντρο Πολ/λης στο Γουδί	10
5	7846016	Συγκ/μα Τμημ. Μηχαν. Μεταλλείων - Μεταλλουργ. και Ηλεκτρ/γων Μηχανικών ΕΜΠ	60
6	7846020	Κτίρια Τμημ. Μηχανολόγων Μηχανικών	80
7	8946003	Προσθήκες σε υφιστάμενα Κτίρια	87
8	8546005	Εργασίες Συντήρησης Επισκευών & Διαρρυθμίσεων Κτιρίων ΕΜΠ	400
9	8646002	Κατασκευή συστήματος πυρόσβεσης Κτιρίων Ραπεντώσας του ΕΜΠ	85
10	9446000	Πυρόσβεση Κτιρίων ΕΜΠ	86
11	9446051	Προσθήκη νέας πτέρυγας Τοπογράφων	550
12	9746002	Κτίρια Τμ. Πολιτικών Μηχανικών	700
13	9746003	Επανάχρηση κτιρίων οδού Πατησίων	156
14	9446688	Αποκατάσταση Ιστορ. Κτιρίου Πρυταν. (για στέγαση Ειδ. Μαθ. Τμ. Αρχιτεκ.)	1023
15	9645546	Συγκ/μα Τμημ. ΜΜΜ και ΗΜ&ΜΥ	47
16	9645547	Κτίρια Τμημ. Μηχανολόγων Μηχανικών	1557
17	9645560	Ανέγερση Κτιρίου Βιβλιοθήκης	630
18		Ανέγερση Θωμαϊδίου Κέντρου Εκδόσεων ΕΜΠ	250
19	7646708	Μελέτες Προγρ/μος & Επίβλεψη Εργων Πολ/λης Αθηνών	510
20	9346703	Μελέτη Κέντρου Διεπιστημονικής Ερευνας στο Μέτσοβο	30
21	9346700	Ειδικές Μελέτες ΕΜΠ	30
22	8546700	Μελέτη Συντηρ. Αναπαλαίωσης κ.λ.π. Μνημιακών Κτιρίων Αβέρωφ - Διοικ.	50
23	8946700	Μελέτη πυρασφάλειας Κτιρίων ΕΜΠ	50
24		Κτίριο Βρεφονηπιακού Σταθμού	170
Σύνολο			7091

Διαγράμματα του Κεφαλαίου

Διάγραμμα 9-1 : Η λειτουργία της Μονάδας Διοικητικής, Νομικής και Τεχνικής Υποστήριξης των Κληροδοτημάτων.

Βιβλιογραφικές Παραπομπές Κεφαλαίου

- 1 Α.Βεζύρογλου και Κ.Παπαδημητρίου, *Προγραμματισμός νέων εγκαταστάσεων στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου και μελλοντική χρήση Συγκροτήματος ΕΜΠ Πατησίων*, Εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο ΟΟΣΑ "Εγκαταστάσεις Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης", 14-18 Νοέμβρη 1995, Ρέθυμνο.
- 2 Α.Βεζύρογλου, Α.Ραβάνη και Ι.Κολιόπουλος, *Χώροι Διδασκαλίας – Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου*, Τεχνική Υπηρεσία ΕΜΠ, Ιούλιος-Νοέμβριος 1997.
- 3 ΠΔ 150/10-6-96, *"Ίδρυση ειδικού νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου για την αξιοποίηση και διαχείριση της περιουσίας του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και έγκριση του καταστατικού του"*, ΦΕΚ 112, τεύχος 1^ο, 10-6-96.
- 4 ΕΜΠ, *"Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου – Στην τελική ευθεία"*, ΕΜΠ, 1998
- 5 Γραφείο Στήριξης Β'ΚΠΣ-ΕΜΠ, *Οικονομικά Στοιχεία Προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ ΕΜΠ*, ΕΜΠ, Οκτώβριος 1998.
- 6 Β.Τροβά (Επιμέλεια), *Πανεπιστημιακές Εγκαταστάσεις ΕΜΠ – Μελέτες και Εργα 1994-97*, Εκδόσεις ΕΜΠ, 1998.
- 7 Εγγραφο του Πρύτανη ΕΜΠ υπ'αριθμ. 17955/14-10-98, *Πολυδύναμες Μονάδες (Π.Μ.)*, ΕΜΠ, Οκτώβριος 1998.

Aac09v3 05-12-99 12:28